

ГОДИШНИЦА

БИБЛИОТЕКА СРЕМА

2009

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА

ЗА 2009. ГОДИНУ
Број 10

СРЕМСКА МИТРОВИЦА
2010.

Инв. бр. 201

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА
ЗА 2009. ГОДИНУ
Број 10
Сремска Митровица
2010.

Издавач:
ПОДРУЖНИЦА БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА
БИБЛИОТЕКА „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица

За издавача: Живка Матић
Главни и одговорни уредник: Весна Петровић

Уредништво:
Ратко Чолаковић
Весна Степановић
Стеван Ковачевић
Душанка Милорадић

Штампа AM graphic, Лаћарак

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице српске, Нови Сад
02 (497.113)

ГОДИШЊАК библиотека Срема за ... годину / главни и одговорни
уредник Весна Петровић. – 1997, бр. 1. – Сремска Митровица: Под-
ружница библиотекара Срема: Библиотека „Глигорије Возаровић”,
1997 - . – фотогр. ; 21 cm

Годишње
ISSN 1450-5592
COBISS.SR-ID 180711175

САДРЖАЈ:

ДЕСЕТ ГОДИНА „ГОДИШЊАКА БИБЛИОТЕКА СРЕМА”	7
<i>Весна Петровић; Душанка Милорадић:</i> БИБЛИОТЕКЕ СРЕМА 2009. ГОДИНИ.....	9

ГОДИШЊИЦЕ

<i>Академик Мирко Вуксановић</i> БИБЛИОТЕЦИ У ШИДУ	25
<i>Славица Варничкић:</i> 160 ГОДИНА БИБЛИОТЕКЕ У ШИДУ.....	27
<i>Сретен Угричић:</i> СТАТУС ЧИТАЊА У СРБИЈИ.СМИСАО И ПЕРСПЕКТИВА.	35
<i>Весна Ћосић:</i> МАНАСТИР КРУШЕДОЛ- ПЕТСТО ГОДИНА ПОСТОЈАЊА	41

ИЗ НАШЕ ПРАКСЕ

<i>Невенка Мрђа:</i> ЛЕГАТ ПРОФ. ДР ХАЦИ МИЛУТИНА СТОЈКОВИЋА.....	45
<i>Живка Матић:</i> ХАЈДЕ ДА СЕ МЕЊАМО!	53
<i>Стеван Тур:</i> БИБЛИОТЕКА ПРЕХРАМБЕНО-ШУМАРСКЕ И ХЕМИЈСКЕ ШКОЛЕ.....	55
<i>Радослав Нешић:</i> САВРЕМЕНА ШКОЛСКА БИБЛИОТЕКА	59

<i>Андрејић Миланка:</i> МОЈ ОМИЉЕНИ ЧИТАЛАЦ	61
---	----

СТРУЧНИ РАДОВИ

<i>Наташа Филип:</i> ЗАБАВНО БИБЛИОТЕКАРСТВО	63
---	----

ПРИКАЗИ

<i>Руџица Станковић:</i> ГОРАЖДАНСКА ШТАМПARIЈА	71
--	----

<i>Љиљана Савић:</i> АВТОБИОГРАФИЈА ЈОВАНА СУБОТИЋА	75
--	----

<i>Весна Степановић:</i> ШЕСТ НОВИХ НАСЛОВА У 2009. ГОДИНИ	83
---	----

ПОРТРЕТИ

<i>Ратко Чолаковић:</i> НАТАША ФИЛИП- БИБЛИОТЕКАР СА ХАРИЗМОМ	89
--	----

<i>Бранислав Јовичић:</i> ВЕСНА ЋОСИЋ – ЛУЧОНОША У БИБЛИОТЕКАРСТВУ СРЕМА	91
--	----

СУСРЕТИ

<i>Нада Авакумовић:</i> ШКОЛСКИ СУПЕРБИБЛИОТЕКАР	93
---	----

<i>Славица Варничкић:</i> СКУПШТИНА БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА	97
---	----

<i>Весна Петровић:</i> С ПЕСНИКОМ У ПОДНЕ	99
--	----

<i>Дубравка Симовић:</i> ПРАЗНИК У БИБЛИОТЕЦИ	105
--	-----

<i>Вера Новковић:</i> 46. САБОР БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА	109
---	-----

<i>Вера Новковић:</i> ДОДЕЛА МИХИЗОВЕ НАГРАДЕ ЗА ДРАМСКО СТВАРАЛАШТВО	113
---	-----

ИЗ ЗАВИЧАЈНИХ ЗБИРКИ

<i>Бранислав Јовичић:</i> СТЕВАН РАДИЋ И ДОБОВОЉНА ЖЕНСКА ЗАДРУГА „СРПКИЊА” У ИРИГУ	115
---	-----

<i>Миљана Барјактаревић:</i> БИБЛИОГРАФИЈА ПРИЛОГА ИЗ РУБРИКЕ „ЛИЧНОСТИ” У ЧАСОПISУ „СУНЧАНИ САТ”	119
---	-----

<i>Велинка Масал Античевић:</i> ЗАВИЧАЈНА ЗБИРКА НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ „СИМЕОН ПИШЧЕВИЋ”	129
---	-----

<i>Љиљана Савић:</i> МОНОГРАФИЈЕ СЕЛА РУМСКЕ ОПШТИНЕ	135
---	-----

<i>Андрејић Миланка:</i> УДРУЖЕЊЕ ЖЕНА „СРЕМИЦЕ”	141
---	-----

<i>In memoriam</i> МИРЈАНА ПЕЈНОВИЋ	143
--	-----

<i>In memoriam</i> ДУШАН ПАНКОВИЋ	145
--	-----

СРЕМСКА ШТАМПА О БИБЛИОТЕКАРСТВУ

<i>Душанка Милорадић:</i> „СРЕМСКЕ НОВИНЕ”	147
---	-----

„М НОВИНЕ”	154
<i>Златко Пашико:</i> „ПАЗОВАЧКО ОГЛЕДАЛО”	159
„ПАЗОВАЧКА РЕВИЈА”	160
<i>Биљана Јерemiћ:</i> „ПЕЋИНАЧКЕ НОВИНЕ”	163
<i>Величка Масал Античевић:</i> „ШИДСКЕ НОВИНЕ”	165
ЗАПОСЛЕНИ У НАРОДНИМ БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА	166

ДЕСЕТ ГОДИНА ГОДИШЊАКА БИБЛИОТЕКА СРЕМА

Годишњак библиотека Срема, часопис, који већ десет година говори о животу и значају књиге, о онима који се књигом баве и шире је у народ и у све поре људског живљења и опстајања, о људима који књиге пишу, даје немерљив допринос културном напретку сваког појединца и библиотекарства у региону.

Годишњак је за досадашњих десет бројева и исто толико година излажења изнео на увид јавности мноштво чланака о библиотекама, о људима који раде у њима, о ствараоцима и о читаоцима. Око себе је окупио круг сталних и повремених сарадника, пре свих из редова библиотекара Срема, али и из редова културних посленика и колега из библиотека ван региона.

Године 1997. библиотекари Срема полазећи од тежње да живот и рад библиотека буде презентован широј јавности штампају први број *Годишњака библиотека Срема*. Концепцијом су обухваћени успешни програми из праксе, стручни радови библиотекара, специфичности и вредности појединих легата и збирки, значајне годишњице, портрети стваралаца, вести о стручним и струковним активностима, библиографске белешке из штампе о раду библиотека Срема и списак са именима свих запослених у библиотекама.

Први број поверен је Мирјани Пејновић, главном и оговорном уреднику, Весни Петровић, уреднику и редакцији: Ратку Чолаковићу, Сими Поткоњаку, Весни Ћосић и Стевану Ковачевићу. У овом броју четрнаест библиотекара је објавило радове и забележило активности библиотека Срема у 1996. години.

„На путу развоја, захваљујући стазама које су утрли библиотекарски ентузијаста, увек незадовољни постигнутим, библиотекарски Срема данас смело прихватају нове технологије укључујући библиотеке у савремене токове развоја културе и друштва у целини. Нека *Годишњак библиотека Срема* траје бележећи тренутке садашњег развоја за будућност”, пожелео је Момчило Рокнић у првом броју *Годишњака*.

Крај деведесетих „тужних и несретних”, онемогућио је, због финансијских недаћа, на самом почетку штампање часописа и други број *Годишњака* излази из штампе 2001. односно, после пет година. Овај број смо популарно назвали „петогодишњак”, јер је садржао одељке о петогодишњем развоју сремских библиотека, о годишњицама, о заслужним појединцима, осврте на објављене књиге, текстове о устаљеним сусретима и манифестацијама, прилоге о значајним писцима... Представљена је и атмосфера у време агресије на нашу земљу 1999. године када су библиотеке postale склоништа и уточишта за многе суграђане који су се вратили књизи, која је у размени духа мисли и идеја незаменљива.

Уредништво у другом броју добило је нове чланове: Весну Степановић, Милену Освалд, Душанку Милорадић, Весну Спасојевић, а за издавача је потписала Живка Матић, управник сремскомитровачке библиотеке.

И од 2001. године *Годишњак* је почео да излази редовно – годишње, у мају, пред Скупштину библиотекара Срема. Као што му и име каже он садржи радове о догађањима из протекле године, размишљања о најважнијим питањима наше струке и путеве развоја библиотека Срема, виђене и процењене од самих библиотекара.

Годишњак за будуће генерације чува од заборава све оно што се догађало у животу и раду наших библиотека. Он представља утемељење још једне културне традиције у духу најбољег културног наслеђа Срема.

*Весна Петровић, библиотекар саветник
Душанка Милорадић, библиотекар
Библиотека „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица*

НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ У СРЕМУ У 2009. ГОДИНИ

Најважнији догађај у 2009. години у библиотекарству Срема је почетак рада у новој згради и обележавање 160 година Народне библиотеке „Симеон Пишчевић” у Шиду. Ова библиотека, основана 1849. године, први пут је добила адекватну, наменски грађену зграду и довољно простора за развој одељења и служби, које захтева савремено библиотекарство.

Активности народних библиотека одвијале су се кроз реализацију библиотечко-информационе делатности, очување и промоцију локалне културе у свој њеној разноликости. Због светске економске кризе, све библиотеке Срема, имале су финансијских потешкоћа у раду, које су се пре свега одразиле на набавку нових књига и њихову популаризацију, те су своје програме рада реализовале у мањем обиму него претходних година.

Мрежа библиотека Срема

Мрежа библиотека Срема у 2009. години увећана је за три библиотеке: у гимназији „Бранко Радичевић” и у ОШ „Симеон Араницки” у Старој Пазови и у Завичајном музеју у Руми.

Рад огранака и даље није организован у насељеним местима румске општине, а огранци у осталим местима Срема немају довољан број читалаца, не организују културне програме, а њихов рад се свео само на издавање књига и то најчешће ученицима основних школа. Изузетак су огранци у старопазовачкој општини у Новој Пазови и Голубинцима и огранци у пећиначкој оп-

штине у Шимановцима и Ашањи, који су мали културни центри у својим срединама.

Библиотечки фондови

Статистички подаци указују да су народне библиотеке у Срему у 2009. години имале 1,5 књигу по становнику, односно располагале су са 556.036 књига, што је за 8.202 књиге више у односу на 2008. годину. Бројчано веће фондове од Стандардом предвиђеног броја имају библиотеке у општинама Ириг (3,25) и Стара Пазова (2,24) што је последица планске набавке и доброг односа локалне самоуправе према књизи и библиотеци.

Табела 1. књижни фондови и нове књиге

Место	Број књига			
	2008	2009	2008	2009
Инђија	103.612	100.083	4.796	2.621
Ириг	38.298	40.165	1.064	1.251
Пећинци	34.056	36.073	5.055	2.017
Рума	78.893	79.718	3.414	3.016
С. Митровица	110.574	112.877	4.859	4.614
С.Пазова	147.831	151.118	5.904	4.745
Шид	34.570	36.002	2.329	1.432
Укупно:	547.834	556.036	27.421	19.696

Набавка књига у односу на прошлу годину је мања за 7.725 или 28% и представља озбиљно упозорење и директорима библиотека, и локалним самоуправама да се овом питању мора посветити посебна пажња. Највећи број 4.745 књига, и у 2009. години набавила је библиотека у Старој Пазови а за њим следе библиотеке у Сремској Митровици 4.614, Руми 3.016, Инђији 2.621, Пећинцима 2.017, Шиду 1.432 и Иригу 1.251.

Табела 2. Начини набавке нових књига

Место	куповина	откуп	поклон
Инђија	1.449	823	349
Ириг	282	495	474
Пећинци	421	871	725
Рума	1.662	1.032	322
С.Митровица	1.582	1.637	1.395
С.Пазова	1.861	1.094	1.790
Шид	348	641	443
Укупно:	7.605	6.593	5.498

Начини набавке нових књига јасно указују да је куповина са 39 % укупне набавке, иако незнатно повећана још увек недовољна у односу на откуп 33 % и поклон 28%, да би се формирали квалитетни књижни фондови, који би задовољили потребе читалаца. Неповољни начини набавке одразили су се и на њену структуру, јер поклон и откуп чине већину новонабављених књига, што значи да нема довољно наслова актуелне стручне и приручне литературе.

Читаоци у 2009. години су имали на располагању исти број, 145 наслова часописа и новина. Највећи број новина и часописа набавља библиотека у Сремској Митровици (67), а за њом следе библиотеке у Старој Пазови (24), Пећинцима (14), Инђији (14), Иригу (11), Шиду (10), и Руми (5). Број примерака часописа и новина требало би да буде већи, с обзиром да многи читаоци (пензионери, средњошколци...) долазе у библиотеку искључиво да читају штампу. У библиотекама Срема у 2009. години број коришћених новина и часописа износио је 56.680.

У библиотекама Срема завичајни фондови броје 5.480 књига, а 2009. године набављено је 645. Поред књига, завичајни фонд чине серијске публикације и некњижна грађа, која се, због неуједначености обраде података, још увек не може бројчано исказати.

Српска читаоница у Иригу поседује збирку уметничких дела (104 слике и 6 скулптура), те је формирала Галерију уметничких дела, која има за циљ да организује и презентује јавности радове познатих, али и неафирмисаних ликовних уметника.

Читаоци

Библиотеке Срема су организовале бесплатне уписе поводом божићних и ускршњих празника, у месецу књиге и већ традиционално бесплатан упис предшколаца и ученика првих разреда (у румској библиотеци ученика нижих разреда).

Табела 3. читаоци и прочитане књиге

место	број уписаних		прочитане књиге	
	2008	2009	2008	2009
Инђија	2.594	3.723	59.498	62.702
Ириг	672	759	13.610	12.086
Пећинци	1.432	1.472	14.415	14.282
Рума	3.466	4.023	28.452	32.090
С. Митровица	3.422	3.451	86.585	78.030
С. Пазова	5.162	6.169	102.970	120.956
Шид	2.023	1.735	14.360	12.256
Укупно:	18.771	21.332	319.890	332.402

Уписан је 2.561 корисник више у односу на прошлу годину или 13,64%, али обухват становништва од 6,23% још увек је далеко од стандардима предвиђених 15%

Повећан број уписаних читалаца, условио је и повећање броја прочитаних књига. Сваки читалац је прочитао у просеку 15,58 књига, али обрт књижног фонда од 0,61 је недовољан и указује на чињеницу да фондови сремских библиотека имају велики број неактуелних књига и да се годишњи отписи и ревизије не врше у задовољавајућем обиму.

Културна делатност библиотека

Поред програма, који су давно „изашли“ из библиотека (Сабор, Библиографи...) Српска читаоница у Иригу организовала је посебан програм поводом доделе четврте награде „Борислав Михајловић Михиз“ за драмско стваралаштво. Програм, поводом доделе ове значајне награде, свакако ће постати традиција која ће Ириг и Срем забележити у културној историји Србије.

Мини сајмови књига постали су традиција у свим библиотекама Срема. И у 2009. години најбољу сарадњу библиотеке су оствариле са издавачким кућама *Креативни центар* и *Лагуна*.

Дечја одељења библиотека организовала су најразноврсније програме. Сремскомитровачки малишани су током јула и августа учествовали на шест креативних радионица на којима су израђивали: кутије за оловке, рамове за слике, магнете, слике од цвећа... На крају лета, пред сам почетак школске године организована је изложба свих радова.

Поводом Св. Димитрија, крсне славе Библиотеке у Инђији, организован је *Литерарни конкурс за Митровданску награду* за ученике основних и средњих школа. Најбоље радове, од 300 пристиглих, жири је наградио укупно 30. На пригодној прослави, Библиотека је наградила дипломом и књигом.

Библиотека у Старој Пазови је уприличила несвакидашњи програм поводом доласка Нове године и пријема најмлађих у редове својих читалаца.

Библиотека у Шиду у Дечјој недељи за ученике првих разреда организовала је позоришну представу „Оживети ликове из дечје књижевности“, а Народна библиотека у Пећинцима „Чаробна књига“. Прваци су добили бесплатне чланске карте.

Све библиотеке Срема постављале су изложбе поводом школске славе Свети Сава, 8. марта - Дана жена, 21. марта – Дана поезије, Ускрса, значајних годишњица, (100 godina Santa Maria della salute, 100 година од рођења Михаила Ковача, in memoriam Патријарх Павле и Милорад Павић), као и изложбе нових и најчитанијих књига.

Летопис културних догађаја

НБ „ДР ЂОРЂЕ НАТОШЕВИЋ” ИНЂИЈА

22. фебруар

Промоција књиге „Поглед с чаробног брега” Душана Панковића

22. март

Промоција књиге „Акт” Љиљане Дугалић

9. април

Промоција књиге „Ревизија новије историје Европе и српско питање” проф. др Бранко Беља

17. април

Београдски фестивал поезије „Тргни се! Поезија! 03

СРПСКА ЧИТАОНИЦА У ИРИГУ

14. фебруар

Св. Трифун – Дан Српске читаонице

26. фебруар

Промоција књиге „У природу по здравље” проф. Николе Марчете

2. октобар

Сабор библиотекара Срема

17. октобарДодела награде *Б. Михајловић Михиз***29. октобар**

Предавање „Породица у вртлогу дроге” Недељка Јовића

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА У ПЕЋИНЦИМА

11. фебруар

Промоција романа „Пољубац” Гордане Ћирјанић

24. фебруар

Сусрет „С писцем у подне” гост Љубивоје Ршумовић

4. март

Вече духовне музике - Славица Средојевић Јефимија и Сениша Мурић

29. октобар

Књижевно вече посвећено Матији Бећковићу

11. јул

Монодрама „Ја сам таки чоек” Јосипа Пејаковића у извођењу Сенише Максимовића

6. октобар

Представу „Чаробна књига” Градско позориште из Аранђеловца

21. октобар

Промоција књиге „Деценије мог замора и раскола” Бошка Крунића

28. октобар

Промоција књиге „Породица у вртлогу дроге” Недељка Јовића

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА РУМА

20. фебруар

Промоција књиге „Кумови звезде Данице“, Радослава Томашевића

27. фебруар

Промоција романа „Дивљи јагањци“, Еве Рас

6. март

Промоција књиге „Братска љубав, Слободана Шестића

11. март

Промоција књиге „Страдање сремских Јевреја“ Младенка Кумовића

2. април

Промоција романа „Манго“. Љубица Арсић

20. мај

Промоција књиге „Један дан лептира“, Н. Малешевић

21. мај

Св. Јован Богослов - слава Градске библиотеке

29. мај

Промоција романа „Аристократско стопало“ Оливере Катарине

3. јун

Промоција књиге „Догодило се, али не теби“ Дине Рајс

10. јун

Промоција књиге „За мирисни опој посекох цвет“ Јаника Печи

02. јул

Промоција књиге „Вашарски мађионичар“. Јелене Ленголд

12. јул

Промоција књиге „Молитве на језеру“, Симонида Ђорђевић

14. јул

„Са гитаром око света“, Урош Дојчиновић

16. јул

Промоција књиге „Паорска грозница“, Јовице Јашина

24. јул

Промоција романа „Жакова правила“ Моме Васиљевић

26. јул

Песнички маратон

27. јул

Матија Бећковић у Руми

31. јул

Мирјана Бобић Мојсиловић у Руми

3. август

„Има нека тајна веза“ Бранко Пражић

5. август

„Од Косова до Токија“ Кајоко Јамасаки и Милица Јефтимијевић

13. август

Вече са Петром Краљем

20. август

Румски песници своје граду

30. август

Горица Поповић у Руми

17. септембар

Предавање „Породица у вртлогу дроге” Недељко Јовић

1. октобар

Стручни скуп Манастирске и црквене библиотеке

1. октобар

Монодрама „Милица Стојадиновић Српкиња” Боба Латинковић

8. октобар

Свечани пријем ђака првака у Градску библиотеку- „Ивица и Марица”, позориште из Зрењанина

9. октобар

„Екциклопедија руске философије” редакција Михаила Маслина

20. октобар

Антифашистичка трибина Јован Мирковић

22. октобар

Промоција збирке песама „Коцкице изгубљеног мозаика” Драгана Томашевића

30. октобар

Предавање о заштити животне средине / Јелена Лујић

6. новембар

„Рат који се могао избећи” Владислав Јовановић

21. децембар

Хришћанство-јуче, данас сутра, Владета Јеротић и Владимир Меденица

БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРОВИЋ”

23. јануар

Промоција романа ”Тесла, портрет међу маскама” Владимир Пиштало

9. март

Музичко-поетско вече ”Теби, посебној и јединственој” Хајрудин Дурмановић и Зоран Гомбош

10 март

Промоција романа ”Довољан разлог” М. Јовановић

12. март

Промоција књиге песама „Капитал” Е. Лутхандер

18. март

Приказ „Шидине” посвећене др Јосипу Ердешију

26. мај

Промоција књиге ”Риба риби гризе реп” Јасминка Петровић

5. јун

Промоција романа „Аристократско стопало” Оливера Катарина

2. јул

Перформанс „Дим” Породица бистрих потока, Б. Мандић

2. јул

Промоција књиге „Небо на платну” Предраг Митровић, гост Љубивоје Ршумовић

12. септембар

Промоција „50 песама о љубави и једна” Оливера Цикуша

1. октобар

Представљање стваралаштва Анђелка Ердељанина

10. октобар

Музичко-поетско вече ”Панорама Митровачког песништва”, Хајрудин Дурмановић и Зоран Гомбош

5. новембар

Промоција романа Моме Васиљевића

9. децембар

Промоција романа Иване Михаић

3. децембар

Предавање и промоција књиге ”Породица у вртлогу дроге” Недељко В.Јовић

18. децембар

Промоција књиге „Витез од равних гомила” В. Кораћ

НБ „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ” СТАРА ПАЗОВА

24. фебруар

Књиге *Креативног центра* – Јасминка Петровић

18. март

Промоција романа „Мој једини живот” Иване Михаић

14. мај

Промоција романа „Топ је био врео” Владимира Кецмановића добитника награде „Меша Селимовић”

2. јун

Предавање „Да ли прелазимо дозвољену границу” академика Владете Јеротића

22. јун

Музичко вече Бојане Совиљ и Љубинка Лазић

30. септембар

Дан библиотеке - драмско вече Петра Краља

20 октобар

Предавање „Породица у Вртлогу дроге” психолог Недељко Јовић

15. децембар

Дружење са писцем за децу Дејаном Алексићем и уручење бесплатних чланских карти за прваке.

ОГРАНАК „ПЕТАР ПЕТРОВИЋ ЊЕГОШ” НОВА ПАЗОВА

14. април

Промоција романа „Топ је био врео” Владимира Кецмановића добитника награде „Меша Селимовић”

29. април

Предавање „О наметању и одупирању у породици и међу народима” академика Владете Јеротића

ОГРАНАК „ДАМЈАН ПРЕРАДОВИЋ” У ГОЛУБИНЦИМА

27. март

Представљена заједничка збирка „За један танго” голубиначких аутора: Илија Жарковић, Стеван Видовић Брица, Ратко Рацковић”

НБ „СИМЕОН ПИШЧЕВИЋ” ШИД

5. октобар

Представа „Оживети ликове из дечје књижевности” представа аматерског позоришта „Бранислав Нушић”

8. октобар

Обележено 100 година песме „Santa Maria della salute”

19. октобар

Предавање „Породица у вртлогу дроге” психолог Недељко В. Јовић

2. новембар

Завршно вече „Вишњићевих дана”

Промоција књиге *Светлост у тами* Петре Бошњак

5. децембар

Књижевно вече Перо Зубац, добитник награде „Филип Вишњић”

17. децембар

Дан библиотеке

Издавачка делатност

Током 2009. године библиотеке су се бавиле и издавачком делатношћу. Највише књига објавила је инђијска библиотека: *Поглед с чаробног брега* / Душан Панковић, *Таксономија и усвајање појмова* / Наташа Милановић, *Фудбалски клуб Железничар и 96 година фудбала у Инђију* / Александар Михаиловић *Библиотека као огледало васељене* / Добрило Аранитовић *Летандур* / Милан Марковић и *250 година школе у Новим Карловцима*, за њом следи Градска библиотека у Руми са збиркама поезије: *Коцкице изгубљеног мозаика* / Драган Томашевић *Дан једног лептира* / Нада Малешевић, *У тишини лудака* / Драган Јанковић и каталогом *Библиотеке фрушкогорских манастира*. Српска читаоница у Иригу објавила је *Драме* Милене Богавац, сремскомитровачка библиотека у Едицији „Завичајни круг” књигу поезије „50 песама о љубави и једна...” Оливере Цикуше.

Запослени

Програме рада народних библиотека Срема реализовало је: три библиотекара саветника, пет виших библиотекара, 28 библиотекара, два самостална виша књижничара, 11 виших књижничара, 3 самостална књижничара и 35 књижничара.

У циљу усавршавања библиотекара који раде у народним, специјалним и школским библиотекама Матична служба Библиотеке „Глигорије Возаровић”, због недостатка средстава организовала је само једно предавање за библиотекаре завичајних збирки: *Дигитализација завичајне грађе* / Милош Нинковић из Народне библиотеке Србије.

У априлу је одржан семинар за библиотекаре у средњим и основним школама *Супербиблиотекар – вештине за понети*. Предавачи на семинару биле су колеге из Библиотеке града Београда. Поред библиотекара из Срема семинару су присуствовали и школски библиотекар из Шапца.

Секција за матичне библиотеке БДС и Градска библиотека у Руми организовали су стручни скуп *Манастирске и црквене библиотеке* на коме је 10 библиотекара из Крушевца, Новог Сада, Београда и Срема излагало на задату тему.

Библиотекари Срема су активно радили у комисијама и секцијама БДС, учествовали на саветовањима и семинарима у организацији других библиотека и библиотекарских асоцијација и тиме остварили преко потребну размену искустава. Весна Петровић, библиотекар саветник учествовала је у раду семинара у Бањи Врујци са темом *Библиотеке за чување – библиотеке за коришћење*, а за библиотекаре из Библиотеке „Филип Вишњић” у Бијељини одржала предавање *Библиотеке фрушкогорских манастира*.

За допринос развоју библиотекарства Наташа Филип, библиотекар старопазовачке библиотеке добила је *Годишњу награду „Доситеј Обрадовић”* Подружнице библиотекара Срема.

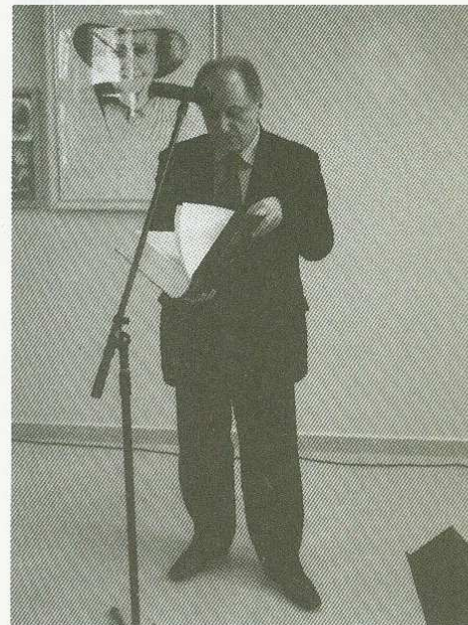
У 2009. библиотекар Стеван Ковачевић, Наташа Филип и Невена Мрђа добили су звање виши библиотекар, а књижничар Мира Јуришић самостални књижничар.

Академик Миро Вуксановић

БИБЛИОТЕЦИ У ШИДУ

Шид који има у свом средишту кућу за књиге с толико светлости као на најлепшим пејзажима од белог цвета Саве Шумановића, нову кућу за књиге и њихове читаче, наменски подигнуту, што није српски обичај али јесте сремски;

Шид који ноћу пали мала и кружно постављена светла, мале светионике, у склопитем дворишту кроз које се иде на листање штампаних страна и пребирање компјутерских чињеница, интернетских, свакојаких;

Академик Миро Вуксановић

Шид који се редовито помиње када је говор о просветитељској литератури 18. века, у чијем раму, готово усамљен стоји писац гласовитих Мемоара Симеон Пишчевић, и, при том, показује куда ће да крене Црњански;

Шид који се поред Адашеваца јавља као први податак поред имена Георгија Магарашевића, професора, првог уредника најстаријег живог српског часописа, с почетним бројем из 1824. године, нашег стубног у књижевности *Летописа*, с истим додатним именом што га носи Библиотека

Матице српске, заснована 1826, најстарије под националним именом књижница, матична за све библиотеке у Војводини од 1948, данас са више од три и по милиона публикација на свим језицима којима се у нас и свету говори и пише, годишње с хиљадама поклона што их у изузетним приликама претвара у поклоне, овог пута у сто и шездесет књига, по једну даровну књигу за сваку годину Библиотеке у Шиду;

Шиду, дакле, који се упркос свему овде овлашно наговештеном, због почетног слова у називу пише при дну, у набрајањима, а морао би имати, по правди и по заслуги, име помакнуто навише, по азбучном и сваком начину, а што њу као жељу на овој књизи која је узбунила и објаснила осамдесетак хиљада речи, први пут после Вука под српским именом тих речи, с честитком за јубилеј, са задовољством и рукописно, у Шиду, 17. децембра 2009. године, на свечаности с урученим поклоном, оверава

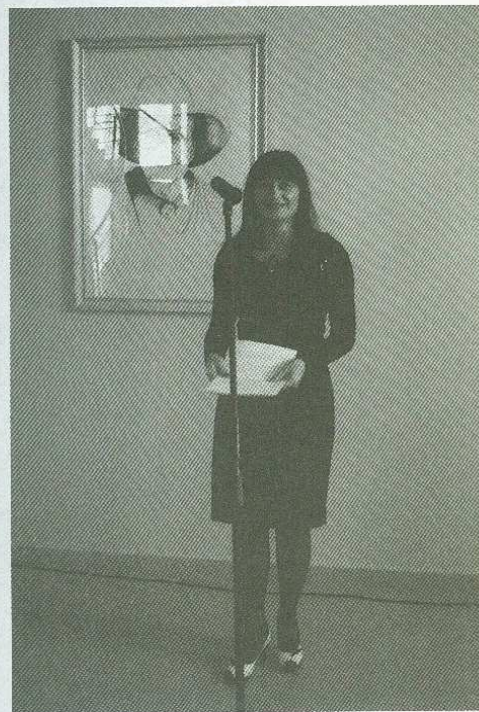
Миро Вуксановић

Славица Варничих, директор
Народна библиотека „Симеон Пишчевић”
Шид

ЈУБИЛЕЈ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ „СИМЕОН ПИШЧЕВИЋ” У ШИДУ

Данас се навршава 160 година од оснивања Прве српске читаонице у Шиду, Библиотеке, која носи име једног од најзначајнијих писаца овог поднебља, Симеона Пишчевића, тог немирног сина, шидског граничарског капетана Стефана Пишчевића, који је врло рано упознао војске и народе на далеким просторима Русије и Аустрије, да би на крају уморан и изнемогао, сео и написао чувене Мемоаре, који по много чему, са историјске и литерарне тачке гледано, представљају једну од најзначајнијих писаних одредница из друге половине 18. века.

17. децембра 1849. године, један незнан, а нама изузетно драг, житељ овдашњи, како он сам за себе рече, поклонио је Српској читаоници, ни мање ни више, него чувене Буквице, Доситеја Обрадовића, штампане на старословенском, а објављене у Бечу 1830. године. Ова књига са поветом Мите Орешковића нашла се међу фондовима Библиотеке

Славица Варничих

Матице српске, која је ову књигу, будући да припада овом граду и овој Библиотеци, свечано уручила нама и сада се чува као изузетно ретка и значајна у Завичајној збирци, а поменути датум сматра се даном оснивања Библиотеке.

У прохујалим временима ова Установа је често мењала локације. У току Другог светског рата, није радила, али је њена културно-образовна мисија поново заживела 1948. године. Као и све друге установе ове врсте и ова је тешко опстајала. Бивала је на ивици живљења, често у склопу других организација, пресељавана, имала потешкоће око финансирања, недостатка простора, стручног кадра, бавила се издавачком делатношћу, једно време чак вршила Матичну функцију на територији Општине.

Једно је сигурно, увек је била оаза свих културних дешавања, увек се борила за своје кориснике и мотивисала их путем разних културних садржаја и наравно, промовисањем књиге и читања.

Гости на прослави

Најзад, фебруара 2002. године издвојена је из састава КОЦ-а и постала самостална Установа, баш како то Закон о библиотечној делатности прописује и налаже и као таква уписана је у Регистар Народне библиотеке Србије.

Можда је баш то био темељ за нови почетак. Тада смо могли све, да имамо сопствени план и програм, да планирамо сопствени буџет, кадар, набавку, да више не будемо **неки други у саставу, неки неважни**. Више ништа не препуштамо случају, али и даље смо радили на само стотинак квадратних метара. Зар се на толиком простору могу сместити одељења за одрасле и децу, богата Завичајна збирка, референсна збирка, серијске публикације, легати, књиге на језицима националних мањина, на русинском и словачком језику? Наравно, не!

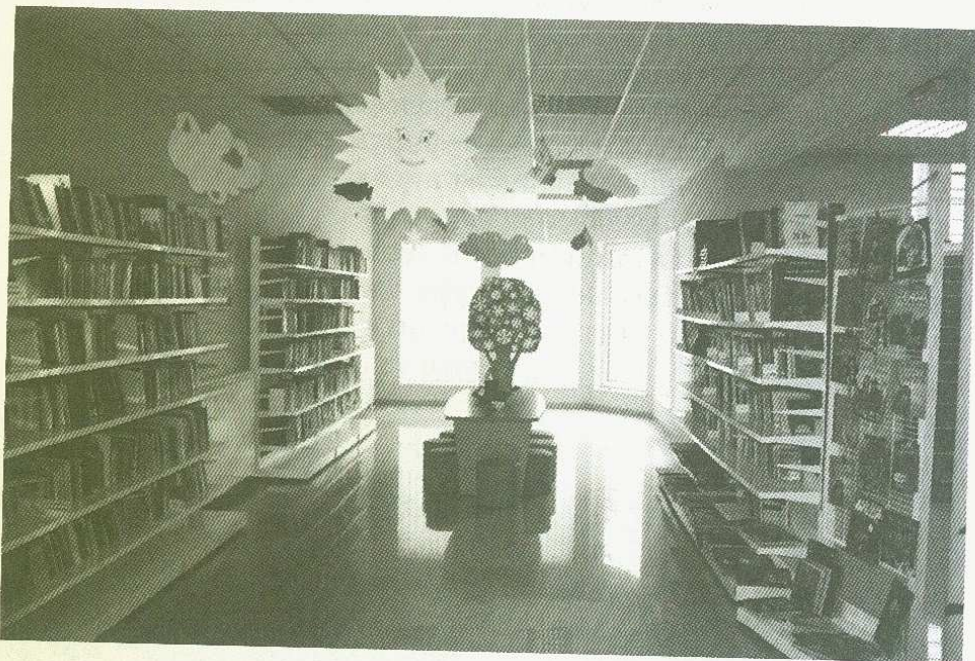
Из тог разлога израдили смо уредну пројектно-техничку документацију, решавали немогуће за веома кратке рокове, објашњавали колико је важно саградити нову зграду за културу, за науку, за просвећивање за све што уздиже духовност.

Улаз у Библиотеку

Знамо, многи су се чудили нашој причи, мислили су да смо неозбиљни и смешни.

А ми смо били радни, одговорни, посвећени нашим књигама и нашим корисницима, одлучни у жељи да успемо, да покажемо да могу у Србији у 21. веку да никну Библиотеке. И нисмо дуго чекали, јер је неко рекао НИП (Национални инвестициони план).

Дечје одељење

И били смо срећни, јер смо конкурисали, а били смо тужни, јер је наша Општина, наш пројекат рангирала бројем 15, од 15 пројеката укупно. Поново култура на задњем месту, како то већ бива, али не беше тако.

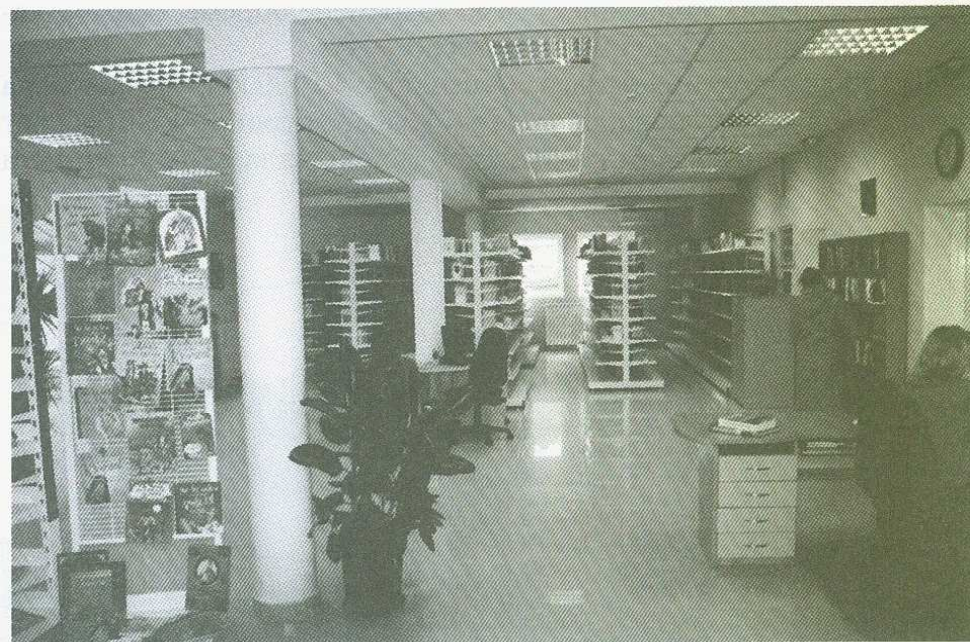
Тог 1. августа 2006. године, на седници Владе Републике Србије, како су писале наше колеге библиотекарски из Панчева, Библиотека у Шиду је добила бинго.

Опредељена су нам средства у износу од 8.039.000,00 дин. Ван конкуренције је била Народна библиотека Србије, а на првом

месту МИ. Вест је одјекнула.

Ми смо били срећни, а „они“ разочарани, јер нису прошли њихови пројекти (као да МИ нисмо њихови), само зато што смо Установа на грбачи радних људи. Неки други су опет писали писма и текстове, као борили су се против рушења старе неусловне зграде, коју кад су били у прилици нису ни окречили.

Но, било како било, ми смо били још одлучнији у намери да успемо. Спровели смо Јавну набавку, имали смо одличну сарадњу са својим Министарством културе и НИП-ом, били смо вођа пројекта, те се и наша Општина укључила првобитно са 2.566.000,00 а потом са 1.163.000,00 дин.

Одељење за одрасле

Радови су започели марта 2007. године. Крајем исте године конкурисали смо код Покрајинског фонда за капитална улагања уз велику помоћ и подршку Покрајинског секретаријата за културу. Одобрена су нам средства у износу од 1.617.000,00 дин за

изградњу централног грејања са котларницом и 1.870.000,00 за нову опрему у Библиотеци.

Радови су се одвијали према плану, имали смо одличну сарадњу са извођачима радова СЗЗР „Зидар“ из Шида и пројектантима, те смо стигли до пресељења у нову зграду и рушења старе, јер то је био повезан процес.

У моменту када је требало уредити простор испред зграде са прилазним површинама, објављен је конкурс Министарства за државну управу и локалну самоуправу (од игара на срећу). Како то већ код нас бива, одобрена су нам средства у износу од 2.700.000,00 дин и пројекат звани Библиотека, укупне вредности 18.500.000,00 дин. засијао је у свом пуном сјају, окупан светлошћу, озелењен, лепих прилазних стаза, савремене опреме, топао и комотан, јер књигама не сме бити тесно.

На 500 квадратних метара смештено је 40.000 књига, Завичајна грађа, часописи, новине, остала грађа, читаоница, интернет сала, електронска обрада књижног фонда, сала за радионице и

Библиотека „Симеон Пишчевић“

књижевне вечери те 2. 023 уписана корисника.

Сада у правом смислу Библиотека у Шиду испуњава све услове савременог библиотекарства и уз подршку свог оснивача Скупштине општине Шид иде у правцу у којем су је њени далеки оснивачи усмерили, да образује, да уздиже реку младих потомака наших Пишчевића, Магарашевића, Шумановића и других умних људи овога поднебља.

заједници, нажалост не важи и не функционише, док СТЧ, уговор између читаоца и текста, упркос свему важи и функционише. Тако онај који чита има вишеструку сатисфакцију, јер поред конкрет-ног садржаја текста добија и активну комуникацију, узајамност, дијалог, размену, инклузију и поверење којих нема изван читања, а толико су нам преко потребни. Грађанин или грађанка Србије, ако је читалац, у тексту непосредно налази оно што му у живо-ту толико недостаје што значи да би нечитаоци Србије морали да завиде читаоцима Србије вишеструко нечитаоцима, наравно то не пада на памет, јер су глупи, јер због нечитања нису у стању а разумеју и освесте битне димензије својих живота. Нечитабци живе несвесно, они су вечити објекти, вечити потчињени, они ни не знају колико су изгубљени и сами и без наде да ће се пробудити и да ће ступити у контакт са светом, другима и собом. Док читаоцима у читању ипак преостаје макар то једно прибежиште општења, блискости, разумевања, смисла и људскости. При том два неписана закона о којима говорим имају узајамно завис-ну структуру. Устројство текста подразумева и рефлектује, на-име, устројство заједнице. И обрнуто: устројство заједнице под-разумева и пресликава устројство знака, то јест текста. Читање црпе сву своју моћ из управо ове тајне, али авај, и сву своју немоћ. Ипак, није сасвим очигледно како то основни друштвени уговор има структуру знака. Па тако што се дели на ознаку и означено, на оно видљиво и на оно невидљиво у важећем поретку. И гле, невидљиво је некако увек важније, моћније од видљивог. То да споразум између читаоца и текста има структуру знака јесте очигледно, али није очигледно да тај однос значења - то јест читање - има структуру заједнице, комуне, друштвеног односа, спреге која је функционална и смислена и дубоко људска. Није очиглед-но, али јесте баш тако. Зато је - у срединама и културама каква је наша, где основног друштвеног уговора нема - читање од пресуд-ног значаја, последње уточиште минималног преосталог друшт-веног капитала. А ако је друштвени капитал похаран и назире се само у бледим траговима, онда је и сваком од нас понаособ, сва-ком човеку као друштвеном бићу, отет витални део личног капи-тала, незамењиви део оног што сви носимо у себи. Кад би нам и

читање потпуно пресахло, изгубио би се онај последњи ослонац смисленог живота, како јавног, заједничког, тако и приватног, ин-дивидуалног. Усудио бих се да кажем да је питање читања стога питање нашег опстанка.

Самим тим, задатак и мисија библиотека су тежи, захтевнији, пресуднији.

Кад размишљам о изазовима који стоје пред библиотекама и библиотекарством, три су кључне речи: адаптација, еволуција и револуција. У савременој цивилизацији статус и функција библи-отека драматично расте. Сви смо приметили да су најбоље библи-отеке у оним земљама којима иде најбоље. Само у земљама које се не развијају, које стагнирају, стагнирају и библиотеке. Свест о томе није уопште присутна изван стручне библиотечке заједнице, али ни приближно довољно унутар ње.

Библиотеке и библиотекарство са краја 20. века успешно су се адаптирале на захтеве и изазове нових технологија. Али незадржи-ви у 1087 продор, утицај и непрестана убрзана колонизација свих аспеката и домена живота и послова савременим информационо-телекомуникационим технологијама има за последицу да библи-отеке у 21. веку прелазе из фазе адаптирања не у фазу еволуције - дакле унутрашње генеричке трансформације. Ништа више у би-блиотекарству није као пре и неће остати непромењено.

Под дејством ефеката све веће и доминантније примене ИТК технологија у нашем свакодневном раду, еволуција је толико дубока и далекосежна да има скоро револуционарни карактер. Кад то кажем није ми до реторике нити научне фантастике, озбиљан сам, имам у виду да савремене библиотеке у својој мисији и сва-кодневном раду захваљујући еволуцији којој смо сведоци не ути-чу само на потпуно ново дефинисање сопствених задатака, начина рада и амбиција, него и на читав низ основних цивилизацијских категорија, као што су: власништво, култура, економски односи, креативност, простор и време, јавност, и тако даље.

Тако на пример, актуелни преговори између Гугла, издавача, аутора и библиотека битно мењају дефиниције издаваштва, књижарске дистрибуције и библиотека, а нарочито дефиницију

интелектуалног власништва и границе између јавног и приватног сектора. Савремене библиотеке су у замаху којим прекорачују из домена лојалности и контроле ауторских и других приватних права у домен ширења јавног, непрофитног, отвореног и доступног власништва и јавности културних добара, знања, информација, садржаја, вредности. Истовремено, појам културе који је хиљадама година до сада био заснован на материјализацији трагова и знакова људског стваралаштва сада у ери дигитализације прелази у домен дематеријализације културних знакова артефаката, трагова и објеката. Виртуелно је стварније од физичког, по свом учинку, наравно, брзини и дometу. Цивилизација преокреће свој ток да би наставила да се развија са неслућеним факторима ефеката, доступности и утицаја. У економским односима, пак, више не важи класична подела на производњу и потрошњу, понуду и потражњу. Тако библиотеке, на пример, са својим базама података, дигиталним колекцијама, интерактивним сервисима, спонтано прелазе из домена културне пасиве тј. потражње и потрошње, у домен културне активе тј. производње и понуде. Истовремено, ако у оквиру продукције погледате ужи појам креативности, приметно је да библиотеке сада непосредно учествују у редефинисању класичних појмова оригинала и копије, ауторства и дисеминације, јер у дигиталној ери идеја о оригиналу је бесмислена, а дистрибуција и продукција су неодвојиви, преклапају се. Што се тиче простора и времена, библиотеке више нису зграде за које треба одвојити време и превозно средство да би се до њих стигло у задатом ограниченом радном времену, него су сервиси и ресурси доступни у сваком тренутку на сваком месту и за сваку потребу, дакле и у учионици и у радној соби и у канцеларији и у конференцијској сали и у мобилном телефону и тако даље.

Уз све то, погледајте чињеницу да библиотеке више не услужују само читаоце, живе људе, него и роботе. Нисте знали? Е, па управо је тако. То су они роботи-претраживачи, скролери, који харвестују тј. купе са целог интернета податке, индексирају их и прослеђују даљим корисницима, линкују са другим доступним подацима, базама, сајтовима, порталима итд. Једна од тајни

успеха Народне библиотеке Србије и њеног највишег глобалног позиционирања на нету управо је у томе што смо први схватили да радимо и за ове роботе, и са њима, јер су они пречица до најширег круга наших крајњих корисника. Зар то није револуционарни помак?

Дакле, сви ови цивилизацијски преокрети у којима савремене библиотеке најдиректније учествују, нису релевантни само културно и технолошки, него и економски, социјално, политички, гносеолошки, антрополошки, чак и онтолошки. А то значи да су ови преокрети у цивилизацијском смислу без преседана, коренити, речју - револуционарни. Волео бих да о њима на тај начин размишљају колеге библиотекари, наши читаоци, али и сви у 1086 остали наши партнери, на јавној и културној сцени и уопште у друштву.

У Шиду, 17. децембра 2009.

*Весна Ћосић, библиотекар
Српска читаоница у Иригу*

МОНАСТИР КРУШЕДОЛ - ПЕТСТО ГОДИНА ПОСТОЈАЊА

Манастир Крушедол се налази на југоисточном делу Фрушке Горе, а подигнут је почетком друге деценије 16. века, тачније према тврдњама многих наших историчара. у периоду од 1509-1516. године. Овај манастир који је подигнут на поседу чувених властелина Јакшића, често називају „Деспотски манастир”, „Царска лавра” и „Царска обитељ”. Већ ови на-

Крушедол

зиви упућују на саме ктиторе, који су били деспотског рода и царског порекла. Манастир Крушедол јесте задужбина владике Максима Бранковића најстаријег сина деспота Стефана Слепог и Ангелине Албанске и унука последњег несретног деспота српског Ђурђа Бранковића Смедеревца. Он је био први и најважнији ктитор и иницијатор овог великог дела, а последњу помоћ је добио посредством своје мајке од руског кнеза Василија, као и од румунског војводе Јована Басарабе Њагоја.

Подигавши манастир света Ангелина и њен син свети владика Максим створили су од њега центар доњег националног и црквеног живота, у време када Срби нису више имали своју самосталну државу и када су закорачили у мучно 500-годишње ропство под Турцима.

Пошто је црква подигнута као породични маузолеј у њој су

биле смештене мошти свих Бранковића и ту су почивале све до 1716. године када су Турци повлачећи се испред Еугена Савојског после битке на Везиру, похарали и попалили манастир а мошти сасекли и растурили. Уништени манастир из темеља је поново подигао, обновио и украсио владика печујски Никанор Милентијевић постриженик манастира Крушедол, а затим његов игуман и архимандит, а од Крушедолског сабора 1710. године владика.

Изглед првобитне цркве манастира Крушедол задужбине архиепископа Максима и његове породице у првим деценијама 16. века данас је готово немогуће одредити, јер из тог периода врло су оскудни писани документи. Услед рушења, паљења, обнављања и преправки храма није у потпуности очувао првобитни облик, али и поред тога црква и данас долази у ред најлепших цркава у Војводини. Њена архитектура ослања се на моравску стилску групу средњовековних манастира. Конаци манастира саграђени су у 18. веку (1725-1741). Они затварају манастир са све четири стране, са улазом на источној страни.

У манастиру је од самог његовог оснивања постојала манстирска школа где су се монаси а и други учили писмености, затим преписивачка школа у којој су вредни, способни и вечни монаси започели преписивачку делатност, не само верских богослужбених књига већ и књига из области светске и историјске тематике. Већ тада се ударају темељи чувеној крушедолској манастирској библиотеци, али тек од Велике Сеобе под патријархом Арсенијем Трећим Чарнојевићем 1690. године манастир Крушедол доживљава верски, духовни и национално-културни успон, постаје центар целокупног црквеног и националног живота овдашњег поробљеног живља.

Из историје је познато да су у манастиру Крушедолу одржана три велика и врло значајна црквено-народна сабора 1708, 1710 и 1713. године .

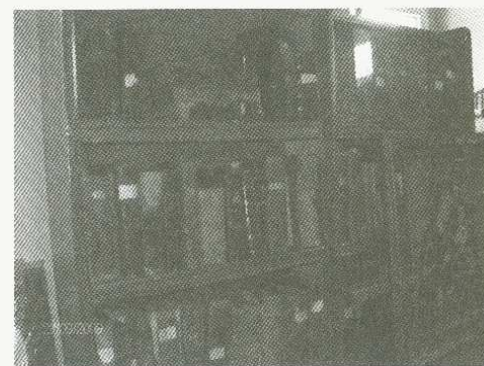
У једном краћем периоду манастир је био седиште обновљене сремске епархије и заједно са каснијом карловачком митрополијом одиграо значајну улогу у борби за опстанак свог народа, за очување његових права, за уређење црквене организације и устројства, за заштиту од насилног унијаћења, за оснивање на-

родних и богословских школа и за културни напредак свог народа на новонасељеним просторима угарског краљевства.

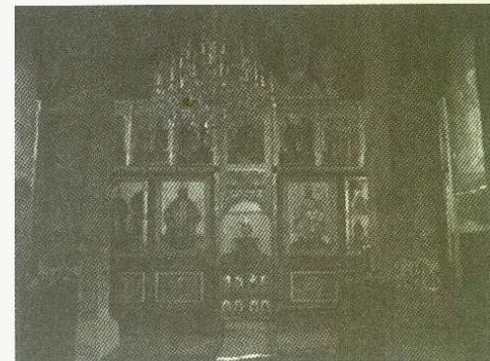
Поред своје богате историје и занимљиве архитектуре средњовековне моравске школе, храм представља дивну галерију разноврсног сликарства по времену, техници, стилу, вредности, изражају и лепоти. У цркви постоје два живописа, онај најстарији, који је рађен у првим деценијама 16. века а који је откривен 1961. године и онај каснији, који потиче из 17. и 18. века веома добро очуван, а који је рађен преко оног првог фреско живописа.

Велика је вредност иконостас крушедолске цркве. Састоји се из четири групе икона, такође различитих по времену и стилу.

Манастир је поседовао ризницу и библиотеку по богатству, културној и историјској вредности бројних експоната и књижног фонда најбогатију од свих фрушкогорских манастира. Велики део је уништен, развучен и опљачкан за време априлског рата 1941. године а део су усташе предале Земаљском музеју у Загребу. То је после рата углавном враћено и налази се у Музеју Српске православне цркве у Патријаршији у Београду.

Фонд старе књиге

Иконостас крушедолске цркве

Манастир Крушедол током векова био је маузолеј поменутих Бранковића, затим патријарха Арсенија Трећег Чарнојевића и Арсенија Четвртог Шакабенте, многих митрополита и епископа, грофа Ђорђа Бранковића, војводе Стефана Шупљикца и неких чланова династије Обреновић-кнегиње Љубице и краља

Милана.

„После свега, можемо слободно рећи да наш манастир Крушедол остаје за сва времена, светска и неугасива звезда у нашој националној, црквеној и културно-просветној историји, понос и дика нашег народа у овим нашим просторима, у којим столећима живимо, и на нама је најсветија дужност да га сачувамо, обновимо, улешамо и да му дамо заслужено место”. (др Стефан Чакић „Манастир Крушедол”, стр.130).

*Невенка Мрђа, виши библиотекар
Градска библиотека
Рума*

ЛЕГАТ АКАДЕМИКА ПРОФ. ДР ХАЦИ МИЛУТИНА СТОЈКОВИЋА

На први легат у фонду Градске библиотеке у Руми чекало се 60-так година. Чим су, адаптацијом и проширењем, створени елементарни просторни услови, и добром вољом поклонодавца, приступило се формирању легата по свим важећим правилима.

Шта су уопште мотиви формирања легата? Свакако жеља да се својој родној, радној или животној средини прибави нешто драгоцено, раритетно, оригинално, значајније од свих материјалних добара, а то је књига - по речима Горког „најсложеније и најважније чудо које је човечанство створило на путу прогреса и среће“. Али, исто тако да се сачува успомена на легатора и његов живот, рад и личност.

Мотив Градске библиотеке за формирање легата свакако је обогаћивање фонда на добробит корисника као и сведочанство о времену и значају људи ове средине, за будуће генерације.

За формирање и отварање фонда неопходно је испунити и одговарајуће критеријуме. Један од најзначајнијих је културна вредност збирке а она се одређује према профили фонда, личностима којима библиотека припада као и онима који су били донатори. Приликом процене легата узима се у обзир време настанка публикација које га чине односно степен њихове старости, тематика збирке, њен профил и неопходност да одсликава личност власника библиотеке поклона и њен профил.

Легати су значајни јер пружају могућности за исцрпнија истраживања једне области или једног предмета. Истовремено су и незаменљив документ при проучавању живота и рада легатора.

Општа је претпоставка да једна приватна библиотека настаје куповином оних књига које су легатору (научнику, књижевнику или политичару) неопходне као научни извори, као инспиративна или документарна грађа, или како шира, свестранија база информативних података. Тај свесни чин одабирања и набављања, једном легату даје лично обележје.

Наравно, лична библиотека настаје и проширује се и случајно, поклоном пријатеља или због чланства у неким организацијама, удружењима, партијама а што имају у виду и дародавац и легатор.

У том смислу интересантан је регистар посвета на књигама поклоњеним легатору. Посвете нам откривају природу односа са поклонодавцем, сагледавају време у којем је живео и радио, говоре о њему али и о његовим савременицима. У њима су присутна осећања и поштовање према легатору али се осветљавају и бурна протекла и садашња времена.

Легат (лат. *legatum*) Градске библиотеке чини засебан, вредан део фонда академика проф. др Хаџи Милутина Стојковића, угледног универзитетског и политичког радника и стручњака који је највећи део свог радног и животног века провео у Руми. Спада у оне легате који је жив, чији се обим фонда активношћу легатора, проширује.

Судски је оверен фебруара 2008. и обе стране су преузеле одговарајуће обавезе у начину располагања и управљања поклоном, што пре свега подразумева чување, одржавање и јавно презентовање садржаја фонда.

Легат је физички издвојена целина, видљиво обележена унутар фонда Градске библиотеке и носи назив „*Легат академика проф. др Хаџи Милутина Стојковића*“.

Чине га, пре свега, легаторове књиге, монографске и серијске публикације, часописи, рукописи, свеске и радови од основне школе до доктората, ситна (не)библиотечка грађа и неки лични документи (фотографије, дипломе, захвалнице, плакете, фотокопије признања, позивнице, честитке, телеграми, разгледнице, визиткарте, прес киплинг...). Део поклона је на страним језицима.

Свака, макар и површна, анализа профила легата треба да буде

заснована на биографским подацима о њеном творцу, да одражава личност која га је формирала, његова интересовања и подручја проучавања и деловања.

Академик проф. др Хаџи Милутин Стојковић¹ рођен је 1942. године у селу Мијатовац, општина Ћуприја Република Србија. Студирао је машинство у Крагујевцу, економију у Суботици а магистрирао и докторирао на Економском факултету у Суботици из математичких метода и модела у пословном одлучивању. Од 1993. године у звању је редовног професора. 1966. године изабран је за редовног члана Академије војних наука Русије и има звање академика. Више од 20 година радио је у привреди а самостално пројектовао и статистички прорачунао више од 250 објеката широм Југославије и у Европи. Обављао је и друге функције и дужности, а међу осталим био је председник Скупштине АП Војводине, потпредседник Владе Републике Србије, председник Одбора за одбрану и безбедност Савезне Републике Југославије, председник Посланичке групе Социјалистичке партије Србије у Савезној скупштини, Начелник штаба у Војсци Србије. Од 1998. био је члан Генералног секретаријата Европске интерпарламентарне скупштине православља. Хаџилук по Палестини и Израелу обавио је 2005. године.

Обављао је и одређене функције и дужности на Универзитету у Новом Саду и Економском факултету у Суботици, као научни и просветни радник. Проф. Стојковић је радио креативан посао чији су резултати видљиви кроз генерације дипломираних студената, младих научних радника, научне и стручне резултате и писана дела. Предавања је, по позиву, држао осим на више факултета у земљи, и у уностранству, а посебно на Академији војних наука у Русији.

Добитник је многобројних признања из области науке, привреде, културе и спорта, међу којима се истичу Орден Војда Карађорђа и Награда за животно дело у области друштвених наука.

Проф. др Стојковић објавио је 46 уџбеника претежно из пред-

¹ *Животопис награђених професора за животно дело на Универзитету у Новом Саду*, No 11. Нови Сад, Удружење универзитетских радника Себије, Универзитетски одбор, 2006.

мета статистика, из области економије, медицине, пољопривреде, као и 4 монографије. Објавио је више научних, прегледних и стручних радова...

Градска библиотека поседује готово све објављене уџбенике различитих издања др Стојковића као и већи број копираних рукописа ових књига. Највећи део скупљан је годинама и чува се у оквиру Завичајног одељења Градске библиотеке а мањи део у оквиру легата што је и логично пошто је Завичајна збирка формирана пре више деценија. Иако је легат формално и физички одвојен од Завичајне збирке све публикације су обједињено доступне корисницима у просторијама Библиотеке

Библиотечку грађу, према тестаментом израженој вољи легатора, Библиотека стручно обрађује и смешта у издвојену целину. Процес обраде је у току пошто садржи доста јединица разноврсних публикација, на српском и страним језицима, а легатор истовремено допуњава и обогаћује збирку новим прилозима, посебно уџбеницима високошколских установа који су веома тражени и добродошли корисницима Библиотеке.

Свих 350 за сада обрађених публикација, од укупно преко хиљаду јединица разноврсне грађе, обележене су печатом „Легат Милутина Стојковића“, имају инвентарни број, сигнатурну ознаку и карту књиге. За обраду целокупне грађе у легату потребно је време, људски ресурси и простор који се показује, с обзиром на обим грађе, недовољним. За сада се садржај легата обрађује паралелно са осталим фондом, али се истовремено селектира материјал који је интересантан корисницима.

Обрада се врши путем електронског каталога, по COBISS програму, у оквиру кога је обрађен и целокупан фонд румске библиотеке. Не постоји посебна инвентарна књига легата као што се „пешке“ више не уноси ни остали фонд Библиотеке у књиге инвентара, већ се публикације истовремено инвентаришу и обрађују путем електронског каталога.

Легат је обрађен по децидним међународним стандардима, што значи уз примену ISBDM, односно система универзалне децималне класификације и детаљне предметизације а у оквиру програма COBISS..

Прави начин да легат буде доступан јавности, а самим тим и научно валоризован, јесте објављивање каталога легата. Стручна обрада подразумева регистре аутора, наслова, издавача, предметни, посвета, што је могуће ефикасно урадити из електронске базе података.

Тиме и легат добија на значају јер га је могуће широко претраживати. Систем узајамне каталогизације омогућава да запис који је једном урађен у некој од библиотека – чланица система, користе све остале библиотеке у систему које поседују примерак тог документа. А ако га не поседују, могу да сазнају где се може наћи и, што је корисницима веома важно, наручити путем међубиблиотечке позајмице. Истовремено дигитализација одређених вредних дела даје посебан значај овом програму – обрађене публикације, документе и слично. Могуће је претраживати а да се при том не оштећују.

Један број публикација проф. Стојковића обрађен је први пут у румској библиотеци. Низ других, посебно на страним језицима, које чекају на обраду и за сада се не налазе у COBISS програму, обогатиће и сам електронски каталог.

Поклоњене књиге, документи и други поклони могу се користити само у просторијама Градске библиотеке за шта постоје веома добри услови: читаоница са отвореном интернет мрежом на шест рачунара. Заинтересовани корисници ускоро ће моћи користити и постојећи копијер и скенер великих димензија које библиотека у Руми поседује. Услуге коришћења интернета су бесплатне.

Поклонопримац се обавезао да ће о легату обавештавати јавност и повремено излагати и упознавати је са деловима грађе, што и чини сваком пригодном приликом, у средствима јавног информисања, часописима и на сајту Градске библиотеке.

Према садржају у легату су публикације и материјал преваходно из 20. века, али има доста најновијих издања *универзитетских уџбеника*. Поред штампаних дела и рукописа самог легатора, добар део фонда су поклони ПМФ – Факултета техничких наука Нови Сад, Факултета економских наука из Суботице, Високе струковне медицинске школе из Ћуприје и других факул-

тета. Затим, низ публикација које је проф. Стојковић добио на поклон од пријатеља и колега, или поводом гостовања и јубилеја појединих средина у земљи и иностранству, али и као ментор и рецензент више стручних књига и радова. Многе од њих поседују посвете самих аутора публикација и знаних и значајних људи. Тиме је фонд Градске библиотеке знатно допуњен.

Фонд је богат великим бројем монографских публикација, репрезентативних *монографија* страних држава и градова, на више језика, као и велики број монографија општина и градова Србије, што све чини лепу целину на једном месту. Поред њих је и низ наслова из области религије, деловања Српске православне и других цркава, често веома репрезентативних издања.

Доста публикација је из области *економије*, нарочито менаџмента и маркетинга, банкарства, математике, туризма... За разлику од других легата који обухватају углавном грађу из даље или ближе прошлости, велики број стручне литературе и уџбеника у ова транзициона времена веома добро дођу корисницима, нарочито студентима економске, медицинске, пољопривредне, математичке, техничке струке, тим пре што их Градска библиотека Рума није поседовала, и што, са другим публикацијама Научног одељења чини солидан мини академски нуклеус. Тиме легат има садашњу практичну, употребну вредност, уз наравно историјски поглед на живот и рад легатора и времена у којем је радио.

С обзиром на дугогодишњу просветну активност проф. др Стојковића у легату се налази већи број дипломских радова студената који су код њега дипломирали, као и магистарских и докторских радова којима је био ментор или члан комисије. С једне стране интересантно је имати све те радове на једном месту па и сачинити мини каталог, али се са друге јавља неумитни проблем простора и могућности презентовања.

Легат чине и *документа и материјали са међународних скупова и конференција* којима је др Стојковић присуствовао у својству државних и политичких функција које је обављао. Ту су, стога, и неки материјали Савезне, Републичке и Скупштине АП Војводине као и Социјалистичке партије Србије.

На обраду чекају и *стручни радови* др Стојковића као и *чланци*

и *прилози* објављивани у серијским публикацијама и часописима као и небиблиотечки материјал.

Суштински, лична Стојковићева интересовања дају печат садржају легата. Како има обиље материјала, легат за сада није могуће чувати на једном месту како због недовољног простора за смештај монографских и серијских публикација, тако и недостајућих одређених полица, фиока и кутија за некњижни материјал. Поред класичне резбарене застакљене витрине, материјал се налази на још неколико локација у оквиру Градске библиотеке (депо, отворене полице, затворене полице – ормари у подстепеништу, просторија на спрату Библиотеке, у кутијама...) што успорава и обраду и претраживање садржаја публикација. Књиге смештамо према УДК, а за ову варијанту одлучили смо се како би грађа из појединих области била обједињена.

На основу свега изнетог, комплетна обрада садржаја легата за библиотекара представља посебан професионални изазов, утолико пре што до сада нисмо имали оваквих искустава. Сагледавајући легате у другим срединама, посебно Срема, видљиво је да су искуства и приступи различити. Занимљиво је да је отварање легата др Стојковића изазвало шире интересовање средине о легату првенцу али и питања шта је неопходно за отварање нових.

На крају, поред низа лепих обавеза обраде који нас очекују, легат је заживео и има своју и садашњу и историјску вредност.

Довољно за почетак.

*Живка Матић, директор
Библиотека „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица*

ХАЈДЕ ДА СЕ МЕЊАМО!

Тенденција смањења броја чланова библиотека је присутна у готово свим срединама. На библиотекама је да препознају узроке овог проблема и да стално испитују и проналазе могућности за његово превазилажење.

При постављању циљева и одређивању приоритета, запослени у Библиотеци „Глигорије Возаровић” су проблем опадања броја чланова обележили као најзначајнији у процесу деловања Библиотеке и усредсредили се на проналажење нових метода у раду али и примену већ проверених, које су имале утицаја на кориснике да се врате књизи и програмима Библиотеке.

Одељење за популаризацију књиге и читања је у сарадњи са осталим одељењима, нарочито са Одељењем за одрасле и Дечијим одељењем, реализовало неколико акција за грађане митровачке општине.

Поводом ускршњих празника реализована је акција „Хајде да се мењамо!” у којој су суграђани доносили своје прочитане, очуване књиге у замену за чланску карту. Овом акцијом је фонд Библиотеке обogaћен за више стотина књига али што је још значајније, добили смо и више од стотину нових чланова.

Акцијом „Завири под јелку” која је спроведена крајем године, Библиотека је своје суграђане обрадовала попустом од 50% при учлањењу у библиотеку.

Сви предшколци и ђаци прваци су уписани бесплатно, као и учесници психолошко-креативних радионица и квиз такмичења. На великом октобарском маскенбалу који се одржава на градском тргу у организацији Библиотеке а који окупља 800-1000 малишана, поред награда које обезбеђују дародавци, обавезна награда је и чланска карта библиотеке.

Формирајући Зону за младе, запослени у Библиотеци „Глигорије Возаровић” су младим корисницима понудили фонд књига који су они сами одабрали путем анкете, сталан приступ интернету, слушање музике. Ово је покушај да се изгради такав однос са младима који би условио да се развије љубав према књизи као и да се настави и после школовања. Све више деце своје слободно време проводи у Библиотеци што охрабрује и потврђује оправданост напора библиотекара на спровођењу зацртаних циљева.

Праћењем издавачке продукције, Библиотека својим суграђанима нуди, уз постојећи фонд и актуелне наслове, а осмишљеним односом са јавношћу добру обавештеност и најаву програма.

Све наведене активности су резултирале повећање броја корисника Библиотеке. Добро дефинисани и постављени циљеви су један од битних фактора успеха, а резултати наших акција дају подстрек за нове, осмишљене облике деловања на свест оних који не знају, или су заборавили шта књига може да пружи.

Стеван Тир, библиотекар

Прехрамбено шумарска и хемијска школа

Сремска Митровица

БИБЛИОТЕКА ПРЕХРАМБЕНО-ШУМАРСКЕ И ХЕМИЈСКЕ ШКОЛЕ

У самом центру Сремске Митровице, у прелепом амбијенту, окружена зеленилом оближњег парка налази се Прехрамбено-шумарска и хемијска школа, основана 1961. године. У годинама које су следиле школа је пролазила кроз реформе, спајана је и са другим школама, али је увек у програму доминирала хемијска струка, која је данас равноправна са шумарском и прехрамбеном.

Школска библиотека оформљена је шездесетих година, а и данас је њен циљ да омогући:

- Ученицима да у процесу образовања долазе до нових сазнања у школи не само преко школских уџбеника већ да користи непосредно и друге изворе информација;
- да развијају сопствено мишљење и негују критички однос према знању;
- да развија самосталност у учењу и савлађивању наставног програма;
- да се оспособљавају за перманентно образовање, што подразумева могућност да после редовног школовања настави са даљим образовњем, да стичу знања директно из изворне, оригиналне и стручне литературе.

Библиотека Прехрамбено-шумарске и хемијске школе има књижни фонд од 9.648 књига, који користи 802 ученика и 78 професора школе. Поред књига из лектире и књижевности и стручна литература је саставни део књижних фондова са сразмер-

Истраживање у библиотеци

ном заступљеношћу свих стручних предмета у настави. У оквиру стручне литературе важно место заузимају приручници из свих наставних области. Такође библиотека поседује опште и посебне енциклопедије оних области и струка за које је школа одређена, затим, у мањем броју, лексиконе, речнике, библиографије.

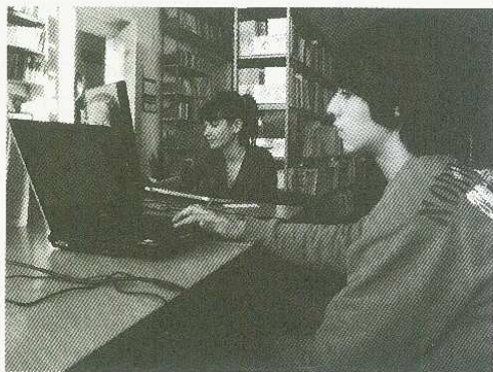
Структуру стручне и приручне литературе чине, пре свега књиге из хемије, а затим из области шумарства, пејзажне архитектуре, прехрамбене индустрије и природних наука.

Сем монографских публикација ова библиотека има богату збирку стручних часописа из области шумарства *Шуме*, за дрвопрерађиваче *Дрвотехника*, за хемијску струку *Хемијски преглед*, а за област производње и прераде хране *Млиннек*.

Значајан део библиотечких фондова су видео-касете (54), са темама из свих наставних предмета.

Када је у питању набавка библиотечког материјала набавна политика библиотеке се усаглашава са набавком Читаонице са стручном и приручном литературом Библиотеке „Глигорије Возаровић” чиме се постиже рационалност у трошењу средстава и не долази до непотребног дуплирања фондова. Набавка се обавља плански у договору са стручним већем професора свих струка и директором, али и знатан део набавке чине поклони ученика, који по завршетку разреда или школовања остављају библиотеци књиге на трајно коршћење.

Међу библиотечким услу-

Интернет у настави

гама, значајан је и приступ електронским изворима информација које прате наставни програм и одражавају интересовања и културу корисника. Електронски извори обухватају приступ Интернету, посебне библиографске и базе података пуног текста.

Библиотека је смештена 2007. године у одговарајући простор од 100 m², у коме се налазе библиотечки фондови и читаонички столови са 15 читалачких места. Опремљена одговарајућом компјутерском опремом, библиотека пружа информације и сазнања која су неопходна за успешно учествовање у савременом друштву заснованом на информацијама и знању. На тај начин ће испунити своју мисију и омогућити ученицима да овладају вештинама за учење током читавог живота.

*Радослав Нешић, библиотекар,
Митровачка гимназија*

САВРЕМЕНА ШКОЛСКА БИБЛИОТЕКА

Данас је веома тешко радити на подизању културне савести и свести младих, јер модерно окружење је препуно мултимедијалних садржаја који одвлаче пажњу ученика од отварања двери литературе свеколике науке и уметности.

Време у коме живимо је обележено потребом за што бржим протоком информација.

Приступ интернету, повезивање школских библиотека у систем централних каталога и могућност коришћења дигиталних записа, омогућавају пружање квалитетнијих услуга корисницима школских библиотека. Велики број школа у Србији је отворило и редовно одржава свој сајт, нудећи квалитетне забавне и образовне садржаје из свих наставних области за ученике, а за родитеље се формира електронски дневник. Пракса је да је и школски часопис, који најчешће уређују сами ученици, такође, доступан у електронском облику на сајту школе. Већи број школских библиотека има Web презентацију својих активности, а ту презентацију воде чланови библиотекарске секције.

У времену данашње технологије, уз ретко освртање иза себе, технике прошлости полако почињу да бледе. Нема више пера, машине за куцање, а драматична је и судбина књиге. Или није?

Заправо, колико се уопште чита у брзом темпу када треба што брже доћи до великог броја информација? Припадници старијих генерација, рођени и одрасли без окружења модерне технологије читају више него они млађи, којима је фотеља испред рачунара заменила и пријатеље и игру. Симулирајући реалност, младе генерације се све више отуђују од истинског живота. Школска омладина предњачи у нечитању. Библиотекари се обично жале да ученици, осим лектире, ретко када узимају књиге на читање.

Дуња и библиотекарка

је притисклала дугмиће да би кока рекла КО КО ДА а куца АВ АВ, уз Дуњино још гласније „певање”.

Дуња данас има три године. Сада тачно зна коју књигу жели да понесе из библиотеке и каже да ће читати и бати који ускоро треба да се роди.

И шта да кажем? Морам признати да је Дуња мој омиљени читалац.

Наташа Филип, виши библиотекар
Народна библиотека „Доситеј Обрадовић”
Стара Пазова

ЗАБАВНО БИБЛИОТЕКАРСТВО

Уз све дефиниције и одреднице о библиотекама, вековима опстаје мишљење да је то царство тишине; здања у коме обитавају досадне и прашњаве књиге на полицама, уз присуство одабраних чудака и залуђеника, који тамо раде или су њени чланови. А тек дубоко усађене представе о лику библиотекара! Од варијанте, да су благо речено „малко другачији”, до описа (по правилу) најлошијег физичког изгледа. Многобројне су варијације, али заједнички именитељи свих тих стереотипа о библиоткарима су: строгаћа, намрштеност, болесна педантност, мрзовоља, увек прекорни и оптужујући поглед и тон приликом кашњења, одсуство сваке искре живота и ведрине... Кад се томе додају описи изгледа библиотекара : ружан изглед, неки физички недостатак или бар неправилност, обавезне наочаре, са великом диоптријом у ружном оквиру.

Жена, тј. библиотекарка је још горе прошла. Уз ружан изглед, додат јој је ужасан „Ster-Style” тј. „стереотипични стајлинг”, који подразумева: обавезну строгу пунђу (а у пунђи неофарбана коса или израстак с два прста), сиви или браон сако са брошем на реверу, дубоке, равне ципеле уз дебље чарапе, ни један једини детаљ у ведрој боји да не наруши сивило изгледа.

Упркос свим променама на боље, такви стереотипи и даље владају у филмовима, тв серијама, па чак и у новим романима. Следе три књижевна примера.

У роману „Убиство у академији наука”, једне од наших најчитанијих списатељица, Мирјане Ђурђевић, у једном делу романа појављује се лик библиотекарке Милке. *Ако сте мислили да у причу уводимо Мис Марпл, грешите. Тетка Милка није никак-*

ва Мис Марил, та никада није успела да открије, ни да јој је поштанско сандуче запалио Херијетин љубоморни бивши дечко... Чак није укапирала ни да је то био злочин из страсти. Али зато уме да буде ђаволски досадна...

Радња романа „Турски Беч” Александра Петрова почиње у библиотеци: *Дежурна библиотекарка седи за пултом испред вас... Дежурна је жена у годинама. Велике наочаре, дебелих стакала, на орловском носу, дају њеном лицу озбиљан, строг израз.*

Али, савремени енглески писац, Мил Милингтон, у свом роману „Око чега смо се све моја девојка и ја свађали”, чини се да је најсуровији у „опису” библиотекара. Главни лик романа каже: *„Ја радим у библиотеци. Ето. Рекао сам вам то и сад се осећам некако прочишћено. Кад сам код тога, осећам осећам потребу и да што пре напоменем како то није јавна библиотека. Ех, камо лепе среће. Старци с термосима мирно дремају у одељењу с новинама, офрље исечени леци, који вас позивају да се придружите женском клубу типа „будите у форми у просторијама месне заједнице... На таквом би месту човек комотно могао, да натенане тоне у лудило и да му нико не смета у томе. Али, авај, мене нису грлиле топле руке једне такве библиотеке. Вероватно сам у претходном животу убијао штенад млатећи шилџима или батинама, па ми је зато сад запала библиотека при Универзитету Североисточне Енглеске..*

Када се главном лику романа понуди место вд управника библиотеке, његова реакција је следећа: *Јесте ли за почетак свесни да ја нисам никад био библиотекар?!... Гнушао бих се себе самог кад бих био библиотекар. Следи сусрет главног јунака, тј. новопостављеног вд управника библиотеке са колегама. Он се обраћа једној од библиотекарки: А ти би баш могла да средити те бркове, знаш?! Из овог угла ми личиш на Берта Рејнолдса... Морам да водим рачуна о томе какву слику пружамо својим корисницима. Студенти имају право да уче, а да их при том не препрода то твоје кисело, огавно лице. Сем књига, и у филмовима, ТВ серијама, кукавни библиоотекари лоше пролазе. Иако знамо, да се и библиотеке и ми непрестано мењамо на боље, чини се да то широка јавност, још увек не зна или им до сад нисмо довољно*

открили.

У старим уџбеницима, приручницима и скриптама библиотекарства, наравно, да нема ни слова з од забаве. Времена за нама то нису ни изискивала, али зато време, у коме ми живимо то намеће.

И када је реч о библиотеци као месту забаве, сви библиотекари се углавном фокусирају на одељења за рад са децом, али треба и мора се повезати појам забаве и са одељењем за одрасле.

Демографи и статистичари нас упозоравају да је све већи удео одраслих, чак старијих особа у светској популацији, код нас поготово, а социолози говоре да је један од проблема савременог човека квалитетно попуњавање слободног времена, иако га окружује шаренило и обиље понуде забавних садржаја, и то углавном мање квалитетних до оних сасвим бизарних.

У приближавању и наметању потенцијалним корисницима, сви произвођачи и пружаоци услуга нашег доба се обраћају на нов, занимљив, понекад духовит, интригирајући, чак и забаван начин. Пример су многобројне рекламе за све могуће производе и услуге. Када вас маме и нуде вам са билборда или тв екрана најновији модел аутомобила, или женама омражене апарате - најновије моделе усисивача, веш машине... не сервирају вам сувопарно све техничке карактеристике, нема досадних савета о одржавању. Не, напротив! Они вам нуде ИДЕЈУ О УЖИВАЊУ, О ЗАБАВИ, кроз куповину и коришћење њиховог производа.

Ситуација је слична и код маркетинга институција и рекламирања њихових услуга. Иако нема, ама баш ничег узбудљивог, а још мање забавног у пословању било које банке (у коју је човек, чак принуђен да оде), осигуравајуће куће...добро осмишљене рекламе, потенцијалном кориснику нуде слику о лакоћи и скоро забавном путу до кредитне картице или кредита.

Сем роба и услуга, без којих се не може замислити савремени живот, човек 20. а поготово 21. века све више се окреће, бежи од суморне свакодневнице и отуђености, тражећи ментални предах или спас, баш у свему ономе што не личи на свакодневни живот. Зато туризам и „индустрија забаве” (филм, тв ...) бележе енормни раст, како у финансијском смислу, тако и у броју корисника тих

услуга, чак и у време економских и политичких криза. Спајање стереотипа о библиотекарицима и навођење примерима рекламирања свих могућих производа и услуга може се некимачини као сасвим промашена тема рада! Чак би „прави или типични библиотекари” аутора овог рада могли да оптуже за мешање баба и жаба, чак за неозбиљност! Али, циљ ових дијаметрално супротних примера је да се укаже да је нов, дугачији, забавнији приступ најпре у самом промовисању, приказивању и приближавању библиотеке потенцијалним корисницима. Нов приступ је неопходан из више разлога.

Познато је да је у многим срединама проценат од 10% уписаних читалаца од укупног броја становништва те територије само мислена именица, СФ. Не треба кривити оних 90 или више посто становништва, које није учлањено или можда никад није ни крочило у библиотеку. Можда нема добру, или још горе, нема никакву информацију шта може да нађе у библиотеци. Или чак има застарелу или погрешну слику о библиотеци. Економско-маркетиншким термином речено, нама као пружаоцима услуга, остало је непокривено више од 90% потенцијалног тржишта! Немогуће, нереално и бесмислено је остварити упис свих становника неке територије, али у том огромном проценту, сигурно има простора да другачијим приступом придобијемо још читалаца.

Следећи чинилац, један од најважнијих, је богатство наших библиотечких фондова и познавање начина како до информација стићи. То је наш „производ” тј. услуга, који само ми поседујемо и коју можемо да понудимо потенцијалним корисницима. Јавне библиотеке на просторима Балкана се разликују просторно, по величини и квалитету фондова, разумевању и односу оснивача и финансијера (обично локалне самоуправе). Упркос мањим, а некад и огромним разликама међу њима, чак и најмања јавна библиотека увек има и може да понуди потенцијалним корисницима.

И трећи, али најбитнији чинилац – јесу сами библиотекари. Подразумева се да је библиотекар: формално добро образован, познаје нове технологије тј. рад на компјутеру, добро информисан...Подједнако, односно паралелно са овим морало би да се подразумева да сваки библиотекар воли, заиста воли књигу!

Још важније је да сваки библиотекар треба да има свест да има привилегију да ради најлепши, (ако се и сам мало потруди и осмисли и) најзанимљивији и динамичан посао.

Време клишеа, „конфекцијског штанцовања” и механичког, рутинског „одрађивања” посла, тек да прође радно време, мора да буде за нама. Тога би требало да буду свесни поготово библиотекари, који раде на местима која подразумевају непосредну комуникацију са корисницима. Може звучати чудно и прејак, али људи запослени на овим местима у библиотекама, морали би да воле и људе, односно да поседују добар осећај за комуникацију, ведрину и „осмех, као лајтмотив”. И да им главни мото буде:

ОРИГИНАЛНОСТ УМЕСТО ЛОШИХ КОПИЈА, А КРЕАТИВНОСТ УМЕСТО КЛИШЕА !

То ће уз постојеће старе и добре темеље учврстити библиотеке, као здања у коју ће радо долазити и они жељни знања, али и забаве. Сам термин **забава** је широк, али увек празан ако не укључује живог човека и интеракцију. Нема готових таблица, као УДК таблица, ни скрипти за област „забава у библиотеци”. Нити се увек може „сору paste” или преузети неки постојећи образац. Чак ни Интернет не пружа готове моделе. Укуцавањем кључне речи „забава у библиотекама, забава и библиотеке, библиотеке и забава, забавне библиотеке”...добија се јако мало података.

Има и бизарних информација, као што је откривање порно ДВД у Библиотеци Јагелонског Универзитета у Пољској. Наиме, због закона о обавезном примеку часописа, па и порно (уз који иде и ДВД), такви ДВД су се нашли у фондовима библиотеке.

Градска библиотека у Бечу је 2007. године осмислила акцију прикупљања новца за реконструкцију, ангажовањем познате глумице, која чита делове из око 1200 еротских прича и романа, објављених од 18. па до 20. века на посебно уведеној телефонској линији, где сав приход од импулса иде библиотеци.

Наилази се, углавном, на занимљивости, као што су рекорди у свету књига, о изненадном порођају читатељеке у библиотеци у Денверу, о провери садржаја фондова у затворским библиотека-

ма у Енглеској, како стоји у вести „јер се на полицама тих библиотеке налазе књиге и приручници, који до танчина описују бекство из њих”.

Најзабавнија идеја и акција је „Удварање помоћу књиге”, с циљем да споји љубитеље писане речи и сродне душе у једној библиотеци у Мелбурну, Аустралија. Сем што је интересантна новина, библиотеци је то почело да доноси приход, јер се улазнице за свако вече упознавања брзо распродају. У вечерњим терминима, они који долазе, треба да одаберу са полице књигу коју воле или која им се није допала, што олакшава започињање разговора. Према евиденцији статистички прецизних библиотекара, од 52 пара на првој вечери, чак 13 парова се договорило за следећи сусрет.

Једна од ретких библиотека у ширем окужењу, која у свом профилу на web адреси има реч забава је Централна Народна библиотека „Бурђе Црнојевић” Цетиње, где између осталих циљева постојања и рада, као трећи наведен је: „да служи и подстиче истраживање, учење, ЗАБАВУ и креативност”. Било би добро да и друге библиотеке, иако немају на својим профилима такав задатак за будућност, да део својих и људских и других ресурса усмере и ка том циљу. Али, ту смерницу и задатак треба примењивати и првенствено на запослене у библиотекама. То је први и неопходан корак ка свим следећим, јер то ће створити добру атмосферу у самом колективу, који ће тим позитивним духом „заразити” већ постојеће кориснике и привући и нове.

Никако не треба претеривати и библиотеке претварати у лоше „забављонице”, „комедијантска друштва” или у циркус где ће библиотекарке висити на трапезу, а библиотекари гутати ватру! Треба правити кораке ка томе да се од ње створи оаза, где ће се у хладу вековних палми - знања пронаћи и мало воде - забаве. И најпре чинити забавне, занимљиве кораке у њеном промовисању. Ту би помогло реализовање следећих идеја:

- на интересантан начин повезивати и промовисати наслове из фонда са одређеним датумима, актуелним догађајима (нпр. „књигом против кризе”).
- организовати венчање међу књигама тј. „Склапање

или отварање (корица) брака у библиотеци” уз читање најлепших стихова, афоризама...

- организовати „вече или ноћ библиотека” или тематске тј. „ноћ романтичне књиге”, „ноћ хорора” уз пратећи декор и програм...
- модне ревије или „мода између полица”...

*Ружица Станковић, виши библиотекар
Библиотека „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица*

ГОРАЖДАНСКА ШТАМПАРИЈА 1519-1523.

Ово капитално дело објавили су Филозофски факултет Универзитета Источно Сарајево и Народна библиотека Србије. Руководилац пројекта је проф. др Драган Бараћ, рецензенти су академик Александар Младеновић и проф. др Предраг Пузовић а редактор академик Мирослав Пантић. Објављивање ове књиге помогли су Министарство науке и технологије Републике Српске и Министарство културе Републике Србије.

Као резултат пројекта објављене су четири књиге:
Књига 1: Литургија (Служабник) из 1519. године,
Књига 2: Псалтир с последовањем из 1521. године,
Књига 3: Молитвеник (Требник) из 1523. Године,
Књига 4: Горажданска штампарија, Зборник радова.

Реч је о три једине и прве књиге, одштампане ћирилицом, за време турске владавине, у Горажду, у Херцеговини, у штампарији Божидара Љубавића, трговца. Његови мотиви за штампање књига, за цркве и манастире, у ово зло време по српски народ, били су искрена побожност, али и родољубље.

У то време на снази је био турски Закон о раји и чувена, „канун” нама одредба која прописује „да не смеју хришћани подизати манастире, цркве и испоснице; да не смеју изван куће јавно носити крст ни своје свете књиге; да не смеју никога из своје средине спречавати да постане муслиман”. Крајњи циљ оваквих законских одредби био је да сви, „хришћански светилници” као и „књиге које отварају врата уму”, повремено сасвим нестану, како би код хришћана временом дошло до губитка обичаја, а тиме и

свести о себи и своме идентитету.

Упркос свему томе браћа Љубавићи у Венецији уче штампарски занат да би га заједно са штампарском опремом, купљеном тамо, пренели у храм св. Великомученика Георгија, на реци Дрини, „в место Горажде” и тамо отпочели штампање светих књига. Штампарија је радила од 1519 до 1523, одштампала три књиге и из неких разлога пресељена у Трговиште, у Румунију.

О тиражу књига Горажданске штампарије, прве после Цетињске, не постоје поуздани подаци. Зна се само да се настојало да тиражи књига буду што већи (за оне прилике тираж од 200 примерака се сматрао великим). И поред тога је мало ових књига очувано до данашњих дана.

О њиховој популарности и раширености указују данашњи подаци о књигама које су пронађене, најчешће као непотпуне или у фрагментима, у многобројним славистичким збиркама: Служабник – сачувана 32 примерка, Псалтир – 10 примерака сачувано, док је код Молитвеника мало другачији случај. То је једина црквена књига која се могла износити из храма јер је у себи садржавала и неке елементе световног живота, односно она је била народни календар обичаја и нарави нашег народа и бележила све важније догађаје. Због његове употребљивости и популарности сачуван је само 1 потпуни примерак у Букурешту и 11 некомплетних примерака и фрагмената.

Судећи по распрострањености горажданских књига, покретљивости саме штампарије и њеном утицају на ћирилско штампарство, отвара се један нови поглед, који показује садржајнију и посве нову културну релацију у 16. веку на потезу Венеција – Горажде – Трговиште, односно Италија – Херцеговина – Румунија.

Самим тим осветљена је улога малог места Горажде као културног и књижевног средишта Херцеговине, али и више од тога. Штампана књига га сврстава у значајан центар укупног ћирилског штампарства прве половине 16. века.

Овај пројекат обухвата више научних области: науку о књизи, кодикологију, науку о језику и науку о књижевности. Истраживање је започето 2003. године, завршено децембра

2006. године, а објављено 2009. У оквиру пројекта извршена су обимна библиографска истраживања и идентификација издања Горажданске штампарије у земљи и иностранству. Истраживана је архивска грађа и фондови појединих библиотека. Посебно су истражени фондови и збирке у Библиотеци Св. Синода Румунске православне цркве у Букурешту, у Народној библиотеци Србије, у Библиотеци Матице, Музеју православне цркве у Београду, у Библиотеци манастира Хиландара, као и у Библиотеци и архиву Српске академије наука и уметности у Београду. Оригиналност истраживања огледа се у целовитом, уједначеном палеографском опису ових књига по методологији Археографског одељења Народне библиотеке Србије.

А зашто је значајно и какве везе има са нама ?

Веома је значајно, јер на крају ова књига доноси сведочанство о паду Београда и најезди Турака на Срем: „Ове године паде султан Сулејман на реку Саву са мноштвом Исмаилићана и прелажу реку Саву као по суву преко моста на ону страну Срема а и други у лађама препловише, иако ни реке нису могле задржати те силне Исмаилићане, мада Угри имаше наду у те силне реке Саву и Дунав. И опколише одасвуд славни град Београд и друге околне градове и летаху као змије крилате, села и градове палећи.

Авај чуда, тада такве невоље имаше та земља! И у тој земљи Срему, велим, дивна места и села заустеше, а цркве и градове разорише. А славни Београд Угрин невољно предаде Исмаилићанима и уђоше у њега агаренска чеда августа, 28. дан. А госпођа Јелена, бивша деспотица, невољно остави славни град Купиник и даде се бегству преко реке Дунава у унутрашњу Угарску. А славну и дивну земљу деспотову Турци попленише, а и град Купиник разорише месеца септембра 9. дан”.

Део овог кратког летописа, историјски запис о паду Београда и Срема, штампан на последњем, 352. листу књиге, данас не постоји ни у једном старом, оригиналном примерку Псалтира с пословањем. За ово фототипско издање пренет је из неких преписа које су истраживали Иларион Руварац, Ватрослав Јагић и Љуба Стојановић.

Фонетска анализа ове српске средњовековне књиге из 16. века

показала је да одступања од српскословенског у фонетском погледу, а у корист народног језика, не постоје. То је последица доброг знања књижевног језика, а и изузетно високог степена пажње у раду на Псалтиру. О народном говору којем је штампар књиге припадао показатеља нема. Примењен је принцип употребе двобојне штампе. Основни текст је штампан црном бојом, док су по правилу сви велики наслови, заглавља већих одељака и почеци већих или мањих текстовних целина штампани црвеном бојом.

Љиљана Савић, библиотекар
Градска библиотека
Рума

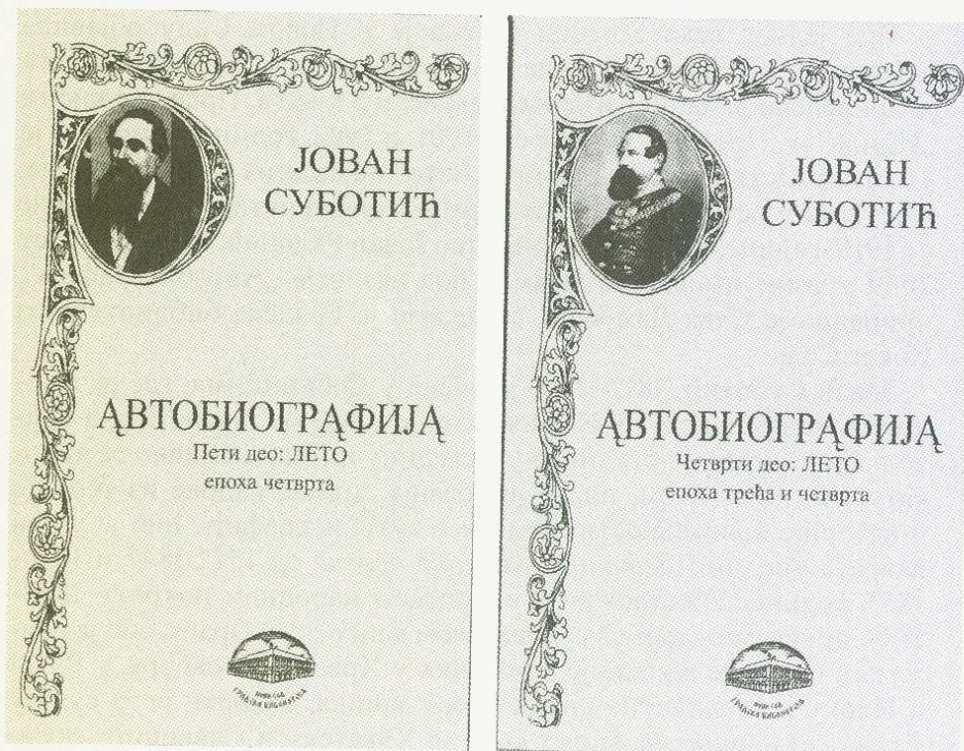
АВТОБИОГРАФИЈА ЈОВАНА СУБОТИЋА

Пре једног века Матица српска је у Новом Саду објавила „Живот др-а Јована Суботића” (Автобиографију), а на основу тога је приређено данашње издање, такође, у 5 књига. Прве две књиге „Идила” и „Пролеће”, објављене 1901. и 1902. године, приредио је Тихомир Остојић. Трећа књига „Лето” објављена је 1905. године, а четврта и пета „Лето” (епоха трећа и епоха четврта), објављене су 1910. године, а све их је приредио Јован Радонић. Књиге које су 2009. године изашле из штампе под називом „Автобиографија”, приредио је Сава Дамјанов, а издавач је Градска библиотека из Новог Сада.

Јован Суботић (1817-1886) је рођен у Добринцима, где је завршио основну школу. У Карловцима је завршио гимназију, а право и филозофију је студирао у Сегедину и Пешти. Бавио се адвокатуром, политиком, писао је поезију, драме, радове из теорије и историје књижевности, романе и аутобиографију. Био је у два наврата уредник *Летописа Матице српске* од 1842-1847 и 1850-1853. године. Учествовао је у Српском народном покрету 1848-1849, присуствовао је Свесловенском конгресу у Прагу, био је поджупан Сремске жупаније, посланик у Хрватском сабору, у Руми и Илоку је доживотно биран за посланика, изабран је за судију Стола седморице, највишег суда за Хрватску и Славонију, председник клуба Самосталне народне странке, председник управног одбора Хрватског казалишта у Загребу и један од првих чланова ЈАЗУ. Успешна политичка каријера је прекинута 1867. после посете Етнографској изложби у Москви. После отпуштања из државне службе прелази у Нови Сад, бави се адвокатуром, изабран је за председника Матице српске, а био је уредник и издавач листа

„Народ” од 1870 -1873. године.

Суботић је „Автобиографију” почео да пише 1880. године у Загребу, на инсистирање сина Дејана. Из првог брака је имао кћерку, а у браку са Савком, рођеном Полит Десанчић, имао је четири сина. Савка је била веома образована, енергична и свестрана жена. Била је позната реторичарка. Једна од ретких жена која је за свој рад добила признање домаће и стране јавности, похвале руског и српског двора.

Како је Јован Суботић, често причао деци о свом детињству, животу на селу, школовању тако је и започео писање. Прва књига обухвата период од рођења па до 1840. године и подељена је на девет поглавља, а свако је у облику писма упућено неком члану породице. Живота у својим родним Добринцима, се сећа као непрекинуте идиле у зеленилу воћњака, башта, њива и дечијих ига-

ра на Јарчини. Из безбрижног детињства одлази на школовање у велики свет и започиње нови живот у коме постаје песник, политичар, адвокат и као такав један од најутицајнијих Срба 19. века.

Део „Автобиографије” посветио је и Матици српској, чији је био председник, неко време, и дугогодишњи уредник који је уредио 32 свеске Летописа. Тада се интензивно бави књижевним радом, пише песме, драме, теорију и историју књижевности. Написао је 1845. године прву теорију књижевности код нас „Наука о српском стихотворенију”.

У Другој књизи описује свој однос према Вуковој реформи. У то време се водила жестока битка о језику и правопису српском, борба славеносрпског и народног језика. О свом ставу према језику и правопису Јован Суботић у „Автобиографији” пише: „Што се мене тиче, ја нисам био противан азбуци Вуковој, али се нисам могао њом сложити, јер је Сава Текелија био сасвим против ње заузет тако, да ми је као уреднику Српског Летописа једаред нарочито тога ради писао, да ако се буде Летопис језиком и азбуком Вуковом служио, он одвлачи своје руке од Матице.” Аутор даље наводи како је народни језик потиснуо славеносрпски: „тако се сад стане народни језик кроз читање, певање и слушање народних песама у душу млађег нашег света увлачити.”

У „Српској граматичи”, за коју је добио награду Матице српске, Јован Суботић је прихватио Вукова слова, осим слова ц, што значи да је прихватио и „јоту”, и задржао је „јат”. Матица ову Граматику није штампала без обзира на награду, рукопис се и данас чува у фондовима Библиотеке. Суботић је на Скупштини Матице тражио да Летопис усвоји Вуков правопис и да се штампа на народном језику, али Матица је тај предлог одбила. Можда је то био и разлог што се Суботић у јуну 1847. године захвалио на указаном поверењу. Тек 1850. године Јован Суботић пристаје да поново уређује Летопис Матице српске, али овог пута из Беча.

У „Цветнику српске словесности” (1853 год.) Јован Суботић је представио српску уметничку књижевност и поделио је на три раздобља, стара српска књижевност, књижевност средњег доба и нова књижевност. У „Автобиографији” о томе пише: „Ја сам први целу ту слику саставио, нацртао, и свету као једну це-

лину представио, те тим ударио прави темељ повесници наше књижевности на словенском југу". „Цветник" и „Читанка", написана 1855. године у Бечу, постали су уџбеници за више и ниже разреде гимназије.

Водио је жестоку борбу за равноправност српског народа и језика у Хрватској. Изборио се да језик хрватски или српски постане службени језик у троједној краљевини и да свако може слободно да се служи латиницом или ћирилицом и да Српски народ постане истоветан и равноправан са Хрватским народом. За време боравка у Загребу налазио се на челу Земаљског казалишта где је сарађивао са позоришним реформатором и глумцем Јосипом Фрајденрајхом, о чему је оставио занимљива сведочења у „Автобиографији". Писао је драме са национално-историјском тематиком „Херцег Владислав", „Немања," „Милош Обилић", „Звонимир" Дrame су му биле извођене у Загребу, Новом Саду и Београду и тада је био актуелан као и Стерија, мада су данас готово заборављене..

Са пуно емоција у Автобиографији описује премијеру драме „Звонимир" у Загребу, драма је са тематиком из хрватске историје, када му је кћерка Људевита Гаја предала ловоров венац. Говорећи о позоришту у Загребу и Новом Саду у „Автобиографији" каже: „Не може се потпуно уживати ни тамо ни овде, али се даје гледати и оно што дају на загребачкој позорници и оно што се представља од Новосадског народног друштва." У Загребу је 1866. године основана Југословенска академија знаности и умјетности, међу првим члановима изабран је Јован Суботић, српски политичар и књижевник. То је свакако било признање за његов дотадашњи књижевни рад, допринос и афирмација његове борбе за равноправност хрватског и српског језика и писма.

Четврта књига садржи прелепе описе Русије, па уз мало маште слике саме пролазе, смењују се брезе, шаренило народа, велелепне зграде, масивне цркве, обиље хране и пића и све тако редом. Јован Суботић је био позван на Етнографску изложбу у Москву 1867. године, за коју у „Автобиографији" пише: „Етнографска изложба Русије мора бити знаменита, јер колико различитих народа живе у том свету-царству, то се скоро пребројати не да, па онда

долазе ствари из најчистијег извора и најпозваније руке." Суботић је на пут повео и сина Дејана, који је остао у Русији да изучи војне школе. Ко зна да ли се Јован надао тада да ће му син постати генерал у царској војсци?

Интересантан је Суботићев први сусрет са Русијом, овако забележен: „Брез на брез и – сам брез. Грдне шуме не дају се прегледати, од самога бреза. Та где је бар један наш раст?" А за Москву каже да је велика скоро као Беч. Упоређује Италију, Млетке са Русијом: „Уз Млетке долази као друга тако исто особена, тако исто лепа и дивна другарица Москва. Млетке, чедо мора и Афродите, Москва кћи копна и Цвете."

Поред описа велелепних цркава, Большог театра, манастира и пријема код цара, Суботић се дивио и овоземаљским чарима Русије. Веома су живописна казивања о јелу и пићу, спомиње закуску у Петрограду, тост (здравница) код цара и неизбежно марожное (сладолед).

Занимљиво је и данас актуелно Суботићево размишљање о односу Русије и Западне Европе, као да је наслутио снагу Русије и њену улогу у савременом свету: „И нехотице стану нам пред очи западни народи: романски и немачки. Ово су горостаси, у пуној снази, развијени у сваком погледу, подобни да владају целим светом, а уз њих нам се укаже Русија, горостас као и они, али у цветућој младости, свим другим раван онима старијима али у том бољи од њих, што их различном снагом достиже и прстиже, али у својој младости цвете држи, којим их у течају времена лако превазићи може, а по нарави превазићи мора. А достизање ово мора се држати онога истога правца, којим они старији иду: културе, хуманитета, умног и материјалног што већег напретка."

Суботић је на Етнографској изложби заступао идеје словенства и по повратку га је чекало отпуштање из државне службе. О наглом прекиду успешне политичке каријере у „Автобиографији" је записао: „А против закона силом може свашта бити; могу човека и уцмекати. Мене нису силом уцмекали, али су ме правом квалифицираном силом против закона са звања дигнули".

После овог наглог прекида државне службе Суботић се посветио адвокатури и политици. Свој политички рад најбоље је опи-

сао у Петој књизи у делу „Шта хоће Народна странка у Срему“, где износи програм и идеје за које се странка залаже: „Народна странка хоће, да се у троједној краљевини устав држи, да се народу уставна права не укидају, да се слобода лична и приватна права решпектују, а не да се газе.“ Залагао се за равноправност српског и хрватског народа у троједној краљевини, за слободу избора, да се уведу правила приликом избора. Књига обилује изванредним описима политичког живота у Хрватској од 1861. године кроз две супростављене странке Народне и Мађаронске, како у Сабору тако и на предизборним скуповима. Сазнајемо чиме су се све служили политички противници на челу са баном Раухом, да униште Народну странку којој је и Суботић припадао.

Суботић се у свом успешном животу сретао, радио или дружио са много умних људи тога времена. Његови савременици били су Светозар Милетић, Вук Карацић, Његош, Бранко Радичевић, Јован Стерија Поповић, Михаило Полит-Десанчић, Милица Стојадиновић Српкиња, Лаза Костић, кнез Михајло, Сима Милутиновић Сарајлија, Иван Мажуранић, Лајош Кошут и други.

Последње године живота провео је у Земуну, где му је син Војислав био лекар. Иначе, Војислав је чувени хирург, професор и један од оснивача Медицинског факултета у Београду. У Земуну се Суботић посветио адвокатури и био је председник српске црквене општине.

Иако је био најигранији драмски писац 19. века, данас је препознатљив по поезији. Миодраг Павловић и Младен Лесковац су Суботићеве песме уврстили у антологије, а о њему је писао и Милорад Павић у својим књигама.

Суботић је оставио трага у српској књижевности, дао је свој допринос унапређењу Матице српске, неуморним политичким радом је развио националну свест српског народа и један је од водећих људи у области политике и културе, међу Србима 19. века.

Проучавао је српску националну историју и залагао се за критички приступ у изучавању прошлости, што је касније прихватио и даље развио Иларион Руварац.

„Автобиографија“ је важан извор за српску историју 19. века. Савка Суботић је написала књигу „Успомене“, коју је приредила Ана Столић. Врло је интересантно поредити аутобиографске списе супружника, што је реткост не само у нашој мемористици.

*Весна Степановић, виши библиотекар,
директор Народне библиотеке
„Др Ђорђе Натошевић” у Инђији*

ШЕСТ НОВИХ НАСЛОВА У 2009. ГОДИНИ

Издавачка делатност Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији

Издавачка делатност у Народној библиотеци ”Др Ђорђе Натошевић” у Инђији почела је да се развија 1983. године и нераскидиво је везана за устројавање *Сусрета библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића*. Објављивње зборника *Прилози српској библиографији 18. века* обележава почетак издавачке делатности Библиотеке управо у години када су организовани Први *Сусрети библиографа*. Већ наредне 1984. године Библиотека објављује Зборник радова *Сусрети библиографа '83*, који доноси стручне и научне радове саопштене на самом скупу. Та пракса настављена је током свих ових година, а досад је одржано шеснаест научно-стручних скупова.

Зборници радова са *Сусрета* одржаних 1983, 1984. и 1985. године објављени су као засебни бројеви, за 1986. и 1987. годину излази двоброј, за 1989. годину засебни број, а за 1991. и 1993. опет двоброј. Након тога, Зборници радова се објављују за сваке *Сусрете библиографа* понаособ, те су тако из штампе изашли бројеви за 1995, 1996, 1998, 2000, 2002, 2004. и 2006. годину, а у припреми је свеска за 2008. годину.

До 1996. године функцију главног и одговорног уредника обављао је директор Библиотеке (прво Гордана Биљетина, а потом Симо Поткоњак), а од 1998. године главни уредник је проф. др Александра Вранеш, а одговорни уредник Весна Степановић, директор Библиотеке.

Библиотека је деведесетих година прошлог века проширила своју издавачку делатност и на издања завичајне тематике. Тако се, 1991. године, појављују репринт издања знаменитог инђијског пароха и народног просветитеља Радослава Марковића *Срби у Срему и осечкој околици по занимању (1905), Расподела земље у источном равном Срему (1910) и Православна српска парохија у Инђији крајем 1900. године*.

Наредних неколико година завладало је принудно затишје у објављивању публикација, јер је у целој држави била изузетно тешка економска криза. У другој половини последње деценије минулог века ствари крећу набоље. Поред редовног објављивања Зборника радова *Сусрети библиографа*, Библиотека је сваке године издавала по неколико наслова, углавном из завичајног фонда.

Током 2009. године Библиотека је објавила шест књига. Објављивање чак шест наслова је велики успех, с обзиром да издавачка делатност није примарна делатност Библиотеке. За неке од ових наслова финансијска улагања Библиотеке су била сведена на минимум, јер су аутори обезбедили средства за штампање. У тим случајевима Библиотека је обезбеђивала ISBN број и СР, као и промоцију књиге у Инђији. Радује чињеница да постоји интересовање код аутора да издавач њихове књиге буде Библиотека, без финансијског ослањања на издавача, што сведочи о извесном угледу који је стечен у претходним годинама.

Прозни фрагменти, односно дневник *Поглед с чаробног брега* нашег угледног библиографа и књижевника Душана Панковића, његова је четврта књига мемоарске и медитативне прозе, која је објављена постхумно. Ова књига се може читати, промишљати, доживљавати и сагледавати засебно, одвојено од претходна три прозна дела Панковића, „Лирских мемоара“, „Епикура“ и „Саских скаски“, али, у суштини, представља завршни сегмент тетралогije. Књигу су заједно објавили „Свитак“ из Пожеге и Библиотека.

Наташа Милановић, педагог у Основној школи „Душан Јерковић“ у Инђији, одбранила је специјалистички рад *Таксономија и усвајање појмова* на Филозофском факултету

Универзитета у Новом Саду. Рад се бави ефикасношћу примене Блумове таксономије приликом усвајања елементарних математичких појмова. Књига је објављена као суиздавачки подухват са Задужбином Андрејевић из Београда у Библиотеци Educatio, у којој се објављују одабрани радови домаћих и страних аутора који доприносе иновирању и подизању нивоа знања стручњака у свим научним гранама и дисциплинама.

Својеврсну енциклопедију инђијског фудбала, од његових почетака до данашњих дана, кроз призму развоја, успеха и падова Фудбалског клуба „Железничар“ из Инђије сачинио је Александар Аца Михајловић, пензионисани професор географије, сакупивши на једном месту безброј информација о именима играча, тренера и чланова управе, резултатима утакмица, подебама и поразима. *Фудбалски клуб Железничар и 96 година фудбала у Инђији* није само монографија о једном фудбалском клубу, већ сведочанство о многим генерацијама које су стасавале и правилно се развијале у окриљу спорта.

Књига *Летандур* је део ширег амбициозног пројекта групе омладинаца из Инђије, окупљених у Клубу седам. Они су покушали и показали како се млади људи на прави начин могу усмерити ка изворној креативности онда када им се пружи могућност да буду део стваралачког концепта, који укључује активну мобилност бројних уметничких сензибилитета. Као резултат књижевних сесија, настала је ова књига, из које се изнедрила и изврсна позоришна представа.

Двестотина педесет година школе у Новим Карловцима (Сасама) монографија је којом је обележен овај велики и значајан јубилеј, не само за Сасе и Инђију, већ и за целокупну српску просвету. Објављивање ове књиге је путоказ како би требало да изгледа сарадња Библиотеке и једне од школа у локалној заједници, кроз међусобно допуњавање две установе које имају исти циљ и сличне задатке.

Најзад, *Библиотека као огледало васељене* чији је приређивач и преводилац Добрило Аранитовић, библиотекар саветник Библиотеке шабачке, један од најугледнијих библиографа и библиотекара у Србији, објављена је у Библиотеци Lexis, Едиција

Слово београдског „Службеног гласника”, чији је уредник Милојко Кнежевић. Ова књига представља почетак сарадње инђијске Библиотеке и „Службеног гласника”, велике и водеће издавачке куће у Србији.

Књига *Библиотека као огледало васељене* нуди 46 огледа из савремене руске науке о библиотекаству, организованих у девет тематских целина, од најопштијег, филозофског приступа библиотекаству до посебних стручних тема, као што су библиографија, читање и библиотерапија.

Текстови објављени у овој књизи превазилазе стручну библиотекарску проблематику и могу бити подстицајни ширем интелектуалном кругу, књижевним критичарима, педагозима, психолозима, филозофима, социолозима, свима онима које занимају феномени књиге и читања, али и промене епохалне парадигме у контексту информатичког друштва и постмодерне као његовог духовног еквивалента, каже у предговору проф. др Жељко Вучковић.

За ову књигу Добрило Аранитовић је 2009. године добио Награду „Стојан Новаковић”, коју Библиотекарско друштво

Србије додељује за објављено дело на српском језику из области библиотечко-информационе делатности, а које представља допринос библиотекаству.

На крају овог представљања издавачке делатности Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији потребно је напоменути да се планира даље развијање овог аспекта рада. Издавачка делатност, са Зборником радова *Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића* као њеним фундаментом, као и опредељење ка публикавању како завичајних тако и стручних наслова, постала је спецификум инђијске Библиотеке, који обезбеђује препознатљивост и ван граница општине и округа.

Библиотека као Огледало Васељене

Огледи из савремене руске науке
о библиотекаству

*Ратко Чолаковић, библиотекар саветник
Народна библиотека „Доситеј Обрадовић”
Стара Пазова*

НАТАША ФИЛИП - БИБЛИОТЕКАР СА ХАРИЗМОМ

*Наташа Филип и
Славица Варничкић*

Наташа Филип у Народној библиотеци „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови ради од 1997. године. Стручни испит положила је 1999. године, а звање вишег библиотекара стекла је 2009.

Већ на самом почетку рада на одељењу за одрасле, стекла је поверење и углед код читалаца, свих узраста, посебно код ученичке и студентске популације.

Наташа Филип поседује најдрагоценије особине, које красе сваког библиотечког радника, посебно библиотекара : високо, не само формално образовање, широку интелектуалну радозналост, изузетну комуникативност, лични шарм и духовитост. Увек спремна на разговор о књизи и библиотеци, увек спремна да их зналачки популаризује преко штампе и других медија, пуна ведрине, енергије и вере да стално учи и напредује.

За библиотекарке кажу да су увек у најбољем друштву – међу најпааметнијима који ћуте. И Наташине читаоци су најбољи део друштва, а она их повезује: најбоље у духовном стваралаштву са најбољима у живом људском друштву. Увек са првом и правом

информацијом, расположена за очекивана и неочекивана питања међу читаоцима и ужива поштовање.

На 46. Сабору библиотекара Срема уручена јој је награда „Доситеј Обрадовић”, која ће је сигурно мотивисати да достигне највиши циљ којему упорно стреми: да постање и остане, како би сама рекла „библиотекар са харизмом”.

*Бранислав Јовичић, самостални књижничар
Српска читаоница Ириг*

ВЕСНА ЋОСИЋ – ЛУЧОНОША У БИБЛИОТЕКАРСТВУ СРЕМА

Весна Ћосић

Весна Ћосић рођена је у Иригу и дипломирани је професор историје. Од 1994. године је била управник Српске читаонице у Иригу па све до одласка у пензију октобра месеца 2009. године. За време обављања послова управника Читаонице, Весна Ћосић је на најбољи начин доказала своју стручност и знање као и организаторске способности помоћу којих је Српску читаоницу у Иригу подигла на ниво вредан поштовања што свакако доказују многобројна републичка и регионална признања која је ова установа добила. И сама је добитник многих признања од којих

је најзначајнија „Златна значка” и награда „Доситеј Обрадовић”, подружнице библиотекара Срема, што је потврда њеног преданог рада на пољу културе и библиотекарства уопште.

Ангажовањем Весне Ћосић у Српској читаоници су извршене многе позитивне промене: пресељење у нове просторије у Иригу и Врднику, формирање и отварање одељења у Јаску, обнова и формирање фондова у Читаоници и организовање и формирање

Галерије уметничких дела што ову Читаоницу чини јединствену на овим просторима. Круна њеног рада је и оснивање награде „Борислав Михајловић Михиз” за драмско стваралаштво и оснивање истоименог Фонда при Читаоници који већ пету годину додељује ову јединствену књижевну награду.

Сарадња Весне Ћосић са многим значајним институцијама и појединцима довела је до завидног обнављања књижног фонда у свим одељењима Читаонице, организовањем многих културних манифестација, симпозијума и научних расправа али и објављивања неколико књига значајних за општину Ириг. Личним залагањем и трудом, Српска читаоница је добила још значајније место у културној историји Србије.

Током 2009. године организовала је неколико изложби слика, промоција књига а активно је учествовала у раду Програмског савета локалне телевизије где је својим сугестијама и предлозима допринела побољшању квалитета програма овог средства информисања.

*Нада Авакумовић, библиотекар
Дом ученика средњих школа
Сремска Митровица*

ШКОЛСКИ СУПЕРБИБЛИОТЕКАР – ВЕШТИНА ЗА ПОНЕТИ

У периоду од 27. до 29. априла 2009. у Дому ученика средњих школа у Сремској Митровици одржан је семинар за библиотекаре, који раде у библиотекама средњих и основних школа Срема. Семинар је организовала матична служба сремскомитровачке библиотеке, а предавачи су били колеге из Библиотеке града Београда.

Сам назив, разноврсност, занимљивост тема и велики број излагача, привукао је пажњу библиотекара Срема, тако да је у раду учествовало 29 библиотекара из сремских општина: Стара Пазова, Рума, Пећинци, Шид, Ириг и Сремска Митровица, и гости из Шапца.

Предавач Марјан Маринковић

Предавачи из Библиотеке града Београда одржали су предавања на теме:

- Креативни рад са ученицима/ Александра Вићентијевић
- Интернет у школским библиотекама/ Предраг Ђукић
- Организација грађе у библиотекама по УДК/ Весна Булајић
- Каталожка обрада серијских публикација/ Миланка Бабић-Вукадинов
- Културно-образовна делатност и односи с јавношћу/ Марјан Маринковић
- Менаџмент у школској библиотеци/ Јасминка Елаковић

Библиотекари учесници семинара

Поред поменутих предавања одржаване су и бројне радионице и дискусије, у којима су радознали и маштовити школски библиотекари активно учествовали. Овај семинар је обогатио школске библиотекаре знањем и искуством, али и са 15 акредитованих часова стручног усавршавања.

Славица Варничих

Председник Подружнице библиотекара Срема

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ПОДРУЖНИЦЕ БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА ЗА 2009. ГОДИНУ

Запослени у библиотекама у Сремској Митровици, Руми, Шиду, Иригу, Пећинцима, Старој Пазови и Инђији и библиотекари из Београда, Новог Сада, Кикинде и Лазаревца (92) присуствовали су 19. маја 2009. године у Инђији Годишњој скупштини библиотекара Срема

Дугогодишња пракса активног рада сремске подружнице је да се значајан део Годишње скупштине посвети стручном усавршавању библиотечких радника. Проф. др Дивна Вуксановић говорила је на тему *Положај књиге у времену нових медија*. Изузетно корисна је била презентација мр Бранке Павловић - *Различити аспекти комуникације у библиотеци*. Нови Годишњак библиотека Срема за 2008. представио је Радмил Ђурђевић. О активностима у Подружници током протеклог, као и о плановима рада у предстојећем извештајном периоду говорила је Славица Варничих, председник Подружнице. Поднет је кратак извештај о 45. Сабору библиотекара Срема у Иригу (Весна Ћосић) и о 16. Сусретима библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића у Инђији (Весна Степановић).

Представљена је постер презентација библиотека Срема, насловљена стиховима Мирослава Антића „Нека куца срце мога

Срема/ биће књиге и кад мене нема” аутора Весне Петровић, библиотекар саветника Библиотеке из Сремске Митровице.

Песник Мирослав Максимовић, који је читао своје стихове, употпунио је ово струковно окупљање библиотекара Срема.

У 2009. години одржано је четири стручна састанка на којима се договарало о раду и питањима везаним са струку. На састанцима су реализоване следеће теме : Библиотечка статистика и анкета МБС, Различити аспекти комуникације у библиотеци Манастирске библиотеке и Дигитализација завичајне грађе (договор о заједничком представљању завичајних збирки библиотека Срема).

Библиотекари Срема су активно радили у комисијама и секцијама БДС, учествовали на саветовањима и семинарима.

Весна Петровић, библиотекар саветник
Библиотека „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица

С ПЕСНИКОМ У ПОДНЕ

Да би човек осетио потребу за поезијом, треба му слободно време, можда тиха патња, или тиха радост али неоптерећеност животом. Трчећи – неко за славом и богатством, а неко, богами за кором хлеба – не стиже да види смисао те трке. Човек једноставно нема времена да се окрене суштинској страни живота. Иако има и добрих песника и изузетних песничких књига, поезија је мало присутна у животу друштва констатују, и библиотекар, и песници.

Због оваквог (не)односа према поезији библиотекар Срема су се зауставили у „трци са животом” и обогатили програм годишњих скупштина сремске подружнице сусретима под називом *С песником у подне*. Први сусрет *С песником у подне* с Тодором Бјелкићем одржан је 2005. године у Руми, затим у Сремској Митровици, 2006. са Добрицом Ерићем, у Старој Пазови 2007. са Матијом Бећковићем, у Шиду 2008. са Драгомиром Брајковићем и у Инђији са Мирославом Максимовићем.

Тодор Бјелкић (1946 -)

Када смо се преселили у Срем у подфрушкогорско село Гргуревце, почео сам да тугујем за својим Скиповцем и стално сам се питао зашто са нама нису дошла она драга и знана брда, ливаде и река, зашто са нама нису допутовали они облаци и оно небо? Имао сам тада седам година. Ипак временом сам се помирио да сам

заувек напустио Скиповац и да ћу живети овде. Почео сам да волим свој нови завичај, своје Гргуевце, своју Фрушку гору. Данас искрено сматрам да имам два завичаја и оба су ми подједнако драга.

ОПРОШТАЈНА

Чему збогом, чему довиђења
Чему боли и уздаси шкрти
Смрт се рађа у часу рођења
А живот је тек корак до смрти.

Нестаће ме шта ће бити тада?
Још ће сунце да пенуша даном
А месец ће као и до сада,
Да тетурa калдрмим звезданом.

Чему збогом, чему довиђења
зашто боли, зашто неког клети
смрт се рађа у часу рођења
а рођен сам, дакле – морам мрети.

Добрица Ерић, (1936 -)

Својим богатим стваралаштвом на својеврстан начин обележава живљење на шумадијско ми српском простору. Он је песник, прозни и драмски писац, лирски здравичар Груже, сликар природе, села, детињства и љубави. Незаобилазан је у антологијама и уџбеницима. Пише поезију и прозу, сарађује у бројним листовима и часописима. Омиљен је гост на књижевним сусретима, на вечерима поезије и другим приредбама где своје

песме не чита, он их говори, јер их све зна напамет... Драган Лукић је рекао да је он наше "природно народно благо".

ПИСМО ЖЕНИ ОЛГИ

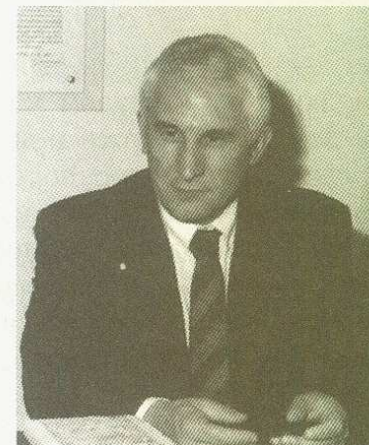
Залуд смо чекали да се врате свици
У ове груди пуне снежног иња
За нас више нема места у истој ложници
Од других жена, људи и звериња.

После ће можда још мало кишити
По прстима, који беру белу раду
Боље неку сузу и не услишити
Него се лишити свог права на наду.

Самоћа је, Олга зима пуста долга
Петнаест лета, петнаест намета
Између нас пенуша наша мутна Волфа
И ми сад морамо на две стране света.

Матија Бећковић (1939-)

У Ваљево сам провео своје најлепше године, своју младост. Ту сам упознао Србију и заволео Србијанце и некако ми је Ваљево било синоним Србије и српске демократије и српске традиције. Али Ваљево је такође имало нешто, од те мимикрије, с обзиром на то да је та околина Ваљева богата они нису баш морали да направе толики реванш пред самим режимом. Да би и Србија постала Србијом, да би стала на своје темеље и да би се сетила себе и својих вредности, није потребно да се много

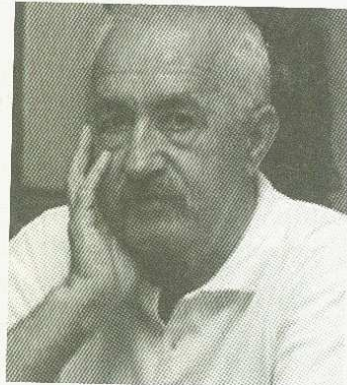
присећа које би то вредности биле. Постоје две институције које је српски народ имао од самог почетка. То су њена династија и њена црква.

ДВА СВЕТА

И ускороћемо, тај дан доћи мора,
Упутити молбе управи затвора -
Да нас лише страха, слободе и зиме
И па робију тешку да нас приме!
А кад нас у ланце баце и повежу,
Нек свет изгуби лажну равнотежу!
И да од два света, што свет овај чине,
Нек свет робијаша буде свет већине!
А чувари нек нас из страха ил' срама
Једне ноћи моле да буду са нама!

Драгомир Брајковић (1947-2009)

„Велики путник од Стражилова до Писане Јеле. Увијек будан, увијек у Духу, увијек емотиван, али и уздржан писао је. И написао велику поему о свом роду. Од „Великог путовања” до „Крваве свадбе у Брезови”, то је замах, то је лук, препун љубави, муке хумора, ћосања са усудом човјека баченог на Земљу да издржи и да се нада. Сав у језику, у лучи горућој оживео је слике детињства. И радост, и страх, и вјеру да је људска душа бесмртна. Све ово што кажем нашао сам у његовиј поезији, кроз његово детињство, у његовој лирској души, која се одмалена борила са страхом пред животом човјека баченог на земљу, да трага, мисли, сања, и нада се”. (Ранко Јововић)

ПУН НЕБЕСА

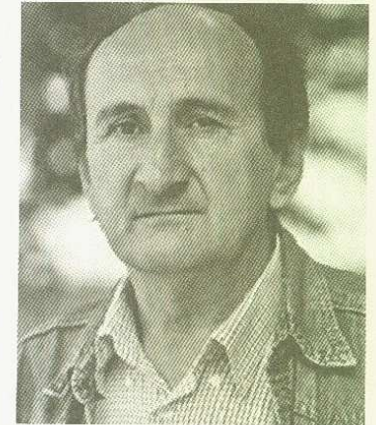
Видосаву Стевановићу

Буди срећан – гледао си поља
Реке, шуме; гледао си чуда.
Ходао си ноћу пун небеса
Док су други говорили луда!

Но радује заблуда те ова,
Мада страшна, окрутна и свѐта.
Свет је луда у твојим очима.
А ти луда у очима света.

Мирослав Максимовић (1946 -)

„Песнички свет Мирослава Максимовића грађен је од обичног и једноставног, свакодневног и свима доступног, али у којем песник открива необичне односе и нова значења, недозвољавајући да песма посрне у амбис тривијалног. Управо у способности да у најобичнијим призорима види и чује необичне релације, он проналази могућности оваплоћења свог раритетног талента” (Васа Павковић)

ПОСЛЕДЊИ СТИХОВИ О ТЕБИ

Ето, поново сам отворио врата:
јесен, првомајска не струји арија.
Напољу рђају унутрашња злата.
У мени постојиш, само си старија.

Читавог живота: нада као плата.
Тебе не би будне никада, раније.

Довољна су била унутрашња злата
да у сну шапућу: ње има, брани је!

Ево, изблеђује јесења позлата,
пролеће отекло, још таласавије,
а ти из времена, са неког доксата,
смесиш се и пушташ да ме век савије.

И пева се, пева, све наше арије
теше ме, има те, у мени старијем.

Живети у Срему, а радити у библиотекарству значи бити окружен богатим духовним и културним наслеђем, које код свих који су склони стваралаштву има подстицајну улогу. Тако ће и сусрети *С песником у подне*, постати традиција и остварење жеље Мирослава Антића изречене у стиховима: „Нека куца срце мога Срема/ биће песме и кад мене нема”.

*Дубравка Симовић, библиотекар саветник
Народна библиотека Србије*

ПРАЗНИК У БИБЛИОТЕЦИ

Градска библиотека у Руми, 1. октобар 2009. године

Секција за матичне библиотеке Библиотекарског друштва Србије један од својих редовних састанака имала је 2009. године у Градској библиотеци у Руми. Састанак је одржан у оквиру значајне манифестације, 46. Сабора библиотекара Срема, и уклопио се у њу успешно тиме што је осмишљен као стручни скуп са темом „Манастирске и црквене библиотеке”.

До припреме излагања, позвани су библиотекари који су у својој пракси или својим истраживањима сакупили искуства у раду на уређењу ових библиотека и знања проучавајући њихову историју.

Девет квалитетних саопштења са разних страна осветлили су ову тему. Збиља осветлили, јер је до скоро све ово лежало у мраку. Покренуто је лагано захваљујући раду библиотекара ентузијаста и почело све више да се истиче као тема која захтева темељан приступ у свим аспектима.

Након поздравних речи директора библиотеке домаћина Жељка Стојановића и Драгана Кардаша, заменика председника општине Рума, скуп је благословио архијерејски намесник протојереј Јован Јовичић и започела су излагања.

Манастирске библиотеке у Србији је кратак преглед формирања и опстајања наших библиотека у манастирима, осветљавање најзначајнијих периода у њиховој историји као и њихове непроцењиве вредности за српску културу. Невена Томић, библиотекар библиотеке Дома културе Студентски град у Београду, на крају закључује да би од изузетног значаја било

писање монографије на ову тему. Таква књига још није написана.

Портрет Библиотеке Српске Патријаршије описао је Зоран Недељковић, директор те библиотеке. Њено настајање, историја, пројекти који се данас реализују или су циљ у будућности, садржај су овог сажетог и садржајног излагања. Посебна пажња је посвећена библиотечким фондовима који чувају изузетно вредне збирке које треба да буду обрађене и представљене јавности како би сведочиле о континуитету културе нашег народа.

Библиотеке српске дијаспоре при православним црквеним општинама у свету : примери успешне сарадње је излагање Добриле

Добрила Бегенишић

Бегенишић из Народне библиотеке Србије. У оквиру пласмана српске књиге у иностранству посебна пажња се поклања српској националној мањини и њиховим библиотекама међу којима су успешније оне које се налазе у окриљу наших цркава. Народна библиотека је јасно опредељена за пружање свих врста помоћи овим библиотекама.

Помоћ Народне библиотеке Србије црквеним и манастирским библиотекама у Србији је активност која је окренута обогаћивању фондова библиотека које настају или се окрећу широј јавности, а налазе се при нашим црквама и манастирима. Одељење поклона наше националне библиотеке у томе има активну улогу селекцијом библиотечке грађе из својих сувишака и њеном дистрибуцијом библиотекама са којима је сарадња успешна и узајамна. О томе је говорила Весна Глушчевић из Народне библиотеке Србије.

Библиотека манастира Милешеве : формирање нове модерне манастирске библиотеке је пример добре библиотечке праксе и успешне сарадње Народне библиотеке Србије и нашег манастира који планира да 800 година свога постојања дочека са здањем нове библиотеке. *Дубравка Симовић*, која у овом подухва-

ту учествује од настанка саме идеје, а са својим колегама систематски и поступно ствара нову библиотеку, изложила је принципе и етапе формирања модерне библиотеке у једном духовном центру и дала конкретна упутства и правце које у овом раду треба поштовати.

Библиотека цркве Лазарице је представљање још једног практичног искуства колегинице Љубице Петковић из Народне библиотеке у Крушевцу која је предано радила на сређивању црквене библиотеке а учествује и даље у њеном животу и раду. О том свом раду на оживљавању библиотеке написала је и књигу а у свом излагању покренула је многа питања која су јој се наметнула током вишегодишњег рада.

Манастир Крушедол и српска књижевност у XVI столећу је тема коју је осветлио Радован Мићић из Библиотеке Матице српске. Постојање скрипторијума у манастиру Крушедол и настајање рукописних књига као и библиотека у њему, били су подстицаји за развој културе, образовања и националне свести у освит епохе просветитељства.

Библиотеке Епархије Сремске у Сремским Карловцима је била тема излагања Александра Јокановића из Градске библиотеке у Новом Саду. Приказао је сликом и речју седам библиотека у Сремским Карловцима. Подробно је описао како оне данас изгледају и раде.

Библиотеке фрушкогорских манастира је резултат истраживања које су спровели обилазећи фрушкогорске манастире Весна Петровић и Жељко Стојановић библиотекари из библиотека у Сремској Митровици и Руми. Нажалост, резултати нису охрабрујући, проблеми су разноврсни али решиви и аутори су свесни да је у будућности широка акција неопходна.

Сва излагања су била сажета, садржајна и без празних фраза а откривала су оно о чему скоро да ништа нисмо ни знали. Оцртани су и стање

Учесници скупа

и проблеми, не само стручни, библиотекарски већ и институционални и системски. Понуђена су и бројна решења, изнете многе идеје. Дискусије присутних биле су исто толико вредне и показан је велики ентузијазам оних који су већ у овој причи искусни али и оних који би се радо у тај посао упустили.

И не само то. И излагачи и публика били су толико заинтересовани, срећни и понети новим простором који се отворио да се осетила чврста веза и полет који нас обавезују да се у будућности овај рад настави. Није случајно да је једногласно донета одлука да се радови са овог скупа и публикују.

Одавно није било стручног скупа са тако добро одабраном темом а за то, пре свега, дугујемо захвалност организаторима. Одавно није било стручног скупа са тако занимљивим излагањима, свежим идејама учвршћеним у библиотекарској пракси. То пре свега дугујемо савесним библиотекарима, прегаоцима.

У паузи је приређен леп коктел, по завршетку је организована посета издавачкој кући Српска књига, а увече је глумица Боба Латиновић извела монодраму „Некад и сад“ посвећену Милицы Стојадиновић Српкињи.

Тога дана био је празник у библиотеци у Руми.

*Вера Новковић, директор
Српска читаоница у Иригу*

46. САБОР БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА

Почетком шездесетих година прошлог века у организацијама и институцијама културе сремскомитровачког среза рађа се идеја о установљењу културне манифестације која би окупила културне посленике и представнике друштвене заједнице, као подстицај обogaћивању и развоју културног живота у Срему. 1962. године Српска читаоница у Иригу се увелико припрема за обележавање 120 година свога рада и постојања, те се идеја о оваквом скупу природно наметнула као идеја о установљењу годишњег скупа библиотечких радника Срема, културној и стручној манифестацији чији ће домаћин бити управо Српска читаоница у Иригу, прво и најстарије читалиште у српском народу. Први Сабор библиотекара Срема одржан је у Иригу 20²². октобра 1962. године.

Негујући и поштујући традицију ове манифестације, у Иригу, у Српској читаоници, 2. октобра 2009. године одржан је 46. Сабор библиотекара Срема.

Уз поздравну реч домаћина, директорице иришке читаонице Вере Новковић и председнице Организационог одбора Сабора Славице Варничкић, отворен је овогодишњи Сабор посвећен 100-годишњици песме „Santa Maria della salute“ Лазе Костића, манастиру Крушедолу и српској књижевности у 16. веку као и библиотекама Фрушкогорских манастира.

„100 година песме Santa Maria della salute“ је тема којом је отпочео стручни део Сабора. Уз изузетно добру презентацију дела Лазе Костића приказану на видео биму, беседу о настанку песме и љубави између Лазе Костића и Ленке Дунђерски, надахнуто је говорио управник Библиотеке Матице српске, академик Миро Вуксановић. Говорећи о Лазином познанству и пријатељовањем са Ленкиним оцем Лазарем, а касније и кумом на венчању, о

академик Миро Вуксановић

љубави Лазе и Ленке, о Ленкиној смрти, о песниковом болу и о настанку ове песме, своју беседу академик Миро Вуксановић је завршио:

„Костићева патња била би тек поетична параболо, примали бисмо је као несрећу која је ретка, слична црнокрилим птицама које слећу на србобранску капелу више Ленке, не би имала космичку моћ да се тако није цело Лазино песништво заправо свило у најпотпунију песму досад написану на српском језику, довршену 3. јуна 1909, писану у сомборској кући где осим Лазе није било никога, на Schreibttisch-у из Беча у којем је нестала Ленка, годину пред песникову смрт у истом граду, када га је међу нама одменила љубавна колонида, сволтанија од цркве

чије се име на крају сваке строфе јавља као припев, с укривеним признањем куда је лепота девојка, ленкасто, песнику у сан стизала, сваконоћно, кријући, и звала га да векују онамо „ где свих времена разлике ћуте

Santa Maria della Salute”.

Ратко Чолаковић, директор Библиотеке „Доситеј Обрадовић” из Старе Пазове, присутним саборцима одрецитовао је ову песму.

„Манастир Крушедол и српска књижевност у 16. веку” била је тема о којој је говорио библиотекар Матице српске Радован Мићић, а потом је присутнима представљена изложба „Библиотеке Фрушкогорских манастира” аутора Весне Петровић, Весне Ђосић и Жељка Стојановића. О изложби је говорио Жељко Стојановић, директор румске библиотеке, а изложбу је поставио Бранислав Јовичић, самостални књижник иришке Читаонице.

“Библиотека као огледало васељене” је назив књиге у издању Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” из Инђије и ЈП

„Службени гласник” из Београда, а у избору огледа и преводу с руског Добрила Аранитовића, која је своје прво представљање јавности имала на овом 46. Сабору библиотекара Срема. У име издавача о књизи је говорила Весна Степановић, директорица инђијске библиотеке, као и рецензент књиге др Жељко Вучковић и аутор Добрило Аранитовић.

Традиционална награда „Доситеј Обрадовић” за допринос развоју библиотекарства, ове године уручена је библиотекарки Наташи Филип из Народне библиотеке „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови. Награду је уручила Славица Варничкић, а присутнима се најтоплије захвалила награђена.

Једна од традиција Сабора је и представљање библиотекара писца. На овогодишњем 46. Сабору библиотекара Срема Ратко Чолаковић је представио књижевни рад колеге библиотекара Мирка С. Марковића из Београда.

Учесници Сабора су своје овогодишње саборовање завршили традиционалном организованом посетом једном од фрушкогорских манастира. Ове, 2009. године посетили су манастир Крушедол.

У манастиру Крушедол

*Вера Новковић директор
Српска читаоница у Иригу*

**ДОДЕЛА ПЕТЕ НАГРАДЕ
„БОРИСЛАВ МИХАЈЛОВИЋ МИХИЗ”
ЗА ДРАМСКО СТВАРАЛАШТВО
ЗА 2009. ГОДИНУ**

У Иригу је у Српској читаоници 29. септембра 2009. године одржана конференција за штампу. Уз присуство бројних новинара и неколико ТВ екипа, чланова жирија Кокана Младеновића и Светислава Јованова и потпредседника Извршног већа АПВ Душана Јаковљева, председник жирија Светислав Јованов саопштио је и образложио одлуку жирија да је добитница пете награде „Борислав Михајловић Михиз” Милица Пилетић, драмска списатељица из Београда.

Театролог Јованов одлуку жирија образложио је тиме да је задовољство препознати оно што је и био критеријум за оснивање Фонда „Б.М.Михиз”, а то је да добри текстови почну да живе на сцени, да доносе нешто ново у књижевном језику. Милица Пилетић пише већ 17 година драмске текстове и верује да је дошло време у коме позориште може да мења

свет. Из досадашњег опуса добитнице издвајају се драмски комади: „Опет пакујемо мајмуне”, „Владимир и Косара”, „Буђење Јулије” и до сада најамбициозније остварење - „Докле?”.

На дан Михизовог рођења, 17. октобра 2009. године у Иригу у

Српској читаоници приређена је свечаност на којој је представљена пета добитница Михизове награде. Свечаности су поред Милице Пилетић присуствовали и редитељка Алиса Стојановић, чланови жирија Кокан Младеновић и Светислав Јованов, потпредседник Извршног већа АПВ Душан Јаковљев, потпредседница Скупштине Војводине Маја Седларевић, г-ђа Мила Јанковић, ћерка Борислава Михајловића Михиза, са пријатељима породице, заменик покрајинског секретара за културу Радослав Петковић, начелник сремског округа Сава Алишић, представници локалне самоуправе, познати глумци, новинари и бројне званице.

Након свечаности чланови Михизове породице, пријатељи и представници Читаонице положили су цвеће на Михизов гроб. Тиме је део свечаности у Иригу завршен.

Други део свечаности одвијао се у Београду у Атељеу 212 где је одиграна представа „Докле?“ ауторке Милице Пилетић у режији Алисе Стојановић. Уз присуство свих званица из Ирига и многобројних поклоница драмског стваралаштва из Београда и Новог Сада, након представе, награђеној Милице Пилетић награду је свечано уручила Михизова ћерка Мила

Вера Новковић и Милица Пилетић

Јанковић која је са поносом истакла да је и овогодишња, пета награда, додељена жени, а да све до сада награђене имају име које почиње словом „М“ (Михиз). Награда се састоји од новчаног износа, дипломе и уметничког предмета. Након уручења награде, драмски уметници Небојша Илић и Бранка Шелић говорили су одабране текстове из Михизове „Аутобиографије о другима“.

Као и ранијих година, и ове 2009. године покровитељи доделе награде „Борислав Михајловић Михиз“ су Извршно веће АПВ, Министарство културе РС и Општина Ириг.

Бранислав Јовичић, самостални књижевник

Српска читаоница Ириг

СТЕВАН РАДИЋ И ДОБРОВОЉНА ЖЕНСКА ЗАДРУГА „СРПКИЊА“ У ИРИГУ

Стеван Радић

Последњих година 19. и почетком 20. века веома велику и значајну улогу у просвећивању Ирига и околних места имала је Добротворна женска задруга „Српкиња“. Захваљујући иришкој Задрузи 1910. године формиран је Савез добротворних женских задруга „Српкиња“ на простору Аустроугарске. Међутим, мало је познато да је творац и оснивач друштва – мушкарац Стеван Радић, књижевник, педагог, друштвени и културни посленик.

Стеван Радић је рођен у Мохачу у Угарској 1863. године. У родном месту завршио је српску основну и мађарску вишу народну школу. По завршетку учитељске школе у Карловцу у Хрватској и препарандије запослио се 1832. године у комуналној школи у Трпињи код Вуковара. У Трпињи је боравио десет година и, као врло свестран и комуникативан, културни живот у месту подиже на завидан ниво.

У Ириг се доселио 1892. године, када је изабран за управитеља општинске основне школе „Свети Сава“. Одмах, по доласку у Ириг основао је „Певачко друштво“ и наредних седам година био је његов хоровађа. Већ почетком 1903. на његову иницијативу, а уз подршку виђенијих жена ондашњег Ирига, основана је Добротворна женска задруга „Српкиња“, чији секретар постаје

1905. У исто време основао је и забавиште и „Крајцарско друштво”, које је имало запажене резултате у раду, али због политичких прилика у Хрватској и Славонији ово Друштво наилазило је на многе препреке.

Био је велики поборник образовања жена, борбе за

њихову самосталност и равноправност и добар познавалац културних прилика у Европи.

После боравка у Прагу 1909. године, где је као делегат заступао српско учитељство на Свеславенском конгресу, постао је дописни члан Савеза чешких учитељских друштава и активно је радио на отварању изложбе „Српске жене” у Прагу. Заједно са чланицама добротворне женске задруге „Српкиња” позива све жене да прикупе ручне радове за ову изложбу. Изложба је отворена 1910. године и изавала је велико интересовање чешке јавности.

Стеван Радић је своју идеју о уједињењу свих друштава „Српкиња” у један савез у Аустроугарској почео да спроводи те 1910. године. У Руми је основао „Коло српкиња” и у Сремској Митровици одржао први састанак околних добротворних женских задруга. Тада је усвојен статут и формиран „Савез Српкиња”. За изузетан рад на стварању савеза додељен му је статус почасног члана у надзорном одбору. Ова одлука донета је у Загребу.

Од 1907. године са „Српкињама” из Срема ради на остварењу идеје о подизању споменика Врдничкој вили – Милици Стојадиновић Српкињи. Најактивније су биле Ирижанке, које су прикупљале прилоге. И 1912. на Видовдан, 28. јуна у близини врдничке Раванице, Стеван Радић је пригодним говором пред више хиљада људи дао у аманет свом народу споменик - бисту велике српске песникиње.

Непрестана борба за равноправност жена и њен положај у културном и друштвеном животу остварује још један значајан подухват 1913. године, када Добротворна женска задруга из Ирига

издаје свој зборник „Српкиња”. Идеја о овом, као и свим ранијим пројектима протекла је вероватно на прашкој изложби. Поново се појављују имена наших списатељки из 19. и са почетка 20. века, које су имале значајан утицај у јавном животу Војводине. Први овакав списак објавио

је др Илија Огњановић Абуказем у годишњем извештају о раду прве више женске школе у Новом Саду за 1895/96. годину. Зборник „Српкиња” штампан је 1913. године у штампарији Пијуковића у Сарајеву. Поред приказа биографија списатељки из тих година, њихових песама и других књижевних радова, странице Зборника биле су украшене народним везовима и орнаментима из свих крајева, пре свега са народних ношњи.

Стеван Радић је својом речју и делима имао великог утицаја на становништво Ирига. Када се „Дилетантско позоришно друштво” издвојило из Српске читаонице постао је његов руководилац (1894-1901). Овај аматерски ансамбл, под његовим руководством извео је више позоришних представа за народ. Посебно су биле омиљена Суботићева дела „Монастерлија” и „Бој на Косову”, која су играна у свим местима Срема. Стеван Радић је 1905. основао певачко друштво „Змај” из кога је настало данашње културно-уметничко друштво „Змај”. После смрти великог песника Јована Јовановића Змаја Радић се залагао да се подигне овом великом песнику монументални споменик на Иришком венцу, али ова идеја никада није остварена.

Књижевни рад Стевана Радића није обиман, али је значајан за књижевност ондашњег времена. Своје хумореске и шале објављивао је 1883. У Змајевом „Стармалом”, у листу „Србобран” 1895. а потом у „Застави” и „Бранику” објављује од 1898. до 1904. путописе из Барање, Црне Горе и Срема као и низ популарних текстова под називом „Прописна пракса” У листовима „Јавор” и „Стражилово” од 1895. до 1909. објављивао је приповетке. У

„Бранику” је објавио последњи текст 1909. - путопис о боравку у Чешкој и у Прагу.

Према електронском каталогу Библиотеке Матице српске Стеван Радић је 1898. године у Сремским Карловцима објавио књигу „Барањчице : приче из живота Срба Барањаца”, а 1910. у Руми приповетку „Ни из чега” и есеј „Српска жена”.

Овај изузетан човек, учитељ, књижевник, културни и друштвени радник, неуморни борац за права жена, али и уједињење српства, умро је 1917. у 54-ој години у Иригу остављајући иза себе мноштво неостварених идеја. Сахрањен је на Николајевском гробљу у Иригу, а захвални Ирижани подигли су му велики споменик од црног мермера.

Данас, 93 године после смрти Стевана Радића, овај споменик још увек постоји : срушен од ветра и неодржавања, зарастао у траву тик поред главне стазе Николајевског гробља. Изгледа да нико, да ли због незнања, немара или недостатка финансијских средстава не жели да га поправи и сачува за будућност обележје овог изузетног човека. А оних, који би то морали да ураде је многе: Основна школа, Општина, КУД „Змај” и сви они који се могу само дичити радом овог неуморног хуманисте и учитеља.

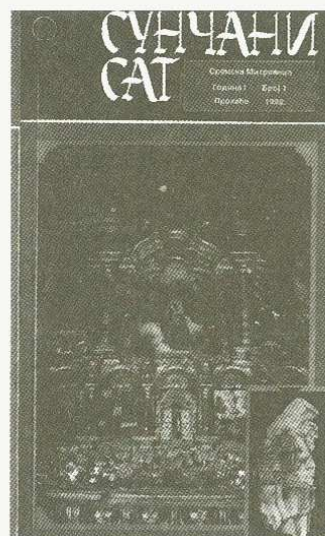
*Милијана Барјактаревих, библиотекар
Библиотека „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица*

БИБЛИОГРАФИЈА ПРИЛОГА ИЗ РУБРИКЕ „ЛИЧНОСТИ” У ЧАСОПИСУ „СУНЧАНИ САТ”

001+7+008(497.113)(05)

СУНЧАНИ САТ : часопис за науку, уметност и културу / главни и одговорни уредник Душан Познановић. – Год. 1, бр. 1 (пролеће 1992)- . – Сремска Митровица : Културно-просветна заједница Сремске Митровице, 1992- . – 24 cm.

Годишње.
ISSN 0354-2645

„Много важнија ствар од доброг папира у овом митровачком часопису јесте што је један град почео да издаје часопис за науку, уметност и културу. Обично се догађа у нашим местима да се издају само часописи за песме и за уметничко исказивање. Веома је ретка појава да један град и једна регија почну да издају часопис коме је на првом месту жеља да се ту објављују научни текстови. У овом случају, да се шире сазнања о самом Срему и Митровици, о старом Срему и старој Митровици, о личностима из прошлости тога града, о самој суш-

тини, самој основи живота". – Рекао је Раша Попов на једној од промоција часописа.

Без намере умањења важности других рубрика, са планом израде персоналне библиографије свих бројева са регистрима, овог пута сам се определила за библиографију прилога из рубрике *Личности* која почиње од другог броја. У раду су обухваћене 74 библиографске јединице *de visu* сређене по азбучном редоследу аутора.

Бр. 2 (1992)

ГАВРИЛОВИЋ, Славко

Два писма др Мите Костића др Тихомиру Остојићу 1909-1910 / Славко Гавриловић. -

У: Год. 1, бр. 2 (1992), стр. 47-52.

КОРАЋ, Станко

Каменко Суботић – научник и књижевник из Срема / Станко Кораћ. -

У: Год. 1, бр. 2 (1992), стр. 41-46.

ЛЕСЕК, Мирјана

Мартиначки сликари у XVIII и првој половини XIX века / Мирјана Лесек. -

У: Год. 1, бр. 2 (1992), стр. 23-33.

МИЛОШЕВИЋ, Емица

Породица Стајић-Тошковић / Емица Милошевић. -

У: Год. 1, бр. 2 (1992), стр. 35-39.

МИЛОШЕВИЋ, Петар

Прва позната имена у Сирмијуму / Петар Милошевић. -

У: Год. 1, бр. 2 (1992), стр. 9-14.

ПОЗНАНОВИЋ, Душан

Писма Стевана П. Бешевића једној Митровчанки / Душан Познановић. -

У: Год. 1, бр. 2 (1992), стр. 53-63.

ПОПОВИЋ, Павле

Деције Трајан, први римски цар из Срема и његов новац / Павле Поповић. - У: Год. 1, бр. 2 (1992), стр. 15-22.

Бр. 4 (1994)

ЈАНКОВИЋ, Нада

Милош Црњански и Срем / Нада Јанковић. -

У: Год. 3, бр. 4 (1994), стр. 175-178.

ЈОНОВИЋ, Петар

Браћа Лежимирац – књижари из Бешке / Петар Јановић. -

У: Год. 3, бр. 4 (1994), стр. 179-187.

ЛЕСЕК, Мирјана

Павле Бошњакковић, дрворезбар прве половине века / Мирјана Лесек. -

У: Год. 3, бр. 4 (1994), стр. 157-166.

МИЛЕУСНИЋ, Слободан

Култ Светог Стефана Штиљановића у Срему / Слободан Милеуснић. -

У: Год. 3, бр. 4 (1994), стр. 167-173.

ПЕЈЧИЋ, Јован

Глигорије Возаровић у Београду / Јован Пејчић. -

У: Год. 3, бр. 4 (1994), стр. 129-146.

ПОЗНАНОВИЋ, Душан

Јожа Гилер, голгота спортског генија / Душан Познановић. -

У: Год. 3, бр. 4 (1994), стр. 189-198.

СТАНЧИЋ, Донка

Из живота архитекте Владимира Николића / Донка Станчић. -

У: Год. 3, бр. 4 (1994), стр. 147-156.

Бр. 5 (1995)

ВУКОВИЋ, Јован Г.

Загонетке Негована Ранитовића / Јован Г. Вуковић. -

У: Год. 4, бр. 5 (1995), стр. 85-94.

МИЛОШЕВИЋ, Петар

Архитекта Бранко Василић, први директор Музеја Срема / Петар Милошевић. -

У: Год. 4, бр. 5 (1995), стр. 109-121.

НИКОЛИН, Милош

Разговор са Петром Краљем / Милош Николин. -

У: Год. 4, бр.5 (1995), стр. 101-108.

ПОЗНАНОВИЋ, Душан

Митровачки дани Славка Воркапића / Душан Познановић.

У: Год. 4, бр. 5 (1995), стр. 69-78.

ПУТНИК, Радомир

Уметност глуме – Петар Краљ / Радомир Путник. –

У: Год. 4, бр. 5 (1995), стр. 95-99.

РАНИТОВИЋ, Марко

Мој отац Негован Ранитовић (1864-1940) / Марко Ранитовић.

У: Год. 4, бр. 5 (1995), стр. 79-84.

Бр. 6 (1996)

ГАВРИЛОВИЋ, Славко

Извозни пасош митровачког трговца Димитрија от Бајић из 1811.

године / Славко Гавриловић. –

У: Год. 5, бр. 6 (1996), стр. 97-99.

ИВИЋ, Павле

Очев лик гледан из даљине / Павле Ивић. –

У: Год. 5, бр. 6 (1996), стр. 71-72.

КРЧМАР, Весна

Српска драма – најбоља драма / Весна Крчмар. –

У: Год. 5, бр. 6 (1996), стр. 79-90.

ЛЕМАЈИЋ, Ненад

Алекса Ивић, родоначелник архивских истраживања у српској историографији / Ненад Лемајић. –

У: Год.5, бр. 6 (1996), стр. 65-70.

ПУТНИК, Радомир

Синиша Ковачевић – моралност као императив / Радомир Путник.

–

У: Год. 5, бр. 6 (1996), стр. 73-77.

ФАЈФРИЋ, Жељко

Архиепископ Арсеније I Сремац / Жељко Фајфрић. –

У: Год. 5, бр.6 (1996), стр. 91-96.

Бр. 7 (1997)

КРЧМАР, Весна

Вечно је само оно што је записано : Разговор са редитељем и писцем Петром Зецом / Весна Крчмар. –

У: Год. 6, бр. 7 (1997), стр. 79-92.

МИЛЕУСНИЋ, Слободан

Животопис архимандрита Саве Петковића / Слобода Милеуснић

–

У: Год. 6, бр. 7 (1997), стр. 93-94.

ПУТНИК, Радомир

Петар Зеца – од гериле до институције / Радомир Путник. –

У: Год. 6, бр.7 (1997), стр. 73-78.

ЧАЛИЋ, Боривој

Вуковарске године Јована Гавриловића / Боривој Чалић. –

У: Год. 6, бр. 7 (1997), стр. 55-64.

ШТРАСЕР, Павле

Радивоје Врховац, директор Карловачке гимназије / Павле

Штрасер. –

У: Год. 6, бр. 7 (1997), стр. 65-71.

Бр. 8 (1998)

ДРАЖИЋ, Јованка

Портрет књижевнице Марине Божић-Спаић / Јованка Дражић. –

У: Год. 7, бр. 8 (1998), стр. 95-102.

КРЧМАР, Весна

Права глума је у домену стваралаштва / Весна Крчмар. –

У: Год. 7, бр. 8 (1998), стр.125-137.

ЛЕМАЈИЋ, Ненад

Бранковићи – деспоти у Срему / Ненад Лемајић. –

У: Год. 7, бр. 8 (1998), стр. 75-93.

ПОЗНАНОВИЋ, Душан

Наставници и мученици Митровачке гимназије – чланови академија наука и уметности / Душан Познановић. –

У: Год. 7, бр. 8 (1998), стр. 103-117.

ПУТНИК, Радомир

Александар Берчек – уметник раскошног дара / Радомир Путник.

У: Год. 7, бр. 8 (1998), стр. 119-123.

Бр. 9 (1999)

ВИДАКОВИЋ, Михаило

Шишатовачки светитељ у нашој НОБ или животност легенде о Стевану Штиљановићу / Михаило Видаковић. – У: Год. 8, бр. 9 (1999), стр. 121-126.

ЈАНКОВИЋ, Нада

„Кратке поучителне повести” Стефана Новаковића / Нада Јанковић. –

У: Год. 8, бр. 9 (1999), стр. 115-120.

КРЧМАР, Весна

Одговорно је играти свој народ : интервју са Миром Бањац, глумицом / Весна Крчмар. – У: Год. 8, бр. 9 (1999), стр. 83-100.

ПОЗНАНОВИЋ, Душан

Композитор и хоровађа Петар Кранчевић (1869-1919) / Душан Познановић. –

У: Год. 8, бр. 9 (1999), стр. 101-114.

ПУТНИК, Радомир

Остварени сан Мире Бањац / Радомир Путник. –

У: Год. 8, бр. 9 (1999), стр. 77-81.

Бр. 10 (2001)

ВУКОВИЋ, Јован Г.

Загонетач Васа Крстић – „Др. Казбулбуц” / Јован Г. Вуковић.

У: Год. 10, бр. 10 (2001), стр. 103-108.

БОРЂЕВИЋ, Часлав Г.

Долазак Петра Кранчевића у Сремску Митровицу / Часлав Г. Борђевић. –

У: Год. 10, бр. 10 (2001), стр. 109-111.

КРЧМАР, Весна

Писање је мој тајни живот : разговор са Ратомиром Ралетом

Дамјановићем, рецитатором, новинаром и књижевником / Весна Крчмар. –

У: Год. 10, бр. 10 (2001), стр. 73-90.

МАКСИМОВИЋ, Јован

Један век лекарско апотекарске породице Весели (Wessely) у Срему / Јован Максимовић. – У: Год. 10, бр. 10 (2001), стр. 91-101.

ПУТНИК, Радомир

Рале Дамјановић – од поезије до самоспознаје / Радомир Путник.

У: Год. 10, бр. 10 (2001), стр. 67-71.

Бр. 11 (2002)

МИЛЕНКОВИЋ, Слађана

Добрица Ерић, Гружанин постао Сремац / Слађана Миленковић.

У: Год. 11, бр. 12 (2002), стр. 79-82.

МИЛЕНКОВИЋ, Слађана

Предраг Ејдус, глумац на гостовању у Сремској Митровици / Слађана Миленковић. – У: Год. 11, бр. 12 (2002), стр. 83-86.

МИЛЕНКОВИЋ, Слађана

Познати Сремци: Небојша Живковић / Слађана Миленковић. –

У: Год. 11, бр. 11 (2002), стр. 87-92.

Бр. 12 (2004)

АРБАНАС, Јасна

Гроздана Олујић, писац и преводилац / Јасна Арбанас. –

У: Год. 12, бр. 12 (2004), стр. 85-89.

МИЛЕНКОВИЋ, Слађана

Проф. др Мирјана Павловић „лептир на замрзнутом окну” / Слађана Миленковић У: Год. 12, бр. 12 (2004), стр. 90-96.

МИЛЕНКОВИЋ, Слађана

Урош Милутиновић, митровачки прота и писац / Слађана Миленковић. – У: Год. 12, бр. 12 (2004), стр. 79-84.

Бр. 13 (2005)

БЕЛАНОВИЋ, Владислава

Два заборављена уметника „Вила из Врдника” и вајар Јован Пешић / Владислава Белановић. – У: Год. 13, бр. 13 (2005), стр. 105-117.

БОШЊАК, Срето

Светлост и боја Мирољуба Вујичића / Срето Бошњак. – У: Год. 13, бр. 13 (2005), стр. 95-96.

ГОЛИЈАН, Милорад

Свето...и...доживљено / Милорад Голијан. –

У: Год. 13, бр. 13 (2005), стр. 75-80.

КОНСТАТИНОВИЋ, Стеван

Портрет поводом јубилеја, Леона Лабош-Хајдук / Стеван Констатиновић. –

У: Год. 13, бр. 13 (2005), стр. 119-121.

МИЛЕНКОВИЋ, Слађана

Сто година од смрти Јанка Веселиновића (1862-1905) / Слађана Миленковић. –

У: Год. 13, бр. 13 (2005), стр. 91-93.

НЕДИМОВИЋ, Наташа

Бићем сликар / Наташа Недимовић. –

У: Год. 13, бр. 13 (2005), стр. 97-104

ЦИНГЕЛИ, Иван

Света Анастасија – понос сријемских жена / Иван Цингели.

У: Год. 13, бр. 13 (2005), стр. 81-91.

ЧАХОТИН, Петар С.

Пројекат иницијативе „Света Анастасија – нада за мир” / Петар С. Чахотин. –

У: Год. 13, бр. 13 (2005), стр. 63-74.

Бр. 14 (2006)

ГИКИЋ, Радмила

Милице на утеху : песме и проза посвећене Милице Стојадиновић

Српкињи / Радмила Гикић. –

У: Год. 14, бр. 14 (2006), стр. 98-105.

ГРЕГУС, Иван

О сликарству мр Александре Хорват / Иван Грегус

У: Год. 14, бр. 14 (2006), стр. 96-97.

МИЛЕНКОВИЋ, Слађана

Митровица на сликарском платну / Слађана Миленковић. –

У: Год. 14, бр. 14 (2006), стр. 85-93.

ПАЈИН, Душан

Митровачки призори Александре Хорват / Душан Пајин. –

У: Год. 14, бр. 14 (2006), стр. 94-95.

ТЕРЗИЋ, Недељко

Паралеле – Бранко Јолер и Александар Дејановић „Код златног јелена” / Недељко Терзић. –

У: Год. 14, бр. 14 (2006), стр. 81-84.

Бр. 15 (2007)

ДЕСПОТОВИЋ, Милијан

Интимност са животом / Милијан Деспотовић. –

У: Год. 15, бр. 15 (2007), стр. 226-230.

ЕРДЕЉАНИН, Анђелко

Изгубљени песник: Бранко Чанчар (1939-1992), симфонија птичјег лета / Анђелко Ердељанин. – У: Год. 15, бр. 15 (2007), стр. 231-236.

МЕДАР, Наташа

Амијан Марцелин : писац најпознатијег дела у коме се спомиње

Sirmium / Наташа Медар. – У: Год. 15, бр. 15 (2007), стр. 189-197.

ТАНАСИЋ, Марија

Атанасије Стојковић / Марија Танасић. –

У: Год. 15, бр. 15 (2007), стр. 198-207.

ЦВИЈЕТИЋ, Маја

Борислав Пекић – „Затвор као цивилизација и цивилизација као затвор” / Маја Цвијетић. – У: Год. 15, бр. 15 (2007), стр. 208-225.

Бр. 16 (2008)

ДАВИДОВИЋ, Јасмина

Надгробни споменик Тита Комнија Севера из Виене / Јасмина Давидовић. –

У: Год. 16, бр. 16 (2008), стр. 125-130.

ИНТЕРВЈУ са академиком Славком Гавриловићем. –

У: Год. 16, бр. 16 (2008), стр. 155-167.

МЕДАР, Наташа

Марко Аурелије, Imperator Caesar Marcus Aurelius Antoninus Augustus (121-180) / Наташа Медар. –

У: Год. 16, бр. 16 (2008), стр. 131-142.

ТАНАСИЋ, Маја

Милева Марић-Анштајн / Маја Танасић. –

У: Год. 16, бр. 16 (2008), стр. 143-154.

Међу српским часописима покренутим на прелому два века *Сунчани сат* се потврдио као постојан и стамен хроничар културне баштине Сремске Митровице. Срема па и српског духовног простора. Али *Сунчани сат* је и часопис Сирмијума, једног од четири престонице Римског царства.

Знаменитим личностима из историје Срема, и личностима које су дале посебан допринос афирмацији културе и уметности посвећена је посебна рубрика у часопису. Одабрала сам је као прву за библиографију прилога, која ће бити увод за комплетну библиографију *Сунчаног сата*, а она постати део будуће библиографије завичајне периодике.

По многобројним прилозима о овом часопису у штампи и на телевизији, и од стране стручњака разних профила, *Сунчани сат*, изникао из љубави према завичајним старинама, постао је познат и признат широј групи корисника, познавалаца историје, културе и уметности, допринео депровинцијализацији Сремске Митровице, стварању имица примереном граду који се темељи на остацима цивилизације рођене на овим просторима пре седам хиљада година.

Као што је значајно живети у једном граду са таквом традицијом, поносити се једним оваквим часописом, као библиотекар сматрала сам да је значајно, ако не и нужно, заузети се и за његову библиографску обраду.

Велинка Масал Античевић

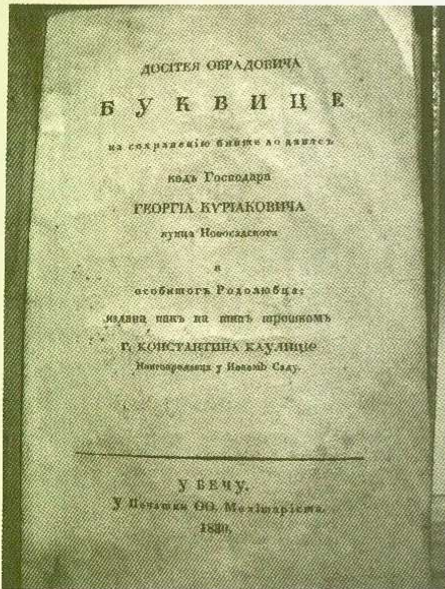
Народна библиотека „Симеон Пишчевић”

Шид

ЗАВИЧАЈНА ЗБИРКА НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ „СИМЕОН ПИШЧЕВИЋ” ШИД

Иако је појам завичајности јасно утврђен, у пракси се јављају проблеми. У дефиницији географске територије завичаја, где стоји „геофизичка, политичка и административна целина у садашњем времену”, нема недоумица, али кад библиотекар, нарочито почетник, дође у позицију да неку публикацију стави у завичајни фонд или не, често је у дилеми. Некада су шидски срез чинила села Адашевци, Бапска, Батровци, Бачинци, Беркасово, Бикић, Вашица, Гибарац, Илача, Илинци, Кукујевци, Липовац, Моровић, Привина Глава, Товарник, Шидски Бановци и Јамена. Данас можемо констатовати да Бапска, Илача, Липовац, Товарник и Шидски Бановци не само да нису у шидској општини, већ су у другој држави. Али, зато, у шидску општину улазе и следећа села Моловин, Сот, Љуба, Ердвик, Вишњићево и Бингула. Стога пред библиотекарком стоји дилема кога уврстити у фонд завичајних стваралаца. Није редак случај да се један стваралац по основу завичајности нађе у неколико завичајних збирки. Зато и стоји препорука да се једном утврђена завичајна територија не би требала да мења. У овом тренутку под завичајним простором у нашој библиотеци сматрамо сам град Шид и 18 месних заједница, које припадају општини.

Формирање завичајне збирке у Библиотеци у Шиду, везује се за настанак ове библиотеке и „Буквице” Доситеја Обрадовића, штампане у Бечу 1830. коју је Мита Орешковић поклонио 17. децембра 1849. Српској читаоници у Шиду. Можда је претерано рећи да су већ тада пуштени корени завичајности у овој средини, али чињеница је да се баш тај примерак „Буквице” и данас налази

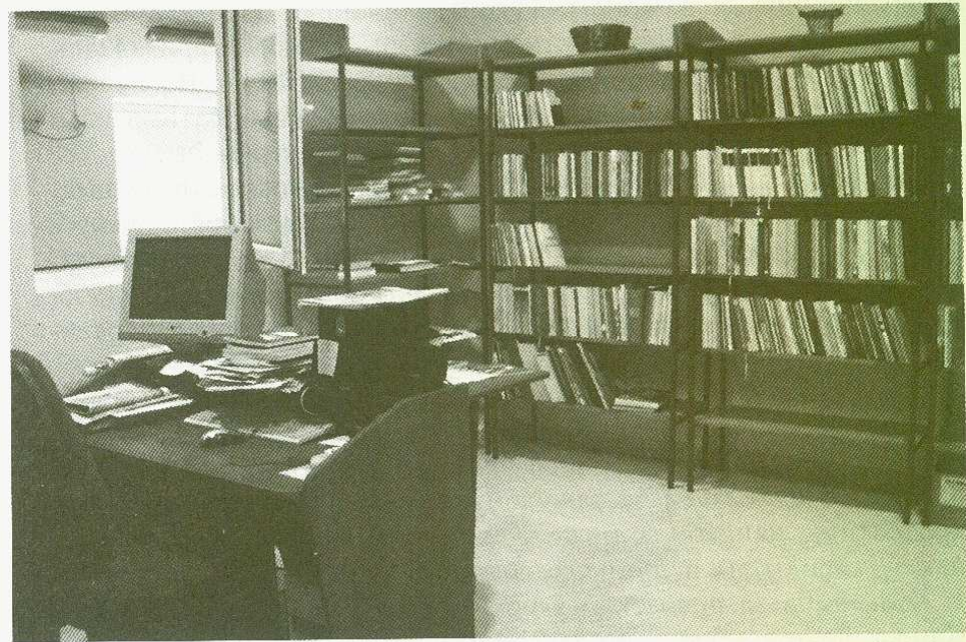
у Завичајном одељењу ове библиотеке. Истовремено 17. децембар се обележава као Дан библиотеке у Шиду.

Вредна оставштина у нашој завичајној збирци је она коју је оставио брачни пар Петелин. Из шароликог материјала може се лако створити реална слика времена у ком су они живели. Већина њихове оставштине односи се на део у завичајним збиркама познат као такозвани посебни фонд. Ту можемо наћи фотокопију новина „Застава” из 1873. године, пословне књиге из 1918, свјedoцбе о државном испи-

ту из 1903, Хрватски илустровани коледар, купопродајни уговор из 1925, вереничку карту из 1899, обвезницу о посудби новца из закладе Саве Текелије из 1908, извод из протокола крштених православаца источне цркве Св. оца Николаја у Шиду из 1903, у рукопису, ђачка књижица за школску 1926/27, потрошачка карта за хлеб и брашно тзв. тачкице, карта Истока од Deutsche Allgemeinen Zeitung из 1941. и још много других интересантних података. На жалост, у библиотеци не постоји уговорни акт да би се овај вредан материјал могао сматрати легатом. Али, то не значи да се он чува са мање бриге него што је потребно.

У завичајне ресурсе, сасвим извесно, спадају људи који су овде рођени, овде живели или стварали. А Шид се може похвалити значајним личностима. Поменућемо само неке.

Филип Вишњић је живео у шидској општини, у селу Грк, где је и умро (село данас носи име Вишњићево). Георгије Магарашевић, рођен у Адашевцима, оснивач је *Сербског летописа*, први уредник *Летописа Матице српске*. Витомир Кораћ био је први министар социјалне правде у Влади Краљевине Срба, Хрвата и Словенаца. Захваљујући њему, у Шиду је почетком двадесе-

Одељење завичајне збирке

тих година прошлог века радила штампарија и штампане су недељне новине *Право народа*. Михајло Ковач, учитељ и секретар русинског просветног друштва био је покретач првог русинског листа за децу. Сима Томовић је био члан Савета Архива Срема за који је сакупљао документацију о нашем крају. Симеон Пишчевић, писац, ратник, постао руски генерал. Значајно место у завичајном одељењу заузимају дела Јастребића, трагично страдалог књижевника из Вашице.

Кад говоримо о значајним личностима Шида свакако морамо поменути Саву Шумановића, једног од највећих српских и југословенских сликара 20. века, о коме чувамо само одређене публикације, с обзиром да у граду постоји галерија са његовим делима. Ту је и Илија Башичевић Босиљ, сликар наивац, чији се радови данас излажу и у Њујорку. У овој средини је поникла и истакнута драмска уметница Мира Бањац, књижевница Гроздана Олујић...Списак познатих Шиђана далеко је већи.

Овом приликом не смемо занемарити ни данашње активне

ствараоце чија дела, монографске публикации, чувамо у нашој завичајној збирци. Најпродуктивнији су др Жељко Фајфрић (42 наслова), Ђорђе Јањатовић (22), Радивој Лазић (10), Ђорђе Воларевић (8), Веселин Вучковић (9). Значајна су дела Михајла Ковача и Богдана Месингера, Славка Гордића, Благоја Јастребића...

Завичајни фондови у нашим библиотекама „заживели” су шездесетих година прошлог века. То можемо рећи и за библиотеку у Шиду, јер је постојање завичајних одељења било и условљено законима о библиотекама и њиховој делатности (1960, 1965, 1975, 1977. и 1990.). И мада су се прикупљала дела завичајних стваралаца, просторне могућности нису обезбедиле услове да се у овој области у Шиду остваре значајнији резултати, упркос ангажовању библиотекара задуженог за овај део рада у Народној библиотеци „Симеон Пишчевић”. Преласком у нови објекат са 500m² и одвојеним одељењем за завичајну збирку од шеснаест метара квадратних, напослетку се може очекивати да завичајно одељење у нашој библиотеци испуни све задате обавезе.

Чињеница да преласком у нову зграду библиотеке завичајна збирка добија нови, одговарајући простор, ствара могућност озбиљног рада у том одељењу. Истина, до сада се и овде, углавном, као и у скоро свим другим завичајним одељењима рад базирао једино у сфери монографских публикација. Зато тренутно само са сигурношћу можемо рећи да у фонду завичајне збирке Народне библиотеке „Симеон Пишчевић” има око 650 монографских публикација, поређаних по формату. Оне су највећим делом писане на српском језику, али и на словачком, русинском, немачком. У *Каталогу завичајних збирки у библиотекама Срема* (друго издање у припреми) евидентирано је преко 70 аутора-завичајаца из Шида. Прецизан податак о осталој прикупљеној грађи тренутно не постоји. Детаљним прегледом вероватно ће се пронаћи интересантан материјал. Један од, несумњиво, најстаријих докумената у овој збирци (некњижна грађа) је тестамент, руком писан, из 1852. године.

У овом одељењу чувамо и неке старе књиге. Пре свих, „Буквице” Доситеја Обрадовића из 1830. године. Затим књиге из едиције Српска књижевна задруга, на пример „Књига о здрављу”

коју је приредио проф др М. Јовановић Батут (из 1896.), затим „Лазарица или Бој на Косову”- народна епопеја у 24 песме, из 1906, па „Енејида” Публија Вергилија Марона, из 1907. Ту је и књига „Ватрослав Лисински и његово доба” од Фрање Кухача из 1887. и друге. Не превелик, али сигурно драгоцен фонд.

Уз све поменуто, у завичајном одељењу Народне библиотеке „Симеон Пишчевић” у Шиду имамо збирку новина и часописа: „Сремске новине”, „Шидске новине”, „Руско слово”, часописе за културу „Шидина” и „Сунчани сат”. Поседујемо и скромну збирку картографске грађе, те збирку фотодокумената (фотографије Шида и околине, посета Тита Шиду, слике са прослава, приватни албуми), затим збирку плаката и документационог материјала.

Мисија завичајне збирке у нашој библиотеци је да буде место завичајног памћења, подршка развоју и очувању националних особености, промотер мултикултуралних програма.

Уз чување публикација и записа наших старих завичајаца, уз сарадњу са данашњим активним ствараоцима, завичајна збирка Народне библиотеке „Симеон Пишчевић” у Шиду један од задатака има и у области издавачке делатности. Прошле године смо били суиздавачи рукописа обједињеног у књизи под називом „Далеко од краја”, рано страдалог књижевника из Вашице Благоја Јастребића. Годинама је ова библиотека била организатор Јастребићевих сусрета.

Желимо да у будућности свеобухватније прикупљамо завичајну грађу, која ће бити својеврсно сведочанство прилика у којим живимо, радимо и стварамо, јер све што је наша културна свакидашњица, већ сутра ће припадати културној историји и прошлости.

Уважавајући наведене податке, можемо констатовати да библиотека у Шиду ради 160 година, а завичајна грађа се „озбиљније” прикупља више од три деценије.

Осим прикупљања публикација и сарадње са завичајним ствараоцима, учествоваћемо и у издавачкој делатности. Покушаћемо да од наших познатих суграђана прикупимо што више вредног материјала и на тај начин обезбедимо легате који ће нашим потомцима користити као сведочанство данашњег времена.

Љиљана Савић, библиотекар
Градска библиотека
Рума

МОНОГРАФИЈЕ СЕЛА РУМСКЕ ОПШТИНЕ

из завичајне збирке

У фонду Завичајне збирке Градске библиотеке у Руми налазе се и монографије села румске општине. За поједина села написане су хронологије НОБ-е (Путинци, Платичево, Жарковац, Кленак и Павловци). Хронологије су рађене на писаћој машини у малом броју примерака и све су настале 70-их година 20. века. Књиге су у платненом повезу, димензије 30 см. Писане су на иницијативу Општинског одбора СУБНОР-а у Руми, који је обично чинио и редакциони одбор.

Хронологије се заснивају на документима пронађеним у архивима, музејима и казивањима преживелих учесника. Аутор путиначке хронологије, Рајко Бељић иначе наставник историје у Основној школи „Доситеј Обрадовић“, наводи да је рад на писању трајао пет година. То говори о озбиљности и темељном приступу овом послу који је захтевао доста времена и знања.

Све хронологије започињу описом географског положаја и краћим историјским прегледом настанка и развитка места. Затим се даје преглед активности у НОБ-и, најпре сажето општи развој догађаја, затим се наводе датуми и прецизно се описују догађаји везани за то место. Испод текста се одмах наводи извор, лице које је дало изјаву или литература која се користила.

У Прилозима су дате биографије најактивнијих учесника НОБ-е који су рођени у том месту, негде су залепљене и фотографије (Путинци). Приложени су и спискови активних учесника у НОБЈ са годинама одласка у партизане, затим, спискови жртава фашистичког терора, списак мештана депортованих у логоре, спискови

мобилисаних у бившу југословенску војску и после капитулације депортованих у немачке логоре, спискови чланова месних народноослободилачких одбора, спискови чланова КПЈ, списак лица која су дала изјаве за хронологију, списак литературе и грађе коришћене за писање хронологије.

На основу ових првих ратних хронологија писане су касније монографије села. Оне су постале важан извор за све будуће хроничаре. У хронологијама се налазе и спискови породица досељених у наша села, одакле су дошли и време досељавања. Нарочито су исцрпни подаци за Жарковац (Солнок), колониистичко село настало после првог светског рата, а данашње име је добило 1934. године по др Жарку Миладиновићу.

Ове хронологије су занимљиве због коришћења изјава учесника у ратним збивањима у Срему. Изјаве су узете док су још била свежа сећања преживелих учесника. Пошто су у нашим селима углавном живели Немци, из хронологија се може видети какав је био њихов однос према домаћем становништву и шта су све радили приликом повлачења на крају рата.

Људи који су писали хронологије били су везани за села, неки су радили у школи као Рајко Бељић у Путинцима, Бранко Ђурђевић у Кленку, неки су били официри у пензији, као Лазар Чавић из Платичева и Кепчија Живојин из Руме. Генералски Ђуро је радио и живео на Жарковцу, а Бојков Боривој је био шеф месне канцеларије у истом месту.

Румљанин Владимир Томић написао је неколико монографија наших села и Руме. Томић је завршио учитељску школу, био је учесник НОБ-е, а после рата се налазио на политичким функцијама у општини, срезу и покрајини. Написао је у периоду од 1994. до 2002. године монографије Краљеваца, Вогња, Павловаца, Доњих Петроваца и Жарковца.

Издавачи ових монографија су Савети месних заједница. Књиге садрже предговор, поговор и изводе из рецензија, све имају 300-400 страна, илустроване су фотографијама, а понеке и цртежи-ма ликовних уметника (Жарковац). Све књиге имају исте тематске целине, односно, садрже иста поглавља. У монографијама се најпре описује географски положај села, археолошка налазишта,

насељавање села, историјски развој – место кроз векове, период под Турцима, затим Тицанова буна, револуција 1848/1849. године, село до Првог светског рата, после и између два рата, у НОБ-и и послератни период до краја двадесетог века.

Заједничко за све ове монографије је то што се поред важних историјских догађаја, даје и опис друштвеног живота у нашим селима, па можемо да сазнамо о развоју заната, начину обраде земље, трговини и задругарству на селу. Описи села између два рата интересантни су за етнологе и за завичајну историју, јер је приказан свакодневни живот и разни обичаји од рођења до смрти. Дати су занимљиви подаци о просвети и култури, о домаћинствима и исхрани, о обичајима мештана, о спорту, забавном животу омладине, подаци о црквеном животу, као и о политичким партијама и изборима. У Томићевим монографијама велики део је посвећен НОБ-и, учешћу села у рату, страдању од фашистичког терора и опису живота у ратним условима. Затим, период послератне изградње и обнове и опис друштвених и економских прилика на селу све до краја двадесетог века. Књиге обилују прилозима са именима и биографијама познатих мештана, списковима бораца и учесника НОБ-е и жртава фашистичког терора. На крају сваке књиге се налази регистар имена и места и белешка о аутору.

У Завичајној збирци постоје монографије села настале поводом ТВ емисије „Знање-имање“. Некада су то биле веома гледане емисије на селу, које су поред дружења и забаве имале и едукативну улогу. Села су се уређивала за дочек гостију, спремале се екипе да покажу знање и вештине, писале су се монографије да би се села домаћини што боље представила и да се сачувају од времена и заборава живот и обичаји на селу. У периоду од 1975. до 1990. године тако су настале монографије Платичева, Добринца, Стејановаца, Буђановаца и Хртковаца. Издавачи су били Савети месних заједница, а приређивачи организациони одбори за снимање емисије. Монографију Хртвоца је написао професор историје Марко Лош, а Стејановаца и поред одбора аутор је Момчило Митровић. Обим ових монографија је различит, од 26 страна колико има публикација о Добринцима из 1976. годи-

не, до 144 стране буђановачке монографије из 1984. године. Ове монографије садрже исте тематске целине као и већ поменуте, а ту се налазе и имена спонзора који су помогли емисију, списак људи из разних комисија и организационих одбора, обимније поседују и списак коришћене литературе. Све су илустроване пригодним фотографијама.

Професор историје Радован Срдић је 2002. године написао монографију Стејановаца, а издавачи су поред Месне заједнице, Историјски архив „Срем“ и Српска књига из Руме. Аутор прати настанак и развој села кроз векове. Књига садржи уобичајене прилоге почев од спискова добровољаца из Првог светског рата, аграрних интересената, спискова бораца учесника НОБ-е, па све до Стејановчана са факултетском дипломом, породица којих више нема у месту и сеоских надимака.

Монографија Добринца је настала 1998. године, издавачи су Матица српска и Месна заједница Добринци. Рецензенти су Славко Гавриловић, Ранко Кончар и Павле Станојевић. Наведени су коришћени извори и литература из Матице српске, Архива Војводине, Архива Срема, Музеја Војводине, Музеја Срема и црквене књиге. Постојао је уређивачки одбор а главни и одговорни уредник је Слободан Клевернић. Књига је илустрована фотографијама. Исти концепт, исте тематске целине задржала је и ова монографија, само што је петнаест аутора радило на књизи и свако је обрађивао одређене целине. За сваки историјски период и за сваку тематску целину посебно су наведени коришћени извори и литература.

Заједничко за све монографије је што садрже неке релевантне податке из живота нашег села који могу да се користе и за нека научна истраживања. Овде могу да се нађу демографски, социјални и економски подаци, да се сагледају земљишни односи и виде прилике у време ратова и буна. Врло су интересантна демографска кретања, порекло породица и структура становништва. Садржани су занимљиви подаци о обичајима, велика пажња је посвећена цркви и школи, спортском животу, земљорадничким задругама, историји здравства у месту и другим делатностима од животне важности за село. Сазнајемо ко су знамените личности

поникле из наших села.

Иако су се аутори монографија разликовали по образовању и занимању, увек су приликом описа историјских догађаја полазили од општих збивања, са посебним освртом на локална дешавања и историјске процесе су увек посматрали хронолошки.

Све монографије које се налазе у Завичајној збирци смештене су по формату и обрађене су у Cobiss-у. У фонду научног одељења налазе се примерци свих ових књига осим хронологија НОБ-е. Хронологије би требало што пре дигитализовати, зато што се отисак брише. У најлошијем стању је хронологија Платичева, јер је копија куцана на машини лоше урађена и постаје нејасна за читање. Све ове публикације се могу користити у читаоници библиотеке.

За нека села написане су монографије али библиотека их није набавила. Хроника Малих Радинаца је објављена 1987. године, написао је Душан Затезало, не налази се у библиотеци као ни Хронологија НОБ-е у Доњим Петровцима, Димитрија Бошковића.

У часопису „Рад војвођанских музеја“, који је штампан 1968. године, Срета Пецињачки дао је историјски приказ Витојеваца у 18. и 19. веку, а у часопису „Зборник“ за 1999/2000. годину, Василије Латинкић је писао о селу Грабовцима у Срему. У фонду библиотеке се не налазе поменути часописи. Село Никинци је једино у румској општини које нема написану хронологију или монографију.

Андрејић Миланка, књижничар
Народна библиотека Пећинци

ДЕСЕТ ГОДИНА РАДА ЗАВИЧАЈНОГ УДРУЖЕЊА ЖЕНА „СРЕМИЦА” ОПШТИНЕ ПЕЋИНЦИ

Амблем Удружења

Удружење жена „Сремица” основано је 12. фебруара 2000. године. Оснивач је општина Пећинци, која прати и усваја годишње извештаје рада удружења. Удружење ради на принципу волонтерства својих 30 чланица од 30 до 70 година и има статут, амблем и химну. Седиште „Сремица” је у Народној библиотеци Пећинци.

Основни циљеви и задаци су неговање и чување традиције Срема, Војводине и Србије. Удружење организује изложбе ручних радова, изложбе ручних радова из бакиних шкриња, бели вез...

Удружење редовно учествује на етно изложбама у Новом Саду, Руми, Београду, Инђији, Иригу, Врњачкој бањи и Сремској Митровици. Такође је присутно и на културно-просветним манифестацијама општине Пећинци. Уз помоћ спонзора удружење организује једном годишње „Сремско вече”, уз културно-уметнички програм и дружење са сродним удружењима из окружења. Организовано посећује књижевне вечери, концерте, позоришне представе.

Хуманитарни рад удружења се огледа у помоћи социјално угроженима, старачким домовима, болеснима.

Удружење жена „Сремица” успешно сарађује са свим институцијама, а посебно са Библиотеком, као и са многим приватним предузећима у општини Пећинци.

*Сремачка штрудла с маком
и друге ђаконије*

in memoriam

МИРЈАНА ПЕЈНОВИЋ

*Живот човеков између неба и земље пролази
као скок белог ждробца који прескаче шанац:
један бљесак и све је свршено*

Изненада, у бљеску, баш како је давно записао кинески филозоф Чаунг Це угасио се живот Мирјане Пејновић. Отишла је са њеног последњег радног одредишта, са радног места библиотекарка у Читаоници са стручном литературом сремскомитровачке библиотеке 25. јануара 2009. године.

Рођена је 19. фебруара 1949. године у Сремској Митровици у породици Секе и Милана Кртинића. По завршетку Гимназије студирала је на Факултету политичких наука у Београду, где је дипломирала 1972. године. Исте године почела је да ради у Архиву Југославије у Београду, али се убрзо вратила у родни град. Радила је у Музеју Срема, на Радничком универзитету, у Општинском комитету, Општинском одбору СПС-а и од 1994. године у Библиотеци „Глигорије Возаровић”, најпре као управник, а потом као библиотекар у Читаоници са стручном и приручном литературом.

Успешно је водила библиотеку седам година у најнеповољнијем периоду за живот наше земље: економска нестабилност, борба за животну егзистенцију, НАТО бомбардовање... Међу библиотечким радницима остаће упамћено њено ангажовање да обезбеди квалитетну набавку нових књига, да задржи постојеће облике рада у библиотеци и високо место које је сремскомитровачка библиотека заузимала у библиотекарству Србије. Подржавала је сваки квалитетан програм, који су предлагали библиотекарски и омогућавала је његову реализацију. У том периоду, 1997. године, покренут је стручни часопис *Годишњак библиотека Срема*, а Библиотека „Глигорије Возаровић” постала је 2000. године, међу првим библиотекама чланица Мреже виртуелних библио-

тека Србије. Била је домаћин, учесник и организатор Сабора и Конференција библиотекара Срема.

Посебно је подржавала бројне програме и активности које је организовало Дечје одељење : такмичења, радионице, квизове, *Књижевни, Историјски, Мали и Велики еко квиз...*, програме *Велики мали песници* и *Хајде да се дружимо – будите нам гости*. Бројни ученици – такмичари, сигурно памте, наградна путовања које је организовала поводом успешно завршених активности. Ова путовања била су радост и за запослене и за њихову децу и остаће нам заувек у лепом сећању. Захваљујући њеном ангажовању, наша библиотека је била прва у Срему, која је набавком компјутерске опреме за сва одељења, осавременила библиотечко пословање.

Свој рад од 2001. године наставила је у Читаоници са стручном и приручном литературом са бројним читаоцима, којима је увек указивала на пут до тражене информације.

Била је социјалиста и хуманиста, руководилац и политички радник, успешан управник, добар колега и предусретљив сарадник, супруга, мајка и бака. Њен земаљски живот био је само кратка пруга на читавом путу човековог постојања.

in memoriam

ДУШАН ПАНКОВИЋ

Једног од најумнијих људи инђијске општине Душана Панковића 16. фебруара 2009. године грађани су отпустили на последњи пут. Оставио је за собом неизбрисив траг у домену српске библиографије, којој је остао веран до последњег дана.

Душан Панковић је рођен 1928. године у Сасама (Нови Карловци), где је завршио основну школу. Даље школовање је наставио у карловачкој гимназији и на Филозофском факултету у Београду, где је и дипломирао 1955. године. Био је секретар СКОЈ-а омладински акцијаш и ударник. У време смутних идеолошких размимоилажења, као студент, политички осуђеник, информбировач провео је три године на Голом отоку. Службовао је у основним и средњим школама у Инђији и у гимназији у Добоју. Био је од оних професора који се памте као добри предавачи.

„Лако му није могло бити. За њим је у пратњи била његова сенка. Позван је да дође из Добоја у Инђију за директора гимназије. Назирала се будућност Инђије. Ко се не би радовао повратку у завичај и ко га не би прихватио. Морало му се учинити да се сенка изгубила. Био је сјајан директор, сведоче његови ученици. Не дуго. Сенка се опет појавила и узнемирила га. Успела је у свом науку само наизглед” рекао је познавалац и пријатељ Душана Панковића Лазар Чурчић.

Политичари су га по „казни” сместили у Народну библиотеку где је провео последњих двадесет година радног века. Није посрнуо. Као горостас уздигао се изнад простора и времена и почео рад на библиографији. И није се зауставио. Починио да се ређају књиге и библиографски радови. Објавио је библиографију др Георгија Михаиловића, представио Захарија Орфелина, као библиографа, објавио епохално дело „Српска библиографија 1766-1850, две књиге историје српске библиографије и још седам библиогра-

фских радова. Један је од оснивача стручно-научног симпозијума „Сусрети библиографа у спомен на др Георгија Михаиловића”, који се сваке друге године одржавају у Инђији. Објавио је и књиге из домена савремене књижевности 2000. „Лирски мемоари” 2002. „Епикур роман о путу по Усебији и околини”, 2005. „Саске скаске” и књигу „Поглед с чаробног брега”, дневник забелешки о животу и смрти, која је изашла из штампе, после његове смрти.

Књижевни и библиографски рад Душана Панковића биће записан у библиографији његових радова, а „срећна је она библиографија која је имала част да њен историјски пут сагледа један Душан Панковић”

Душанка Милорадић, библиотекар
Библиотека „Глигорије Возаровић”
Сремска Митровица

„СРЕМСКЕ НОВИНЕ”

ДАН ОСНИВАЊА СРПСКЕ ЧИТАОНИЦЕ/ К.Кузмановић
14.01, бр. 2499, стр. 7

Један од значајних датума за Ириг је оснивање Српске читаонице.

ВЕЋИ ИЗБОР КЊИГА И ДНЕВНИХ НОВИНА / З.Г. Стефановић
11.02, бр. 2503, стр. 15

Весна Степановић, директорка библиотеке у Инђији о набавци и читању књига у 2008. години.

ЗА ДОБРУ КЊИГУ ЛИСТА ЧЕКАЊА / С.Ђаковић
11.02, бр. 2503, стр. 18

Живка Матић, директорка Библиотеке „Глигорије Возаровић” о раду библиотеке у 2008. години.

ОД „БАШТЕ” ДО „КОКОШКЕ”
18.02, бр. 2504, стр. 12

На свечаности у Српској читаоници у Иригу, 14. фебруара, додељена традиционална награда *Луча* глумици иришког КУД-а „Змај” Александри Киук.

СРЧАНИ ДОЖИВЉАЈ СВЕТА / К.Кузмановић
25.02, бр.2505, стр. 7

У Градској библиотеци у Руми представљена је књига *Кумови звезде Данице* румског песника Драгана Томашевића.

04.03, бр. 2506, стр. 11

ХОЛОКАУСТ КАО ПОДСТРЕК ЗА КЊИГУ / К. Кузмановић
Градска библиотека у Руми била је домаћин познатој драмској уметници, сликарки и писцу Еви Рас, представљањем најновије књиге *Дивљи јагањци*.

ТАПИСЕРИЈЕ И ПЕЈЗАЖИ / К.Кузмановић

- 11.03, бр. 2507, стр. 11
Градска библиотека у Руми је организовала промоцију књиге *Братска љубав* чији је аутор Слободан Шијан.
- ТАЧАН БРОЈ ЖРТАВА ОСТАЋЕ ТАЈНА / К.Каузмановић
18.03, бр. 2508, стр. 15
Градска библиотека у Руми представила књигу др Младенка Кумовића под називом *Страдање сремских Јевреја у холокаусту*.
- МОЈ ЈЕДИНИ ЖИВОТ / Г.Мајсторичевић
25.03, бр. 2509, стр. 12
У Библиотеци „Доситеј Обрадовић” у Старој Пазови промовисан је роман *Мој једини живот* глумице Иване Мухић.
- „АКТ” ЉИЉАНЕ ДУГАЛИЋ / З.Г.Стефановић
01.04, бр. 2510, стр. 9
У организацији НБ „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији одржана је промоција збирке приповедака „Акт” књижевнице Љиљане Дугалић.
- ХРАМ КЊИГЕ У САВРЕМЕНОМ ИЗДАЊУ / С.Ђаковић
08.04, бр. 2511, стр. 8
Реализација пројекта изградње нове зграде НБ „Симеон Пишчевић” у Шиду је у завршној фази.
- СТВАРАЛАШТВО ЉУБИЦЕ АРСИЋ / К.Кузмановић
08.04, бр. 2511, стр. 18
У Градској библиотеци у Руми промовисан је најновији роман *Манго*, књижевнице Љубице Арсић.
- ПРИРОДА И ЉУДСКО ТЕЛО / Л. Вулић
15.04, бр. 2512, стр. 15
У читаоници Библиотеке „Глигорије Возаровић” отворена је изложба сликара Вука Мушкиње.
- ВЕЧЕ ХИСПАНОАМЕРИЧКЕ МУЗИКЕ / М.Милеуснић
29.04, бр. 2514, стр. 7
Удружење за културу живљења „Око” организовало је вече хиспаноамеричке музике у читаоници Библиотеке „Глигорије Возаровић”.
- ДОЖИВОТНА ДИЈЕТА КАО ЛЕК / Л.Вулић
20.05, бр. 2517, стр. 7
У митровачкој библиотеци одржано је предавање о целијакији.

- НАЈСТАРИЈИ ПРИМЕРЦИ „ЛЕТОПИСА МС” / М.Б.
20.05, бр. 2517, стр. 14
У Библиотеци „Глигорије Возаровић” изложени су најстарији примерци *Летописа Матице српске*.
- ПРОМОЦИЈА НАЈМЛАЂЕГ ПЕСНИКА / Б.Р
27.05, бр.2518, стр. 6
Библиотека „Глигорије Возаровић” организовала је промоцију књиге песама *У сну крај Саве* Вање Остојић, ученице ОШ „Свети Сава”.
- ПРЕДСТАВЉЕНА КЊИГА „РИБА РИБИ ГРИЗЕ РЕП” / Л.Вулић
27.05, бр.2518, стр. 6
У митровачкој библиотеци одржана је промоција књиге за најмлађе читаоце, под називом *Риба риби гризе реп*.
- ПОЧЕЛИ РАД СА КОРИСНИЦИМА / С. Михајловић
27.05, бр.2518, стр. 8
Након пресељења Библиотеке „Симеон Пишчевић” у нову зграду, почео је рад са корисницима.
- КЊИГЕ ЋЕ БИТИ И КАД НАС ВИШЕ НЕ БУДЕ / З.Г. Стефановић
27.05, бр.2518, стр. 9
НБ „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији била је домаћин годишње Скупштине Подружнице библиотекара Срема.
- ПЕЈЗАЖИ БОГАТОГ КОЛОРИТА / Л.Вулић
03.06, бр. 2519, стр. 14
О првој самосталној изложби Биљане Браунштајн у Библиотеци „Глигорије Возаровић”.
- АРИСТОКРАТСКО СТОПАЛО –СЈАЈ И БЕДА ПОЗОРНИЦЕ / К.Кузмановић
03.06, бр. 2519, стр. 14
Градска библиотека у Руми уприличила је вече са Оливером Катарином.
- СЕЋАЊЕ НА ХОЛОКАУСТ / К.Кузмановић
10.06, бр.2520, стр. 11
Градска библиотека у Руми била је организатор и домаћин промоције књиге *Догодило се, али не теби* ауторке Дине Рајс.

- ВЕЧЕ О „ШИДИНИ“ / С.Михајловић
24.06, бр. 2522, стр. 15
У новим просторијама НБ „Симеон Пишчевић“ у Шиду одржана је ретроспектива свих бројева часописа за културу „Шидина“.
- НИТ КОЈА ПОВЕЗУЈЕ / Л.Вулић
01.07, бр. 2523, стр. 16
У читаоници митровачке библиотеке одржана је промоција часописа *Сунчани сат*.
- ВЕЧЕ КЛАСИЧНЕ МУЗИКЕ / Г.Мајсторовић
01.07, бр. 2523, стр. 17
У старопазовачкој Библиотеци одржан је концерт класичне музике.
- НЕБО НА ПЛАТНУ / Л.Вулић
08.07, бр. 2524, стр. 7
Библиотека „Глигорије Возаровић“ организовала је промоцију књиге песама Предрага Митровића, *Небо на платну*.
- МАЛИ ПРОЗОР У ВЕЛИКИ СВЕТ / К.Кузмановић
29.07, бр. 2527, стр. 11
У оквиру *Културног лета*, у Руми, у Градској библиотеци је представљен роман Момира Васиљевића *Жакова правила*.
- САЧУВАНО КОМПЛЕТНО „ПЛАВО КОЛО СКЗ“ / М.Б.
29.07, бр. 2527, стр. 14
Библиотека „Глигорије Возаровић“ међу реткима у Србији поседује свих сто кола најстарије едиције у Европи.
- КЊИГА – НАЧИН ДА СПАСЕМО СВОЈЕ ЖИВОТЕ / К.Кузмановић
05.08, бр.2528, стр. 6
Градска библиотека у Руми организовала је вече са Мирјаном Бобић - Мојсиловић
- У ДРУШТВУ СА ПЕТРОМ КРАЉЕМ / К.Кузмановић
19.08, бр. 2530, стр. 11
У оквиру *Културног лета* Градска библиотека је Румљанима приредила уметничко вече с глумцем Петром Краљем.
- САЈАМ КЊИГА / С.Н.
26.08, бр.2531, стр. 8
Обавештење НБ „Симеон Пишчевић“ у Шиду о сајму књига у

- својим просторијама.
- МАТИЈА БЕЋКОВИЋ ОДУШЕВИО РУМЉАНЕ / К.Кузмановић
02.09, бр. 2532, стр. 11
Градска библиотека у Руми одржала је књижевно вече с књижевником и академиком Матијом Бећковићем.
- КРИЗА И У КЊИЖНОМ ФОНДУ / К.Кузмановић
30.09, бр. 2536, стр. 12
Директорка Српске читаонице у Иригу Вера Новковић о младима и читању скраћених издања књига у електронској форми.
- САБОР БИБЛИОТЕКАРА СРЕМА / К.Кузмановић
30.09, бр. 2536, стр. 17
Обавештење о предстојећем Сабору библиотекара Срема у Српској читаоници у Иригу.
- ЗАБАВНО ВЕЧЕ СА ПЕТРОМ КРАЉЕМ / Г.Мајсторовић
07.10, бр. 2537
У НБ „Доситеј Обрадовић“ организовано вече са глумцем Петром Краљем.
- НАГРАДА „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ“ / К.Кузмановић
07.10, бр. 2537, стр. 12
Одржан традиционални Сабор библиотекара у Иригу.
- РАСНИ ХУМОРИСТА И САТИРИЧАР / Л.Вулић
07.10, бр. 2537, стр. 19
Књижевна заједница Сремске Митровице је у просторијама Библиотеке „Глигорије Возаровић“ представила хумористу и сатиричара Анђелка Ердељанина.
- МАНАСТИРСKE И ЦРКВЕНЕ БИБЛИТОЕКЕ / К.Кузмановић
07.10, бр. 2537, стр. 19
У организацији Градске библиотеке Рума и Библиотекарског друштва Србије, у Руми је одржан стручни скуп на тему „Манастирске и црквене библиотеке“.
- ЕНЦИКЛОПЕДИЈА РУСКЕ ФИЛОСОФИЈЕ / К.Кузмановић
14.10, бр. 2538, стр. 11
Читалачка публика Руме имала је прилику да ужива у промоцији нове књиге *Енциклопедије руске философије*.
- БИБЛИОТЕКАР С ХАРИЗМОМ / Г.Мајсторовић
21.10, бр. 2539, стр. 4

На 46. Сабору библиотекара Срема у Иригу, овогодишња награда „Доситеј Обрадовић” додељена је Наташи Филип, библиотекарки из Старе Пазове.

ЛАУРЕАТ МИЛИЦА ПИЛЕТИЋ, ДРАМСКИ ПИСАЦ ИЗ БЕОГРАДА / К.Кузмановић

21.10, бр. 2539, стр. 12

У Српској читаоници у Иригу отворени *Михизови дани*.

У БАЈЦИ СТАНУЈЕМ / Ж.Неговановић

28.10, бр. 2540, стр. 7

У организацији Библиотеке „Глигорије Возаровић” у Сремској Митровици одржан је маскенбал под називом *У бајци станујем*.

ТРИБИНА О СТРАДАЊУ У ЈАСЕНОВЦУ / К.Кузмановић

28.10, бр.2540, стр. 11

Поводом 65 година од ослобођења Београда и Руме, у Градској библиотеци у Руми је 20. октобра организована антифашистичка трибина на тему *Геноцид у Јасеновцу*.

ИРИГ, КОМАДИЋ СВЕТА У СУСЕДСТВУ ХОПОВА /

К.Кузмановић

28.10, бр.2540, стр. 12

О Српској читаоници у Иригу и манифестацијама које библиотека организује.

ГОДИШЊАК БИБЛИОТЕКА СРЕМА / Д.Познановић

28.10, бр.2540, стр. 15

О Годишњаку библиотека Срема, гласилу Подружнице библиотекара Срема.

ПОРОДИЦА У ВРТЛОГУ ДРОГЕ / К.Кузмановић

04.11, бр. 2541, стр. 12

У Српској читаоници у Иригу одржана је трибина и представљена књига *Породица у вртлогу дроге*.

„РАТ КОЈИ СЕ МОГАО ИЗБЕЋИ” / К.Кузмановић

11.11, бр. 2542, стр. 11

У Руми је промовисана књига *Рат који се могао избећи* Владислава Јовановића, бившег шефа дипломатије.

ОДЛОЖЕНИ ПРОГРАМИ / С.Ђаковић

18.11, бр. 2543, стр. 7

Обавештење Библиотеке „Глигорије Возаровић” о одлагању

најављених програма.

КЊИГЕ НА ПОКЛОН МАНАСТИРИМА / Весна Петровић

18.11, бр. 2543, стр. 15

На иницијативу матичне службе сремскомитровачке библиотеке Народна библиотека Србије је поклонила одређен број књига духовне и историјске садржине библиотекама фрушкогорских манастира и Српској православној црквеној општини Сремска Митровица.

ВЕЧЕ СА РАДИНЧАНКАМА / С.Ђаковић

02.12, бр. 2545, стр. 7

Удружење *Радинчанке* први пут се представило јавности у Библиотеци „Глигорије Возаровић” у Сремској Митровици.

УРУЧЕНЕ МИТРОВДАНСКЕ НАГРАДЕ / З.Г.Стефановић

02.12, бр. 2545, стр. 9

НБ „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији доделила је Митровданске награде за дечије литерарне радове.

КЊИГА (НИ)ЈЕ ЧОВЕКУ НАЈБОЉИ ПРИЈАТЕЉ / В.

Продановић

02.12, бр. 2545, стр. 16

О раду шидске библиотеке у новим просторијама.

НАУЧНА МОНОГРАФИЈА О КОМУНАЛНОЈ

ИНФРАСТРУКТУРИ / С.Н.

02.12, бр. 2545, стр. 25

Обавештење о промоцији књиге *Историјски развој и управљање комуналном инфраструктуром Општине Сремска Митровица* аутора доц. др Горана Пузића.

ДИГИТАЛИЗАЦИЈА СРЕМСКИХ НОВИНА / Ж.Неговановић

09.12, бр. 2546, стр. 3

На стручном састанку представника библиотека Срема, одржаном у Библиотеци „Глигорије Возаровић” договорена је дигитализација Сремских новина из првих деценија постојања.

ИЗЛОЖБА СЛИКА ОЛГИЦЕ СТОЈИЋ / К.Кузмановић

09.12, бр. 2546, стр. 12

У Галерији Српске читаонице у Иригу приређена је самостална изложба Олгице Стојић, психолога у Дечијој установи *Дечја радост* у Иригу.

ООБЈАВИЛИ ПЕТ КЊИГА, ЧЕТИРИ У ШТАМПИ /

З.Г.Мајсторовић

16.12, бр. 2547, стр. 15

Библиотека као огледало васељене - капитални издавачки подухват Народне библиотеке „Др Ђорђе Натошевић” у Инђији.

ХРАМ ПИСАНЕ РЕЧИ / С.Михајловић

23.12, бр. 2548, стр. 12

Народна библиотека „Симеон Пишчевић” у Шиду обележила је 160 година постојања.

„М НОВИНЕ”

ПОЧЕО КУРС ОБУКЕ ЗА ВЕБ ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ / С.Ц.

11.02, бр. 373, стр. 8

У читаоници Градске библиотеке у Руми почео курс под називом *Сам свој веб мајстор* који организује Независна омладинска организација Рума у сарадњи са Градском библиотеком.

ТЕСЛА КАО ЧОВЕК ОД КРВИ И МЕСА / Ј.Јовичић

11.02, бр. 373, стр. 10

Гост митровачке Библиотеке био је писац Владимир Пиштало, добитник НИН-ове награде за роман *Тесла, портрет међу маскама*.

ИЗЛОЖБА СЛИКА

15.04, бр. 382-383, стр. 4

У оквиру сусрета са завичајним ствараоцима у читаоници Библиотеке „Глигорије Возаровић” отворена је изложба слика Вука Мушкиње.

ЈЕДИНИ ЛЕК ДОЖИВОТНА ДИЈЕТА / С.Ц.

13.05, бр. 386, стр. 4

Поводом 19. маја Светског дана целијакије у читаоници Библиотеке „Глигорије Возаровић” биће одржан едукативни скуп *Целијакија-болест под маском*.

ЖИВОТ СА ЦЕЛИЈАКИЈОМ

20.05, бр. 387, стр. 5

Удружење Србије за целијакију одржало је едукативни скуп у чи-

таоници Библиотеке „Глигорије Возаровић”.

ОТВОРЕН МАЈСКИ САЈАМ КЊИГА

27.05, БР. 388. СТР. 12

У организацији Градске библиотеке у Руми отворен мајски сајам књига.

ИЗЛОЖБА ПОД ИСТИМ НЕБОМ

10.06, бр. 390, стр. 7

У читаоници митровачке Библиотеке отворена је изложба радова насталих на другој ликовној колонији *Под истим небом*.

УСПЕСИ МИТРОВАЧКИХ ПРВАКА

10.06, бр. 390, стр. 7

Дечје одељење Библиотеке „Глигорије Возаровић” организовало је традиционално такмичење митровачких ђака првака *Ау, што је икола zgodна*.

ПРОМОЦИЈА НОВОГ БРОЈА ШИДИНЕ / П.В.

24.06, бр. 392, стр. 10

У свечаној сали Народне библиотеке „Симеон Пишчевић” у Шиду одржана је свечаност на којој је промовисан нови број часописа *Шидина*.

ХРОНИЧАР НАШЕГ ВРЕМЕНА / М.Вукајловић

01.07, бр. 393, стр. 7

Одржана промоција часописа *Сунчани сат* у Библиотеци „Глигорије Возаровић”.

НЕБО НА ПЛАТНУ

08.07, бр. 394, стр. 7

У митровачкој Библиотеци одржано је песничко вече на коме је представљена азбирка песама *Небо на платну*.

ВАШАРСКИ МАЂИОНИЧАР У ГРАДСКОЈ БИБЛИОТЕЦИ

08.07, бр. 394, стр. 8

У оквиру румског *Културног лета*, Градска библиотека је организовала промоцију књиге *Вашиарски мађионичар*.

ТРАГАЊЕ ЗА ЉУБАВЉУ

05.08, бр. 398, стр. 9

У румској библиотеци уприличено је књижевно вече са књижевницом, сликарком и новинарком Мирјаном Бобић Мојсиловић.

ИМА НЕКА ТАЈНА ВЕЗА

12.08, бр. 399, стр. 5

Градска библиотека у Руми је организовала музичко-песничко вече посвећено сећању на преминулог песника Душка Трифуновића.

МЕЂУ ЈАВОМ И МЕЂ СНОМ

19.08, бр. 400, стр. 9

У Градској библиотеци у Руми организовано је дружење Румљана са једним од најбољих глумаца – Петром Краљем.

УМЕТНОСТ БЕЗ ГРАНИЦА / М.Б.

02.09, бр. лл402, стр. 5

Књижевна заједница Сремске Митровице и покрет *Митровица-европска регија* организовали су у Библиотеци „Глигорије Возаровић” песничко вече под називом *Европа и ми*.

ВЕЧЕ СА ГОРИЦОМ ПОПОВИЋ

09.09, бр. 403, стр. 9

Дружењем са познатом глумицом Горицом Поповић, у читаоници Градске библиотеке у Руми званично затворено овогодишње румско *Културно лето*.

УСПЕХ У ЛАЗАРЕВЦУ

23.09, бр. 405, стр. 5

Дечје одељење Библиотеке „Глигорије Возаровић” је приредило дружење са децом, добитницима награда на 21. Фестивалу хумора у Лазаревцу.

НАГРАДА ДЕЦИ СТВАРАОЦИМА

30.09, бр. 406, стр. 4

У Библиотеци „Глигорије Возаровић” приређено је свечано уручење награда деци, учесницима на Фестивалу хумора у Лазаревцу.

КЊИГА ЗА СВАКОГА

30.09, бр. 406, стр. 10

Народна библиотека у Пећинцима је у месецу књиге организовала продајну изложбу књига.

О МАНАСТИРСКИМ БИБЛИОТЕКАМА

07.10, бр. 407, стр. 10

Румска Градска библиотека је била домаћин стручног скупа на тему *Манастирске и црквене библиотеке*.

ЖИВЕТИ УСПРАВНО / М.Б.

28.10, бр. 410 стр. 4

Библиотека „Глигорије Возаровић” је организовала промоцију књиге „Животне приче жена са инвалидитетом у Војводини”.

О ГЕНОЦИДУ У ЈАСЕНОВЦУ

28.10, бр. 410, стр. 5

У просторијама Градске библиотеке у Руми одржана је антифашистичка трибина на тему *Геноцид у Јасеновцу*.

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ

28.10, бр. 410, стр. 5

Градска библиотека у Руми промовисала је књигу поезије Драгана Томашевића под називом *Коцкице изгубљеног мозаика*.

ПРОМОЦИЈА РОМАНА МОМИРА ВАСИЉЕВИЋА

11.011, бр. 412, стр. 11

У митровачкој Библиотеци одржана је промоција два романа Момира Васиљевића *Жакова правила* и *Краљица туге*.

ИЗБОР БУДУЋИХ РАЗГЛЕДНИЦА / М. Вукајловић

02.12, бр. 415, стр. 4

Туристичка организација Града је у Библиотеци „Глигорије Возаровић” отворила изложбу фотографија Сремске Митровице у оквиру пројекта *Митровица у срицу*.

НЕГОВАЊЕ ТРАДИЦИЈЕ

02.12, бр. 415, стр. 5

У оквиру обележавања Новембарских дана, у просторијама митровачке Библиотеке је одржан сусрет Удружења жена из Великих Радинаца.

ПРОМОЦИЈЕ КЊИГА

09.12, бр. 416, стр. 7

Завод за болести зависности и Недељко Јовић, психолог из Београда, промовисали у митровачкој Библиотеци књигу под насловом *Породица у вртлогу дроге*.

НАЈСТАРИЈА КУЛТУРНА УСТАНОВА У ШИДУ

23.12, бр. 418, стр. 6

У Шиду свечано обележена 160. годишњица Народне библиотеке „Симеон Пишчевић”.

Златко Пашко, библиотекар саветник
Народна библиотека „Доситеј Обрадовић”
Стара Пазова

„ПАЗОВАЧКО ОГЛЕДАЛО”

БИБЛИОТЕКА „П.П.ЊЕГОШ”, НОВА ПАЗОВА. / Невенка Баца.
– јануар, бр.32, стр.60

У време када праве вредности одумиру хоће ли књиге опстати,
чланак о библиотеци која ради у скупеном простору – спортској
сали у Новој Пазови.

КЊИЖЕВНО ПОДНЕ ЗА НАЈМЛАЂЕ ЧИТАОЦЕ / Зоран Милић.
– март, бр.34, стр.28

У Народној библиотеци „Д.Обрадовић”, отворена продајна излож-
ба књига и представљена издавачка кућа „Креативни центар”,
МАЈКА-НАЈЛЕПША РЕЧ НА СВЕТУ / З.К.. – Исто, стр. 31

Деца групе „Чаролија”, из Војке, поводом 8.марта приредили при-
годан програм у војачкој библиотеци.

БЕЗИМЕНА У ПОТРАЗИ ЗА ЉУБАВЉУ / Зоран Милић. – Исто,
стр.50

У Старој пазови представљен литерарни првенац Иване Михаић
„Мој једини живот”,

ДРУЖЕЊЕ СА ПЕЂОЛИНОМ/Зоран Милић. – април, бр.35, стр.
72-73

Промовишући издања издавачке куће „Евро-Ћунти”, гост старопа-
зовачке библиотека у априлу био је Предраг Вуковић Пеђолино.

ЗА ЈЕДАН (ГОЛУБИНАЧКИ) ТАНГО/Зоран Милић. – Исто,
стр.78 Представљање зборника књижевних остварења голубинач-

ких писаца у читаоници „Дамјан Прерадовић”, у Голубинцима.
ВЕЧЕ СА ВЛАДЕТОМ ЈЕРОТИЋЕМ/Зоран Милић.- мај, бр. 36,
стр.75

У Новој Пазови одржана трибина на којој је гост био угледни
психијатар, теолог, психолог и књижевник Владета Јеротић.

ПРЕЛАЗИМО ЛИ ДОЗВОЉЕНУ ГРАНИЦУ ИЛИ КОЛИКО СМО
У ВЛАСТИ БОГИЊЕ ХИБРИС / Зоран Милић. – јун, бр. 37

У Великој сали ДПО Библиотека „Д.Обрадовић,, организовала
предавање Владете Јеротића.

„САЊАРЕЊЕ,, У БИБЛИОТЕЦИ/Зоран Милић. – јул, бр. 38,
стр.54

Несвакидашњи концерт у старопазовачкој библиотеци извели
Бојана Совиљ (клавир) и Љубинко лазић (контрабас).

ПОРОДИЦА У ВРТЛОГУ ДРОГЕ / З.М. – октобар, бр.41, стр. 45

У народној библиотеци „Д.Обрадовић,, у Старој Пазови
представљена књига Недељка Јовића.

НАТАШИН СВЕТ ИЛИ НАТАШЕЊКА У ЦАРСТВУ КЊИГА /
Зоран Милић. – Исто, стр.48

Наташа Филип, библиотекар из Старе Пазове добитник изузетног
признања у библиотекарству, Награде „Доситеј Обрадовић,,

ДЕЦИ С ПОШТОВАЊЕМ / Н.Ф. – Исто, стр.68

Ученицима петих разреда старопазовачких школа Библиотека
у Старој Пазови омогућила сусрет са дечјим писцем Мирком
С.Марковићем.

ВЕЧЕ СА ПЕТРОМ КРАЉЕМ / Зоран Милић. – Исто, стр. 69

Поетско сценско вече у Народној библиотеци у Старој Пазови.

ВОЈАЧКА ЧАРОЛИЈА / П.О. – децембар, бр.43, стр. 84

Библиотекарка Драгана Живковић окупила талентовану
децу у војачкој библиотеци „Владислав Чикош,,

„ПАЗОВАЧКА РЕВИЈА,,

ТОП. – април, бр.42, стр. 13

Роман Владимира Кецмановића „Топ је био врео,, наишао на добар
пријем код новопазовачке публике. Организатор књижевне
вечери библиотека „П.П.Његош,,

ДЕЦА У БИБЛИОТЕЦИ. – октобар, бр.47, стр. 5

Ђаци петих разреда основних школа дружили се са дечјим писцем
Мирком С.Марковићем у Старој Пазови.

НАТАША ФИЛИП НАЈБОЉИ БИБЛИОТЕКАР СРЕМА. – Исто,
стр.28

Прилог о добитници Награде „Доситеј Обрадовић,, Наташи
Филип из Старе Пазове.

Биљана Јеремих, директор
Народна библиотека Пећинци

„ПЕЋИНАЧКЕ НОВИНЕ”

МУЗЕЈ ХЛЕБА ИЗ ПЕЋИНАЦА - ПРИЗНАЊЕ ПРИВРЕДНЕ
КОМОРЕ ВОЈВОДИНЕ : Капија успеха за квалитет / Д. Ћатић,
бр. 22, фебруар, 2009. ст. 2

НОВА КЊИГА ЗА ДЕЦУ АУТОРКЕ ГОРДАНЕ ЈОВАНОВИЋ-
ШАРИЋ : За сваки дан по једна загонетка у стиху / С. Велимировић,
бр. 22, 2009. ст. 14

У ПЕЋИНЦИМА НЕАСВАКИДАШЊЕ ВЕЧЕ МУЗИКЕ :
Концерт уметничке музике. Гост Славица Средојевић - Јефимија,
вокални солиста и Синиша Мујић, професор кларинета / Д.
Ћатић, бр. 23, март 2009. ст. 23

ИЗЛОЖБА СЛИКА ИЗ КОВАЧИЦЕ / С. Велимировић, бр. 23,
март 2009. ст. 27

СРЕМАЧКИ МОТИВИ : Изложба слика са сремским мотивима
сликара / Д. Ћатић, бр. 24, април 2009. ст. 10

ИЗЛОЖБА СЛИКА УМЕТНИКА ИЗ БЕОГРАДА . - бр 24, април
2009. ст 15

ВЕЧИТИ ЧЕХОВ И СМЕХ ДО СУЗА : Премијера позоришне
представе „Просидба” у Пећинцима / С. Велимировић , мај 2009.
бр. 25, ст. 13

У КУПИНОВУ ТОКОМ МАЈА : Прва ликовна колонија / Д. Ћатић,
јун 2009. бр. 26/27, ст. 21

ДАНИ МАЈКЕ АНГЕЛИНЕ У КУПИНОВУ : Руке мајке Ангелине
/ С. Велимировић, август 2009. бр. 28, ст. 19

У БРЕСТАЧУ РЕНОВИРАН ДОМ КУЛТУРЕ : Култура није
привилегија, већ право свих грађана . - септембар 2009. бр. 29,
ст. 11

МЕСЕЦ КЊИГЕ У НАРОДНОЈ БИБЛИОТЕЦИ У ПЕЋИНЦИМА
: Књига најлепши поклон себи и другима / С. Велимировић, окто-

ЗАПОСЛЕНИ У НАРОДНИМ БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА У 2010.

БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРОВИЋ” СРЕМСКА МИТРОВИЦА

1. Живка Матић, директор
2. Весна Петровић, библиотекар саветник
3. Ружица Станковић, виши библиотекар
4. Мирјана Пејновић, библиотекар
5. Драгана Нешковић, библиотекар
6. Душанка Милорадић, библиотекар
7. Милијана Барјактаревећ, библиотекар
8. Весна Спасојевић, библиотекар
9. Моравка Тодић, библиотекар
10. Борка Беуковић Ћосић, библиотекар
11. Кристина Жалац, библиотекар
12. Светлана Сабо, библиотекар
13. Вања Санадер, библиотекар
14. Мирјана Делић, библиотекар
15. Бранислав Радивојевић, књижничар
16. Светислав Радосављевић, књижничар
17. Бисерка Хајдуковић, самостални књижничар
18. Марија Дражић, књижничар
19. Андреја Врањеш, књижничар
20. Снежана Тинтаровић, књижничар
21. Милица Милошевић, књижничар
22. Драгана Пејаковић, књижничар
23. Јелена Цукић, књижничар
24. Злата Теодосић, књиговођа
25. Гордана Васелек, секретар-благајник
26. Катица Милинковић, спремачица-курир
27. Бранка Милошевић, спремачица

НБ „ДР ЂОРЂЕ НАТОШЕВИЋ” ИНЂИЈА

1. Весна Степановић, виши библиотекар-директор
2. Лепосава Радојевић, библиотекар
3. Радмила Марковић, библиотекар
4. Радмила Дражић, библиотекар
5. Зорица Црногорац, виши књижничар
6. Милена Тешић, виши књижничар
7. Предраг Божић, виши књижничар
8. Бранислава Гојић, виши књижничар
9. Мирјана Соколовић, књижничар
10. Јелена Биљетина, књижничар
11. Јасмина Живковић, књижничар
12. Надежда Девић, књижничар
13. Смиљана Гагић, књижничар
14. Весна Будисављевић, књижничар
15. Зорица Кнежевић, књиговођа
16. Јадранка Миленковић, курир-спремачица

СРПСКА ЧИТАОНИЦА ИРИГ

1. Вера Новковић, директор
2. Весна Ћосић, библиотекар
3. Драгослав Илкић, библиотекар
4. Ержебет Вукмановић, самостални књижничар
5. Наталија Влаховић, књижничар
6. Бранислав Јовичић, самостални књижничар
7. Наташа Илкић, књижничар
8. Нада Недић, административни радник
9. Душанка Кекић, спремачица-курир

ЗАПОСЛЕНИ У НАРОДНИМ БИБЛИОТЕКАМА СРЕМА У 2010.

БИБЛИОТЕКА „ГЛИГОРИЈЕ ВОЗАРОВИЋ” СРЕМСКА МИТРОВИЦА

1. Живка Матић, директор
2. Весна Петровић, библиотекар саветник
3. Ружица Станковић, виши библиотекар
4. Мирјана Пејновић, библиотекар
5. Драгана Нешковић, библиотекар
6. Душанка Милорадић, библиотекар
7. Милијана Барјактаревећ, библиотекар
8. Весна Спасојевић, библиотекар
9. Моравка Тодић, библиотекар
10. Борка Беуковић Ћосић, библиотекар
11. Кристина Жалац, библиотекар
12. Светлана Сабо, библиотекар
13. Вања Санадер, библиотекар
14. Мирјана Делић, библиотекар
15. Бранислав Радивојевић, књижничар
16. Светислав Радосављевић, књижничар
17. Бисерка Хајдуковић, самостални књижничар
18. Марија Дражић, књижничар
19. Андреја Врањеш, књижничар
20. Снежана Тинтаровић, књижничар
21. Милица Милошевић, књижничар
22. Драгана Пејаковић, књижничар
23. Јелена Цукић, књижничар
24. Злата Теодосић, књиговођа
25. Гордана Васелек, секретар-благајник
26. Катица Милинковић, спремачица-курир
27. Бранка Милошевић, спремачица

НБ „ДР ЂОРЂЕ НАТОШЕВИЋ” ИНЂИЈА

1. Весна Степановић, виши библиотекар-директор
2. Лепосава Радојевић, библиотекар
3. Радмила Марковић, библиотекар
4. Радмила Дражић, библиотекар
5. Зорица Црногорац, виши књижничар
6. Милена Тешић, виши књижничар
7. Предраг Божић, виши књижничар
8. Бранислава Гојић, виши књижничар
9. Мирјана Соколовић, књижничар
10. Јелена Биљетина, књижничар
11. Јасмина Живковић, књижничар
12. Надежда Девић, књижничар
13. Смиљана Гагић, књижничар
14. Весна Будисављевић, књижничар
15. Зорица Кнежевић, књиговођа
16. Јадранка Миленковић, курир-спремачица

СРПСКА ЧИТАОНИЦА ИРИГ

1. Вера Новковић, директор
2. Весна Ћосић, библиотекар
3. Драгослав Илкић, библиотекар
4. Ержебет Вукмановић, самостални књижничар
5. Наталија Влаховић, књижничар
6. Бранислав Јовичић, самостални књижничар
7. Наташа Илкић, књижничар
8. Нада Недић, административни радник
9. Душанка Кекић, спремачица-курир

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА ПЕЋИНЦИ

1. Биљана Јеремиић, директор
2. Славица Живић, библиотекар
3. Миланка Андрејић, књижничар
4. Драган Филиповић, књижничар
5. Живко Иванић, књижничар
6. Зорица Зечевић, књижничар

ГРАДСКА БИБЛИОТЕКА РУМА

1. Жељко Стојановић, директор
2. Мика Симић, библиотекар
3. Милан Зељак, библиотекар
4. Мирјана Виоглавин, библиотекар
5. Невенка Мрђа, библиотекар
6. Стеван Ковачевић, библиотекар
7. Љиљана Савић, библиотекар
8. Милена Освалд, књижничар
9. Нада Васић-Косановић, књижничар
10. Мира Јуришић, књижничар
11. Драган Јанковић, књижничар
12. Бранко Мркшић, админ. радник
13. Милка Јовановић, благајник
14. Бранкица Будимир, виши књижничар

НБ „ДОСИТЕЈ ОБРАДОВИЋ” СТАРА ПАЗОВА

1. Ратко Чолаковић, директор
2. Златко Пашко, библиотекар саветник
3. Богдана Маринковић Гајин, библиотекар
4. Наташа Филип, библиотекар
5. Снежана Цветићанин, библиотекар
6. Денис Шанта, библиотекар
7. Златија Мраковић, виши књижничар

8. Јелена Маргетић, виши књижничар
9. Драгана Живковић, књижничар
10. Олгица Суботић, књижничар
11. Јелена Четник, књижничар
12. Наташа Поткоњак, књижничар
13. Ана Николин, књижничар
14. Славица Босанчић, књижничар
15. Љиљана Туран, књижничар
16. Татјана Павићевић, књижничар
17. Александар Г'радић, књижничар
18. Данијела Дамњановић, књижничар
19. Драгомир Момчиловић, књижничар
20. Светлана Парезановић, секретар - благајник
21. Биљана Црвеначки, шеф рачуноводства
22. Душанка Котараш, спремачица
23. Јармила Балеј, спремачица – курир

НБ „СИМЕОН ПИШЧЕВИЋ,, ШИД

1. Славица Варничкић, директор
2. Велинка Масал Античевић, библиотекар
3. Јадранка Бајуновић, виши књижничар
4. Мирослава Хајдук, књижничар
5. Надежда Цветковић, књижничар
6. Гоца Арсеновић, књижничар
7. Наташа Станковић, књижничар
8. Невенка Пејчић, спремачица

4348

B Fond